

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII - št. 46 - CENA 6 din

Kranj, petek, 15. junija 1990

Berta Golob

SNOVANJA

Živeti s knjigo

Srečanje zamejskih športnikov

Jesenice, 15. junija - Vsako leto se srečajo slovenski zamejski športniki iz Avstrije, Italije in Madžarske z vrstniki iz Slovenije. Letošnje 14. srečanje bo jutri in v nedeljo na Jesenicah. Na sporednu bodo tekmovalna v nogometu, odbojki, namiznem tenisu in rokometu. Organizator srečanja je ZTKO Jesenice, pomagajo pa Nogometni in Namiznoteniški klub ter Center usmerjenega izobraževanja. Sobota bo namenjena predvsem spoznavanju mladih in srečanju športnih delavcev iz sodelovalčih dežel, v nedeljo pa bodo športna tekmovalna. Ob pol devetih bo otvoritev na nogometnem igrišču, kjer bo nogometni turnir, namiznoteniška tekmovalna bodo v televadnici Prežihove šole, odbojkarska v centru usmerjenega izobraževanja in rokometna v šoli na Koroški Beli. Slovesen zaključek bo ob 14. uri v dvorani Podmežakla. Slovenijo bodo predstavljali jeseniški športniki. ● J. K.

UNI

BREZ ALKOHOLA

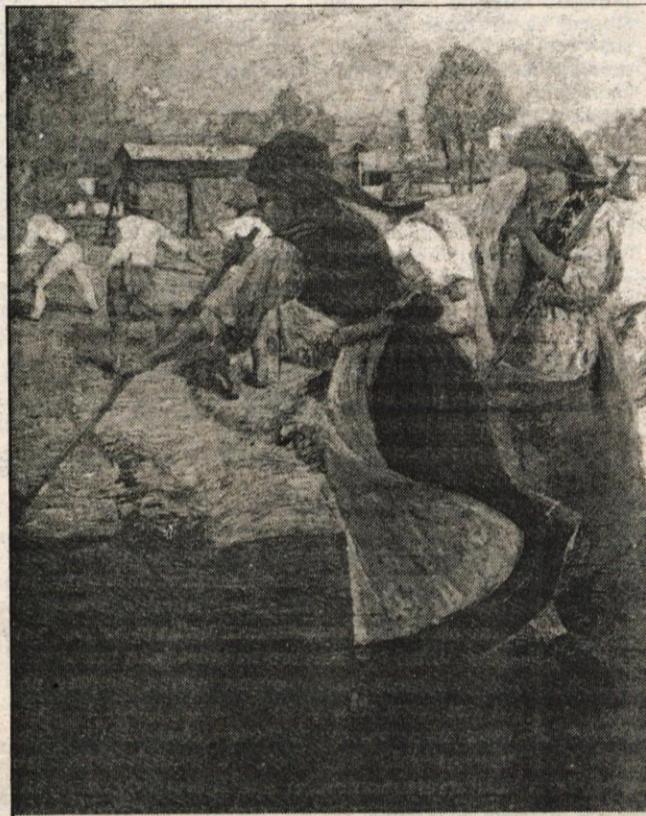
V Tekstilindusu stavkajo

Delavce razburile zaprte kuverte

Kranj, 14. junija - Danes je med Tekstilindusovimi delavci tavoralo in zjutraj so najprej v obratu II., nato pa še v obratu I. začeli stavkati. Razburile so jih govorice, da si vodilni delavci in strokovnjaki odmerjajo visoke plače in da je razmerje med najnižjo in najvišjo že 1 proti 13.

Ta mesec v Tekstilindusu sicer še ni bilo izplačilne dane, gnev so zlivali na plače minulega meseca, ki so jim jih že drugič razdelili v zaprtih kuvertah. Stavkovni odbor, ki so ga postavili stavkajoči in ne Tekstilindusov sindikat, se je z vodstvom pogajal o treh zahtevah: terjajo javno izplačilo, da bo vsakomur jasno, koliko zasluži direktor in koliko delavci na dnu plačilne lestvice; zahtevajo beneficirano delovno dobo tudi za tkalske moštve in podmoštve; hočejo tudi, da jim izplačajo regres za letni dopust. ● D. Ž.

PREGLED
TRGOVSKIH IN USLUŽNOSTNIH STORITEV
NON - STOP tel.: 064/23-298

Groharjeve Grabljice v Škofiji Loka

Škofja Loka - Sinoči so v galeriji Ivana Groharja prvikrat v Škofji Loka razstavili sliko Grabljice slikarja Ivana Groharja. S tem so organizatorji SDZ Škofja Loka, Združenje umetnikov Škofja Loka in Podjetje Jenko kot glavni sponzor galerije pripravili ob 123-letnici rojstva znamenitega slikarja občanom Škofje Loke izjemni kulturni dogodek. Slika, ki je bila doslej le redkokdaj na ogled javnosti, je za tri dni - na ogled bo do nedelje, 17. junija - odstropil Mestni muzej Ljubljana. V galeriji bo tudi mesec dni prodajna razstava slik škofjeloških umetnikov v korist obnovne škofjeloške kašče. - Na sliki: Ivan Grohar, Grabljice, olje na platnu, 1902.

Sodišče določilo izvedenca in upravitelja

Elanov račun odprt za tekoča plačila

Kranj, 14. junija - Elanova proizvodnja lahko nemoteno poteka, saj je sodišče izdalо izvršljiv sklep, po katerem je žiro račun odprt za tekoča plačila. Upniki pa se pritožujejo, ker niso vključeni v vladno komisijo.

Dileme sicer še niso povsem razčišene, nedvomno pa je v tem trenutku najbolj pomembno, da se proizvodnja v begunjskem Elanu lahko odvija nemoteno, saj so tu di upniki že večkrat izrazili interes po ohranitvi Elanove proizvodnje. Temeljno sodišče v Kranju je namreč izdalо sklep, po katerem je Elanov žiro račun pri SDK odprt za tekoča plačila, Elan pa mora po 28. členu zakona o prisilni poravnavi na vsak plačilni nalog napisati pojasmilo, da je to tekoči posel, kar lahko preverja upravitelj prisilne poravnave ali SDK.

Predsednica poravnalnega senata kranjskega sodišča Dragica Piričova je za prisilno upraviteljico določila Ivana Mohorič, ekonomistko iz Kranja, za sodnega izvedenca pa Vojislava Svetkovskega iz Ljubljane, ki mora do 5. avgusta predložiti svoj pogled na usodo Elana.

Minuli ponedeljek se je tretjič sestal operativni odbor Elanovih upnikov, ki ga vodi direktor Gorenjske banke Zlatko Kavčič, sestanka pa so se udeležili tudi nekateri večji upniki s Hrvaške. Odločili so se za lastniško preobrazbo podjetja, ki naj bi jo izvedli s pomočjo zunanjih, tujih in domačih strokovnjakov, osnovali pa bodo poseben sklad in s tem denarjem plačevali sodelavce, med drugim tudi tuje revizorje, ki bodo ovrednotili Elanovo premoženje doma in v tujini. Pritoževali pa so se, kar niso vključeni v vladno komisijo, ki se ukvarja z Elanom in se spraševali, kako sta se v njej lahko znašla dr. Aleš Vahčič in zlasti Japec Jakopin, zasebni podjetnik. ● M. V.

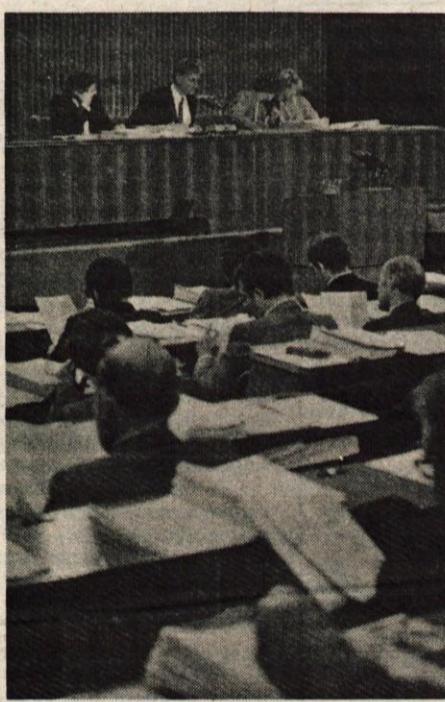
Davek strankarstva

V zgodovini je bilo ponavadi tako, da nobena bitka ni minila brez posledic tako za zmagovalce kot poražence, le da so bile rane slednjih večje. Nekaj podobnega lahko trdimo za slovenske volitve, prve strankske, demokratične. Predvolilna evforija je obsedla vse, tedanj opozicijo in volilno zmagovalko, pa do volitev oblastne stranke, ki morajo sedaj delovati kot opozicija. Marsikdo pa je ob tem ni pomislil na čas po volitvah, na spremenjene razmere političnega delovanja, na zaprte ali priprte finančne pipe iz proračuna, na upadanje članstva in na strankin aparat, katerega plačevanje v preteklosti ni bilo problem, očitno ne, saj se je šril. Zanemarjanje teh novih okoliščin, čeprav je bil lov za čim boljšimi volilnimi rezultati razumljivo v prednosti, je neodpustljivo, saj so sedaj na cesti ljudje, ki so bili večinoma povabljeni na delo v politiki in so ga skušali opravljati po svojih najboljših močeh, čeprav najdemo med njimi tudi take, ki so se za take službe vsiljevali, ker so bile, pač po njihovi presoji, pomembnejše, uglednejše, vzvišene.

Takim bi morali že mnogo prej zapreti vrat, saj smo že lep čas poslušali, da karrieristi ne sodijo v politiko (pa tudi drugam ne).

Če se že v vseh rečeh sklicujemo in zgledujemo po Evropi in parlamentarni demokraciji ter delovanju strank, potem bi že morali vedeti, da so časi množičnih strank minili, da je običajno veliko več simpatičev kot članov, ki plačujejo članarino, in da je treba denarju primerno (v Evropi poznajo tudi druge, zanimive in učinkovite oblike zbiranja sredstev, v Italiji na primer festivali strank in prireditve propagandne in pridobitniške narave) organizirati strankin aparat. Med skoraj 40.000 brezposelnih v Sloveniji so se znašli tudi politiki in zaposleni v politiki. So pač nezaposleni in v tem v primerjavi z drugimi ne smejo biti izjemna. Kritike vredno je to, da se je to zgodilo v organizacijah, ki so imele v rokah vajeti upravljanja družbe in kar ostaja tudi njihov ponovni cilj. Če me spomin ne varja, je edino tedanja Socialistična zveza Slovenije, sedanja Socialistična stranka Slovenije, že pred volitvami resneje reševala problem preštevilnega aparata, vsi ostali pa so čakali, partija na primer do maja.

Jasno pa je še nekaj. Če pred leti za politika ni bila problem vrnitev na staro ali novo delovno mesto v gospodarstvo, kot smo običajno dejali, je to danes resen problem. Na torkovi seji cekajo ZKS - stranke demokratične prenove so povedali, da je le nekaj deset ljudi iz partijskega aparata kljub številnim pismom in prošnjem našlo zaposlitev, vsem ostalim pa so ostala vrata zaprta. To je davek strankarstva, obenem pa nauk za sedanjo in bodočo oblast, da je treba biti pri teh rečeh previden in da nobena stvar ni večna, ampak celo zelo hitro minljiva. ● J. Košnjek

Slovenska skupščina zasedala

Ljubljana, 14. junija - Slovenska skupščina je zasedala v sredo in včeraj. Dnevnih red je bil obsežen, bistven pa je bil predlog republiške vlade, da se za 15 odstotkov zmanjšajo prispevki iz osebnih dohodkov, oklestijo republiški in občinski proračuni ter ustavijo plačila v federalni sklad za nerazvite, obenem pa vlada predlaga zaustavitev stečajnega plazu. O nujnosti razbremenitev gospodarstva in ustavitev plačil za nerazvite v dosedanjih razpravah v parlamentu bistvenih razhajanj ni bilo in lahko sklepamo, da bodo vladni predlogi sprejeti. Do zaključka redakcije skupščine o tem še ni sklepala. Gospodarska zbornica je v kritiki vladnega predloga najostrejša, saj meni, da bi se v republiškem proračunu dalo še kaj skrčiti, najmanj pa za 400 milijonov dinarjev. Imenovali so tudi 7 od 40 skupščinskih komisij. Več o zasedanju parlamenta na 10. strani. ● J. K., slika G. Šinik

Za zaključek bralne značke so se učenci kranjske šole Helene Puhar v torek podali v Kranj po poti kulturne dediščine. Zanimiv kulturni dan si je zamislila Darija Tavčar, knjižničarka v šoli. Učenci so pisali tudi naloge, včeraj pa so najuspešnejši v letosnji bralni znački za svoje delo prejeli priznanja. H. J. - Foto: G. Šinik

**BARVE, LAKI,
ČISTILA** v trgovini LLA
Kranj, Jezerska 121 tel.: 34-770

Redki jubilej

Leta 1920 je na gimnaziji v Kranju opravilo maturu 32 osmošolcev, med katerimi so bili štirje koroški Slovenci in trije Tržačani, ki so ob koncu prve svetovne vojne pribegali pred nacisti in fašisti v Kranj. Vsakih deset let so praznovali obletnico mature navadno v Kranj. Vsakih deset let so praznovali obletnico mature navadno v Kranju. Pri vsakem srečanju jih je bilo nekaj manj. Leta 1985, ko so praznovali 65-letnico mature v Globasnicu na Koroškem, jih je bilo še devet. Letos ob 70-letnici so pri življenu samo še štirje in sicer Zoran Ferjančič, ekonomist v Beogradu, Niko Markl, župnik v Rožeku pri Beljaku, Franc Planina, profesor in Zdravko Rak, železniški inšpektor v Ljubljani. Ta dva, ki živita v Ljubljani, se bosta spominjala tega redkega jubileja in vseh profesorjev in sošolcev, ki jih ni več.

Izbire torej ni veliko. Kdo bo zadnji, s katerim bo izginila generacija, ki se je šolala najprej pod Avstrijo, štiri leta med 1. svetovno vojno in v kraljevini SHS.

Ob Lipi sprave

Pogled v prihodnost

V petek, 15. junija, ob 17. uri se bomo pri Lipi sprave na ljubljanskih Žalah zopet spomnili vseh žrtev časov, ki so za pol stoletja razdelili slovenski narod, z željo, da bi si končno odpustili med seboj storjene krivice in da bi tudi zadnji nasprotniki sprave spoznali njeno nujnost. Tako bi se Slovenci, s pravo združeni, vedrejši lic mogli zazreti v nelahko prihodnost.

Ob skromnem kulturnem sporednu bomo na slovesnosti prebrali predlog Deklaracije o narodni spravi, ki je sad prizadavanj mnogih iz vrst doslej nasprotnih strani. V Ljubljani, 5. junija 1990

Skupina nekdaj borcev NOV, kulturnih delavcev in drugih Stanislav Klep, Stane Vežjak

Razstava v preddvorski šoli

Preddvor, 14. junija - Ob koncu šolskega leta Preddvorčani pripravljajo razstavo o delu in življenu učencev šol v Preddvoru, na Jezerskem, v Kokri, Olševku ter otrok iz vrtcev. Razstava bo v preddvorski šoli odprtva v soboto, 16. junija, od 9. do 19. ure in v nedeljo, 17. junija, od 8. do 19. ure. ● H. J.

Imenovan odbor za občinski praznik

Kranj, junij - Kranjski izvršni svet je že imenoval odbor za praznovanje občinskega praznika, v njem so: Peter Tomazin, Marjeta Brence, Florijan Bulovec, Ignac Gorjanc in Franc Kržan. Na zadnji seji občinske skupščine se je namreč zataknilo pri imenovanju skupščinskih odborov in komisij, tudi za praznovanje občinskega praznika je niso uspeli oblikovati. Res pa se mudi, saj bodo v Kranju občinski praznik imeli čez poldruži mesec, zato je odbor imenoval izvršni svet.

GORENSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimesterje 120,00 din

Gorenjski glas urejamamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v.d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (štport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, tradicije NOB, Tržič), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, sindikati), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Les Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbeno organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Vine Bešter (mladina, kultura), Gorazd Šnik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenuju

421-1/72.

Zadrega, ker se v proračunu denar ne sme pretakati

Lažje bi znižali prispevke za družbene dejavnosti

Kranj, 12. junija - Na seji kranjskega izvršnega sveta niso sprejeli dokončne odločitve o razbremenitvi gospodarstva, saj bodo počakali na odločitev v republiki, zato bodo delegati občinske skupščine, ki se bo sestala prihodnji teden, dobili podrobno gradivo nekaj dni pred sejo.

Na zadnji seji kranjske skupščine je bilo veliko pribomb in proceduralnih zapletov, poslovnik pravi, da morajo delegati dobiti gradivo 14 dni pred sejo (pozna seveda tudi izjeme), zato velja že zdaj opozoriti, da bodo podrobnejše gradivo o razbremenitvi gospodarstva dobili še nekaj dni pred sejo. Kranjski izvršni svet je namreč v zadregi, saj je pri-

pravljal znižanje prispevnih stopenj za družbene dejavnosti, v republiki pa se zakonska predloga nanašata na drastično zmanjšanje prispevkov za gospodarsko infrastrukturo, odločitev bo republiška skupščina sprejela te dni. Ne preostane jim torej drugega, kot da počakajo na republiško odločitev in nato pripravijo dokončni predlog za razbremenitev gospodar-

stva. Če bi denar v občinskem proračunu lahko pretakali, seveda ne bi bili v zadregi in bi lažje znižali prispevne stopnje za družbene dejavnosti, brez krčenja programov bi gospodarstvo lahko razbremenili za 19 milijonov dinarjev, kar bi pomenilo 10,2 odstotno zmanjšanje sredstev za družbene dejavnosti, zbirna prispevna stopnja bi znašala 8,9 odstotka. Zakonski predlog o določitvi zgorjih mej prispevnih stopenj pa bi za Kranj pomenil razbremenitev gospodarstva za približno 41 milijonov dinarjev. ● M. V.

Mitja Zupan zapustil torkovo sejo

Je stari izvršni svet legitimen ali ne?

Škofja Loka, 14. junija - To vprašanje je na torkovi seji izvršnega sveta zastavil član Mitja Zupan. Loški parlament je namreč, potem ko je novi mandatar še pred izvolitvijo odstopil, sprejel razlago, da do oblikovanja nove občinske vlade to delo še naprej opravlja stara, vendar pa delegati za to niso dvigali rok.

Mitja Zupan je menil, da bi jih moral, tako kot so jih za podaljšanje mandata funkcionarjem v občinski hiši. Po njegovem je stari izvršni svet, ki je zadnjič zasedal pred zasedanjem parlamenta, ko naj bi dobili novega, nelegitimn. Spodbudilo ga je tudi priporočilo, naj stari izvršni svet zaseda, a naj ne sprejema pomembnejših odločitev. Torej je torkova seja zanj lahko samo informativna in nič drugega. Mitja Zupan se je obregnil tudi ob zahtevo parlamenta, naj mu izvršni svet poroča o svojem letošnjem delu. Menil je, da takšno poročilo lahko zahteva samo tista skupščina, ki je izvršni svet izvolila.

Po teh besedah in pregovarjanjih z ostalimi člani je Mitja Zupan zapustil sejo solo. Tudi nekateri drugi člani so bili sicer užaljeni, ker jim je novi parlament sicer dovolil obravnavanje "tekočih zadev", ne pa tudi "pomembnejših", vendar so menili, da ne kaže stvari še bolj zapletati, kot je in so sejo nadaljevali, meneč, da ni nujno, da parlament njihove skele spoštuje in upošteva, če mu ne bodo ustrezali. V tem primeru naj gredo predlagana gradiva na skupščino kot gradiva občinskih strokovnih služb. Če skupščina namreč resnično želi, da stari izvršni svet zanjo pripravlja gradiva, bi se spodbabilo, da bi se njihove seje udeležil kakšen predstavnik nove oblasti, po možnosti župan. ● H. Jelovčan

Varstvo težje in težko prizadetih otrok in mladostnikov

Prihodnji teden v nove prostore

Kranj, 12. junija - Kranjski izvršni svet je Francka Marchel, strokovna delavka Upravne organizacije za družbeni razvoj seznanila z varstvom težje in težko prizadetih otrok in mladostnikov, ki se prihodni teden selijo v nove prostore v Tomšičevi 14 v Kranju.

Obnova starega poslopja na Tomšičevi 14 je potekala od leta 1988, s sredstvi, ki se zbirajo za vzdrževanje družbenih objektov, pridobili so jo pred dvema letoma, ko se je izselil SPIS. Obnovili so pritliče, prvo nadstropje in podstropje, k hiši pa sodi lep vrt na sončni strani hiše. Tja se bo preselilo devet težko prizadetih otrok, med njimi je pet nepokretnih, ki so se zdaj stiskali v učilnici (16,5 površinskih metrov) v stavbi na Stritarjevi 4, kjer bodo lahko razširili delavnice pod posebnimi pogoji.

V pritličju bo učilnica in drugi prostori za težko prizadete otroke, z invalidskim vozičkom jim bo dostopen tudi vrt, v prvem nadstropju pa bodo podobni prostori za težje prizadete, v hiši je tudi dvigalo, priprenojo na invalidske vozičke. Francka Marchel je prepričana, da bosta v letu dni oba oddelka polna, saj so zdaj nekateri otroci ostajali doma. Strošek na otroka bo znašal 11 tisoč dinarjev mesečno, res je velik, je dejala, toda prav v skrbni zanju se vendar kaže humanost in kultura družbe.

Pri zaposlitvi osebja so imeli srečo, posebej pa seveda ni potrebovali poudarjati, da je to posebno delo. Delo so dobole delavke VVZ Kranj, ki so zaradi manjšega števila otrok v vrtcih postale odveč, ena izmed njih je specialni pedagog.

Kasnje nameravajo organizirati še mobilno službo, ki bo skrbela za duševno prizadete na domu, in bivalno skupnost, za katero so že uredili podstropje stavbe na Tomšičevi, namenjena pa bo tudi starejšim od 18 let. Vključevala bo štiri do šest ljudi, zanje bo skrbela gospodinja, dnevno bivanje pa bi bilo delno plačljivo. ● M. Volčjak

Poroke tudi v Preddvoru

Kranj, 12. junija - V kranjski občini imajo zdaj poročne obrede le v prostorih Gorenjskega muzeja v Kranju, kot vse kaže pa bodo kmalu možni tudi v Preddvoru. Pobudo je občini dalo podjetje Živila Kranj, natančneje hotel Bor iz Preddvora, kjer so v gradu Hrib že preuredili in lepo opremili tri prostore. Kranjski izvršni svet se je s pobudo strinjal in pripravilo bodo spremembu občinskega odloka, po kateri bo moč zakonsko zvezco skleniti v Kranju in v Preddvoru. Takšno prakso imajo že nekaj časa tudi druge gorenjske občine, poročne dvorane odpirajo v turističnih krajih.

Gimnazija Kranj slavi letos 180 let ustanovitve, drugo leto pa 90 let prve mature. Oba jubileja želimo počastiti z zaključkom del pri obnovi notranjosti in zunanjosti šolske stavbe ter njene okolice. Za obnovo nimamo zadostnih finančnih sredstev in ker vemo, da obnova ni samo naša želja, temveč tudi želja mnogih občanov, prosimo vse nekdanje

maturante kranjske gimnazije in druge občane,

ki cenijo gimnazijo, da s svojim osebnim prispevkom omogočijo obnovitev šole.

Svoj prispevek lahko nakaže na žiro račun Gimnazije Kranj pri Službi družbenega knjigovodstva Kranj št. 51500-603-30185 ali pa izročite osebno na upravi šole.

Ob zaključku slovesnosti bo šola vsem donatorjem podelila zahvalne liste.

Gimnazija Kranj

Srbi nočajo na dopust na Hrvaško obalo Domačih turistov vse manj

Kranj, 14. junija - Te dni so bili v srbskih časopisih objavljeni članki, kjer se novinarji sprašujejo, ali letos Srbi ne bodo letovati severno do Dubrovnika. Seveda pa si enaka vprašanja še bolj zaskrbljeno postavljajo Dalmatinski turistični delavci, saj je ta čas na severnem Jadranu okrog 15 odstotkov manj gostov kot lani ob istem času. Manj gostov iz Srbije pa je letos tudi na Bledu.

Beograjski novinarji namreč pišejo, da Srbi na hrvaški obali niso varni, saj je v zadnjem času prišlo do nekaj incidentov (začetki počitniških hišic beograjskega igralca Mije Aleksića in slikarja Nikole Gravca), zato jim svetujejo, naj raje počitnikujejo na Črnogorski obali.

Občini gostov iz Srbije pa je močno upadel tudi na načem Bledu (čeprav menda ni bilo nikakršnih incidentov), saj je lani v prvih petih mesecih Bledu obiskalo 23.958 gostov iz Srbije, letos pa 7.717, kar je le še 32 odstotkov lanskoga obiska.

Kot ugotavljajo turistični delavci (in seveda tudi počitnikarji), so poleg nacionalnih, vzroki predvsem v visokih cenah takoj hotelov, kot izvenpenzionске ponudbe. ● V. Stanovnik

V spomin Nežki Jocifovi

Pokojna Nežka Jocifova, dolga leta je učila na preddvorski šoli, je imela navadno reči: Bogomagaj, bo pa ja tako, da bo vse prav.

Naj bo prav tudi to, da se od nje ne poslovim le v svojem imenu, ampak še v imenu kolegic in kolegov, ki smo skupaj z njo poučevale na tukajšnji, preddvorski šoli.

SMRT. Koka še ni do dna pretresla? Kdo se zaradi nje še ni spraševal: Zakaj? Zakaj? »Sam en gost je, ki še mora priti. Ne bo povedal, ob kateri uri. Ne bo zahteval jesti in ne piti in samo tiho bo zaklenil duri.«

Duri so se zaprle, Nežke ni več. Odšla je z gostjo Smrtjo in nam zapustila - spomin. Ali ni lepo, da spomin na Nežko Jocifovo ne bo mogel zbledeti? Ne moremo je pozabiti ne kot kolegice učiteljice ne kot prijateljice ne kot izjemne osebnosti.

Zanjo veljajo besede: »Kdor je mnoge poučil v pravčnosti, ostane kakor zvezda za vse čase.« Ali je kje kak učenec, ki bi mogel reči, da ga pokojna Nežka ni učila pravčnosti poštenja, dobrote in zvestobe? Ali je kje kak stanovski tovarš, ki se je ne bi spominjal zaradi njene izjemne ljubeznivosti in človečnosti? Je kje kak sovražan, ki bi na njej lahko odkril le senco graje?

»Močna žena, kdo jo bo našel?« V njej smo našli - močno ženo - vi, ki smo Nežko poznali, bili njeni prijatelji in njeni kolegi. Zlepota je nismo slišali tožiti, jadikovati, se pritoževati. Nikoli je nismo slišali koga obtoževati. Poznali smo njeno darežljivost. Deležni smo bili njenega zvonkega smeha. Očarala nas je s posebno toploščo, z žarom srca.

Cvetje, pesem in planine so bili njen neomajni osebni svet. Vsa narava je odzvanjala o njej.

Sredi vseh nas in povezana z vsemi, je znala živeti tih, potajeno življenje. Ni izbirala prvih sedežev, ker ni živel za slavo sveta, ampak navznoter poglobljeno življenje. Zanjo, prav zanjo, lahko veljajo besede velikega indijskega misleca: »Mesec ima luč za celo nebo, svoje temne pege pa zase.« Nikoli nismo vedeli, kdaj je Nežka žalostna.

Ena

Centralni komite ZKS - SDP izglasoval zaupnico svojemu predsedstvu

Manj pisarn še ni strankino razsulo

Po volitvah, ki so dale ZKS - stranki demokratične prenove spoštovanja vreden rezultat in so bile upravičeno v prvem planu delovanja stranke, pestijo sedaj prenovitelje novi problemi: spremenjene razmere delovanja, saj stranka ni več na oblasti, ampak v opoziciji, upadajo članstvo in s tem manj sredstev, in prevelik strankin aparat, ki se je konec maja znašel na cesti.

Ljubljana, 12. junija - Osrednja točka dnevnega reda torkove se je centralnega komiteja ZKS - stranke demokratične prenove pa je bila, vsaj za javnost, glasovanje o zaupnici članom predsedstva, ki ga je le-to samo zahtevalo. Razlogi: v nekaterih osnovnih in občinskih organizacijah so kritizirali delovanje vodstva pred in po volitvah, še posebej po sklepu o odpustitvi aparata, od kongresa je preteklo pol leta in pripravljati se je treba na novega, razmere delovanja so se spremenile in stranka mora graditi politiko naprej, zato potrebuje zaupanje centralnega komiteja. Na cekaju smo slišali mnenja, da je glasovanje nepotrebno, ker predsedstvo uresničuje sprejeti politiko, nekatere napake in razpust delovne skupnosti pa ni razlog za glasovanje o zaupnici, sploh pa stranka ni tako na slabem kot marsikdo meni, vendar je do glasovanja vseeno prišlo. Glasovali so za vsakega člana posebej in za zaupnico je bilo potrebnih večina glasov vseh članov cekaja. Teh je sedaj po odhodu Kučana in Anderliča, ki je izstopil iz ZKS - SDP, 63, zaupanje pa je bilo 32 glasov. Na seji je bilo 42 članov ceka. Vsi člani predsedstva so dobili zaupnico. Največ glasov je dobil Franci Pivec (41), najmanj pa sekretarka predsedstva Sonja Lokar (32), vendar še dovolj za zaupnico.

Sicer pa je centralni komitej slovenskih prenoviteljev sklenil, da mora biti zgodaj jeseni kongres stranke. Kakšen bo, še ni znano: ali bo prvi kongres nove stranke ali 12. kongres sedanje, še ni znano. Imenovani so organi, ki bodo pripravljali kongres. Poteval bo v dveh delih in izven Ljubljane, nedvomno pa bo stranka dobila novo ime, spreljala bo nove načine organiziranja in dopolnila svoj program.

Ceprav so sekretarji komitejev na zadnjih dveh posvetovanih izrekli precej kritičnih besed na račun obnašanja strankinega vodstva v volilnem in povolilnem času (slaba informiranost v organizaciji, ukinitve časopisa, pretirano zadolževanje, deprofessionalizacija predsednika Ribičiča, Kuča nov izstop iz cekaja, organizacijske slabosti), na napake pa

so opozarjali tudi člani cekaja, ni razlogov za pesimizem. Stranka, ki je bila desetletja na oblasti in je imela s članarino stalen vir sredstev, je postavljena v drug položaj, ko se mora organizirati kot sodobna stranka, brez demokratičnega centralizma in telefonskih navodil z vrha, kako ravni. Mora se sicer ukvarjati s svojimi problemi, vendar se mora spet obrniti navzven, prek poslavcev v skupščini in javnim delovanjem obdržati zaupanje volilcev, ki pa ni bilo tako majhno. Končno tudi 26.000 članov, kolikor jih je še ostalo, ni majhno. Ta davek volitev bo treba plačati in kdor na to ni računal, se je motil. Je pa res, da je sedaj do komunistov več odpovedovali kot pa volje sklepali koalicije, saj se nas mnogi levi partnerji izogibajo kot kuge, kot pravi Kocjančič. Na levici pa

"So razlogi za zaskrbjenost, ne pa za obup in paniko. Razmere terjajo nov optimizem, zaganost, stalno iniciativno v javnosti in skupščinah, aktivizem novega tipa in pripadnost strankinem programu. Pooblastil za vodenje stranke v pripravah na kongres pa centralni komite ne more dati, če poprej niso razčiščene slabosti iz preteklosti. Ena od njih zadeva vprašanje preobsežnega in obremenjujočega strankinega aparata. Nastajal je skozi desetletja. Prepočasi smo se prilagajali novim razmeram, zlasti ekonomskim. To je krivda vodstva, ki strokovne in druge strankine službe ni prilagajalo novim potrebam in razmeram. Sedaj smo radikalno posegli v to področje. Vsaka druga rešitev bi vodila v nadaljnje notranje konflikte. Krivda je v tem, da se je ta racionalizacija začela prepozno, da smo se še pred meseci in tedni obnašali, kot da imamo za vedno zagotovljena sredstva. Nemogoče je, da skoraj vsa sredstva potrošimo za plače profesionalcev." (Iz govora Cirila Ribičiča na seji CK ZKS - SDP)

je potreben sodelovanje, sicer ne bo prehoda iz sedanje opozicije v pozicijo. Skratka, ZKS - SDP se mora spet postaviti v središče dogajanj. Zmanjšanje strankinega aparata in odpustitev ljudi, od katerih jih je večina vzorno opravljala svoje delo

"Predsedstvo je že po predhodnem postopku ugotovilo, da so možnosti za takojšnje zaposlovanje večjega števila ljudi v podjetjih in ustanovah minimalne. Po številnih pogovorih in pismih, s katerimi se je predsedstvo obrnilo na posamezna podjetja, so rezultati zelo skopi. Maja se je prezaposlilo le kakšnih 10 ljudi. Analiza za mesec april je pokazala, da je bilo vse članarne zbrane 2,9 milijona dinarjev, plače za profesionalce pa so znašale 5,6 milijona dinarjev. Ker je imela stranka še odprtih in neplačanih računov za nazaj blizu 2 milijona dinarjev, je bilo jasno, da je treba ukrepati takoj in radikalno. Osebni dohodki za april so bili izplačani le v višini 60 odstotkov, obveznosti do upnikov pa so ostale večji del neporavnane. Z 31. majem je prenehale delovno razmerje vsem zaposlenim v delovni skupnosti CK ZKS - SDP. Predsedstvo pa predlaga, da CK sklene z določenim številom funkcionarjev, strokovnopolitičnimi in administrativno-tehničnimi delavci razmerje za določen čas, da bi pripravili kongres. (Iz poročila o urejanju presežkov zaposlenih v ZKS - SDP)

in so bili prekasno opozorjeni, kajih čaka, da kar smo se jim dolžni opravičiti, kot je dejal Ribičič, pa ne sme biti povod za razmišljajanje o razsulu stranke. ● J. Košnjek

pismeno prvega prinesel pokojnino, danes skorajda ni hiše, kamor je ne bi. Nihče več noče vedeti, kako iz nič, z golimi rokami so obnavljali domovino prav ti ljudje, ki so izbojevali svobodo. Oni niso imeli časa za študij, to prednost so prepuščali drugim. Morda je bilo prav to napak. Tisti, ki danes gorovijo o "svinčenih" časih, naj prelistajo dokumente o štipendijski politiki, pa bodo videli, koliko in kdo so bili tisti, ki so študirali na račun borcev in aktivistov. "Najboljša šola je delo", so borce takrat prepričevali partizanski aktivisti. Vsi tisti, ki danes sedijo v vladu, so rezultat našega dela, so pribili v Poljanah. In dokler je bila aktivna njihova generacija, do začetka sedemdesetih let, je imela Jugoslavija le 2,5 milijard dollarjev dolga.

Danes se nekateri borci, med katerimi je bil tudi kranjski Stanislav Klep, z vsemi silami bore za spravo. V svojih člankih se podpisuje Stanislav Klep in "skupina borcev".

Naj se ne podpisuje v našem imenu, so ogorčeni aktivisti in borci, naj poimensko navede vse svoje somišljenike, ne pa da na ta način meče senco na vse kranjske borce in aktiviste. Oni niso za spravo in nikoli ne bodo. Naj raje beli domobranci povedo, koliko bi jih po vojni ostalo, če bi oni zmagali. Ni kar tako rekel eden od belih, da "je vesel, da ste zmagali vi, sicer bi bila Poljanska dolina danes prazna". ● D. Dolenc

Prvi zadnjih volitvah so nekatere stranke vodile umazano propagando izničenja vseh pridobitev narodnoosvobodilne vojske in povoje graditve domovine. Se mar nikoli ne vprašajo, od kod potem vse te tovarne, toliko delovnih mest, stanovanj, komunikacij, toliko studiranih ljudi in blaginje. V Poljanah si pred vojno lahko na prste ene roke poštel hiše, kamor je

tacije polletne članarine (okrog 7.000 din.), trenutno pa ima zveza s 115 vpisanimi člani ob finančni dotaciji občine, glede na uspeh v občinskem DPZ, na žiro računu dobrih 23.000 dinarjev.

Prihodnji konec tedna bo v prostorih ljubljanskega Smelta 2. kongres stranke, za katerega so člani kranjske podružnice kot delegate izvolili Mira Kozelja, Florjana Bulovca, Leona Petrevčiča in Andreja Šterja. V razpravi smo slišali stališče, da SDZ, kljub težnjem nekaterih, ne sme menjati imena zveze, rečeno pa je bilo tudi, da bi veljalo podpreti deklaracijo SOS (po novem liberalne stranke) o neodvisnosti. Iz osnutka kongresnih materialov, ki so jih člani kranjske SDZ praktično

dobili na mizo, je po besedah Štera razbrati, da naj bi šlo za kongres, na katerem bo SDZ dokončno izoblikovala svoj politični profil in se hkrati zavredila bistvene razlike, da ne gre več za oporečniško skupino, za klub, ki je proti. Med bistvenimi nalogami je navedena tudi organiziranje zveze po vsej Sloveniji, kajti dosedaj je še 11 občin (med njimi tudi Jesenice in delno Radovljica), kjer SDZ uradno ni.

Novo vodstvo stranke, ki bo od jeseni okrepljen tudi z razširjenim svetom bodo volili konec leta, omenimo pa še, da je bila na zboru ustavnovljena tudi iniciativna skupina MLIN, ki bo v svoje vrste poskušala pritegniti čimveč mladih. ● V. Bešter

Zbor kranjskih demokratov

Izdelati politični profil

Kranj, 11. junija - "Svoje delo smo kar v največji meri povezali v DEMOS in pred volitvami se je večkrat pokazalo, da je republiški DEMOS sledil potezam kranjskega," je med drugim menil prvi človek kranjskega odbora Slovenske demokratične zveze Andrej Šter.

Najprej se je sicer zapletlo pri ugotavljanju sklepnosti, vendar so se navzoči na predlog dr. Petra Venclja uspeli zidentificirati bistvene sklepe seje v pismeno potrditev. V poročilu o preteklem delu, ki ga je na kratko predstavil predsednik kranjske SDZ Andrej Šter je bilo med drugim rečeno, da je v preteklosti šlo pravzaprav za

realizacijo dveh nalog - pripravo na volitve in oblikovanje občinske vlade. Volilni rezultati kažejo, da je kranjska SDZ dobila v republiški skupščini dva poslanca, šolskega ministra, tri predstavnike v občinskem DPZ, pet v ZKS in 4 v ZZD, imajo pa tudi tri člane občinske vlade. Finančno podlago pred volitvami so SDZ, po besedah Štera, pomenile akon-

Izjava DEMOSA o volilni uspešnosti ZKS - SDP na Jesenicah

Če poročilo v članku »Nezaupnica predsedstvu CK ZKS« v Gorenjskem glasu /dne 8. 6. 1990, str. 2/ sovpada z vsebino redne seje občinskega komiteja ZKS-SDP, potem DEMOS do teh ocen zavzema sledeče stališče:

1. Menimo, da je ocena o volini uspešnosti ZKS - SDP v veliki meri prepeta, saj vnaša funkcijam občinskih teles vrednostne označke, ki po našem mnenju niso legitimne. Tako v poročilu piše: »Jesenška ZKS - SDP je bila tudi dovolj aktivna pri kandidiranju v občinsko skupščino, kjer sta predsednik občine in predsednik DPZ kandidata DEMOSA, vsi ostali predsedniki in podpredsedniki zborov, predsednik IS ter podpredsednik SOB, pa so iz vrst prenoviteljev.«

Pri tem demokratični javnosti sporocamo, da so glede na željo Demosa po pluralni sestavi skupščine, med DEMOSOM in ZKS - SDP potekala pogajanja, ki so ZKS - SDP očitno služila za zavajanje političnih konkurentov. Tako je DEMOS na volitvah v skladu z dogovori podprt podpredsednikom skupščine in predsednikom IS, kar potrjuje tudi število glasov na volitvah. SDP-ZKS je na pogajanjih večkrat zatrjevala, da nastopajo kot STRANKA DEMOKRATIČNE PRENOVE, ki nima nič skupnega s stranko ZK in njenimi kompromitiranimi metodami. Z začudenjem smo zato priča izjavi, da so vsi predsedniki in podpredsedniki zborov, razen DPZ iz vrst SDP, saj kolikor nam je znano, SDP ni na novo vypisovala članov stare stranke v okviru neke pravne forme. Posmislek o starih metodah in partijskem revanšizmu v obliki KONTINUITETE, se je torej izkazal kot upravičen.

2. Prav tako DEMOS demokratični javnosti sporoča, da se je ves čas zavzemala za pluralni sestav skupščine v smislu strankarske proporcionalnosti na podlagi rezultatov volitev, ki so bile najbolj nujno potreben izraz volje širših volilcev. Dejstvo, da ZKS - SDP v svojem poročilu izpostavlja le dva politična subjekta - sebe in DEMOS, kaže na kontinuiteto metod. Tako v skupščini funkcij /po poročilu SDP/ ne zasedajo mest niti Socialistična stranka, ZSMS - Liberalna stranka niti Stranka za enakopravnost občanov. Ko je DEMOS na pogajanjih to predlagal, je SDP odgovorila, da DEMOS to lahko omogoči od svojih možnosti, SDP pa, da namerava »popuščati« v svojih zahtevah.

3. Ker se glede na navedene izjave volilna pogajanja kažejo v polnoma novi luči in ker je na podlagi analize DEMOS ugotovil, da ZKS - SDP ni upoštevala niti enega dogovora, kar dokazujejo tudi volilni izidi, /ki sicer niso dokazno gradivo, so pa lahko predmet precej natančne analize/ DEMOS opozarja, da obstaja velika možnost kontinuitete starih metod in je s tem lahko v veliki meri ogroženo konstruktivno delovanje skupščine, kar lahko za seboj potegne nepredvidljive konsekvenčne. Na to je, kot je demokratični javnosti že znano, opozarjala že ZSMS - Liberalna stranka v času pogajanj.

4. Prav tako ZKS - SDP že vnaprej sporoča, da je na podlagi bivšega monopartijskega sistema legalen lastnik 25 odstotka stavbe DPO in da bodo prostore dali v najem. DEMOS odločno nasprotuje vnaprejšnjim privilegijem, zlasti na podlagi preteklosti, od katere se je ZKS - SDP večkrat privatno, kakor tudi javno ograbi.

DEMOS Jesenice

Predsedstvo ZSSS in sindikat dejavnosti izražajo protest

proti napovedanim podražitvam javnih storitev in 4. členu predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v letu 1990 in o poračunu določenih obveznosti iz dohodka za skupne in splošne družbene potrebe za leto 1989.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije napoveduje ukrepe za razbremenitev gospodarstva. Cenimo prizadevanja vlade, da z razbremenjevanjem gospodarstva olajša težak likvidnosti položaj in prepreči groženje verigo stičajev.

Hkrati pa vlada napoveduje 125 - do 160 odstotno povečanje stanarin v juliju in 20- do 12-odstotno nadaljnje poviševanje stanarin do konca leta. Komunalne storitve naj bi se julija povišale od 40 do 70 odstotkov, nekatere storitve celo za 128 odstotkov.

Potem takem se razbremenjevanje gospodarstva prispevov za gospodarsko infrastrukturo prenaša na rast cen teh storitev, ki je bistveno višja od splošne rasti cen po decembru 1989, ko je bil del cen gospodarske infrastrukture zamrznjen. Drastičen vpliv teh cen na življenske stroške in napovedana regulacija osebnih dohodkov s strani vlade bosta nadalje znila realne osebne dohodke, ki so že v prvih treh mesecih leta 1990 nižji od decembridske ravnin. Sindicati pa takoj politiko nismo.

Mar takšno povišanje cen ne vodi delavca v položaj, ko se bo moral odločati, ali bo porabil plačo za hrano ali za plačilo računov za stanarino in komunalne storitve?

Zahlevamo:

- da se, dokler realni osebni dohodki padajo, odpovemo skrovitih rastih cen stanarin;
- da se upošteva naša zahteva iz leta 1989 o spremembah metodologije za določanje in evidentiranje stanarin;
- avtomatično priznavanje subvencije stanarine vsem delavcem, ki prejemajo zajamčene osebne dohodke, ter upokojencem, ki so upravičeni do varstvenega dodatka k pokojnini;
- korekcijo cen komunalnih storitev samo do ravnin, kakršna je potrebna za pokritje enostavne reprodukcije;
- ukrepe za odpravljanje monopolov na področju komunalne oskrbe.

Od vlade terjamo, naj še enkrat pretehta napovedane in druge podražitve, saj prevzema vso odgovornost za njihove socialne posledice.

Nasprotujemo:

4. členu predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v letu 1990 in o poračunu določenih obveznosti iz dohodka za skupne in splošne družbene potrebe za leto 1989, da se zaradi znižanja prispevkov po tem zakonu ne smejo povečati čisti OD, in zahtevamo, da se del sredstev iz razbremenitve nameni tudi za povečanje čistih osebnih dohodkov.

Predsednik Sveta ZSSS Miha Ravnik

Turistična poslovalnica v Cerkljah

V nedeljo "Družina poje" v Dvorjah

Cerkle - Če ne bi bili turistični delavci - člani Turističnega društva Cerkle pod Krvavcem znani, da so delavnici in vztrajni, bi jih sedanjih prireditvenih zapleti zaradi vremena lahko zmedli. Tako pa se v teh dneh brez posebnih težav pripravljajo kar na dve veliki prireditvi. To nedeljo naj bi bila pod Jenkovo lipo v Dvorjah pri Cerkljah prireditve Družina poje - peli so jih mati moja, ki je minula nedeljo zaradi slabega vremena odpadla. Predsednik organizacijskega odbora Franc Frantar je sredi tedna povedal, da bo prireditve v nedeljo ob 14. uri in da bo potekala po nespremenjenem scenariju. Nastopilo bo torej 15 družin iz različnih krajev Slovenije, vodil pa bo Silvo Teršek. Pač pa po prireditvi ne bo nastopil in skrbel za prijetno razpoloženje ansambel Nagelj, marveč domači ansambel Lipa.

Druga prireditve, ki jo skrbno pripravljajo, pa je 24. razstava cvetja in 21. razstava lovstva, čebelarstva, ribištva in obrtništva v Osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah. Letošnja prireditve bo od 29. junija do 4. julija. Poudarek, kot so povedali prireditelji, bo tokrat na cvetju. K sodelovanju zato še posebej vabijo gospodinje in zasebne cvetličarje ter družbenne organizacije in sicer, da se udeležijo tekmovalca za pet najlepših ikon. Sodelovanje je že napovedalo več samostojnih in družbenih cvetličarjev in cvetličarn. Skrbno pa se na razstavo pripravljajo tudi gospodinje pod Krvavcem. Podrobnejše informacije o razstavi daje (tudi po telefonu 064/21-062) Mara Tarmanova vsak dan od 9. do 11. ure (razen ob sobotah in nedeljah) v novo urejeni Turistični poslovalnici društva v Hribarjevi hiši v Cerkljah. V poslovalnici (na sliki) že zdaj izletniki in turisti lahko dobijo različne informacije, v kratkem pa bodo poslovalnico opremili in obogatili tudi z različnimi spominki. ● A. Ž.

KRATKE GORENJSKE

Razstava psov v Savskem logu

Kranj - Prireditelji v Kinološkem društvu Naklo, ki letos praznuje 10-letnico obstajanja in uspešnega delovanja, so povedali, da je za jutrišnjo in nedeljsko mednarodno razstavo psov vseh pasem, ki bo na prireditvenem prostoru Gorenjskega sejma v Savskem logu v Kranju, veliko zanimanje. V teh dnevnih je za ocenjevanje in nastope prijavljenih več kot 1300 psov, 153 različnih pasem iz 13 evropskih držav. Prireditve se bo obiskat začela okrog 8.30 in bo trajala do 17. ure popoldne. Med 13. in 14. uro bo na prostoru za halo A nastop šolanih psov, od 16. do 17. ure pa bo med obema halama sprevod najlepših oziroma prvakov s podelitvijo nagrad in odličij. Ljubiteljem širinožnih priateljev se torej jutri in v nedeljo v Savskem logu v Kranju obeta prava paša za oči. ● A. Ž.

Gasilci na Jakobu

Predoslige - "Zelo sem se razveselil, ko so mi priatelji povedali, da bom šel lahko za gasilci na Jakoba. Kar precej mladih gasilcev se nas je potem tistega zgodnjega dopoldneva zbral po gasilskim domom, od koder smo se s kombijem peljali do Preddvora, od tam pa smo se peš podali proti vrhu. Pot ni bila lahka; pa tudi ne tako težka, da ji ne bi bili kos. Na vrhu smo se potem okrepčali in si malo oddahnili. Ko sem prišel domov, sem jim povedal, da je bilo lepo in prijetno in da bom še šel z gasilci..." ● Matjaž Žakelj, GD Predoslige

Groharjev teden

Sorica - Prosvetno društvo Ivan Grohar Sorica v škofjeloški občini z jutrišnjo (sobota) slovesnostjo ob odkupu Groharjeve rojstne hiše začenja letošnji tretji Groharjev teden. Slovesnost v dvorani zadružnega doma v Sorici se bo začela 18. uri, ko bo najprej otvoritev slikarske razstave Mira Kačarja, nato pa bodo podlili priznanja za delo v akciji za odkup hiše. Udeležencem slovesnosti bodo na ogled tudi etnografska zbirka, Groharjev muzej, razstava fotografij in ročnih del. Sicer pa bosta v letošnjem tretjem Groharjevem tednu na programu še dve prireditvi. Že to nedeljo, 17. junija, bo ob 17. uri prireditve z naslovom Slovenska pesem v besedi in glasbi, prihodno nedeljo, 24. junija, ob 17. uri pa prireditve z naslovom Jaz sem muzikant. ● A. Ž.

Stražišče pri Kranju, junija - V petek, 8. junija, je Krajevna organizacija Rdečega križa Stražišče v domu Svobode priredila tradicionalno srečanje vseh njenih upokojencev, starejših od 75 let. Letošnje srečanje je bilo kar malo jubilej, saj so se zbrali že desetič. Stražišče ima danes 215 krajanov starejših od 75 let, od tega 72 moških in kar 143 žensk. Zanimivo statistiko imajo po letih: od 75 do 80 let je v stražiški krajevni skupnosti 42 moških in 77 žensk, od 80 do 90 let je 27 moških in 60 žensk, nad 90 let pa so 3 moški in 6 žensk. 16 njihovih upokojencev jesen svojega življenja preživlja v domu starostnikov na Planini. Te bodo te dni obiskali. Delavci Rdečega križa so jim prideli res prijeten večer; za bogat kulturni program so poskrbeli tovaršice in šolarji Osnovne šole Lucijana Seljaka in mešani pevski zbor Svoboda iz Stražišča. - Foto: D. Dolenc

Praznik v krajevni skupnosti Jezersko

Zdaj zbirajo denar za asfalt

Po vodovodu, elektrifikaciji, gradnji dvorane oziroma urejanju Korotana so zdaj na vrsti ceste...

Jezersko, 14. junija - Z vajo prostovoljnega gasilskega društva, ki bo prihodnje leto praznovalo 80-letnico obstajanja in delovanja, in proslavo v dvorani v Korotanu bodo jutri (v soboto) ob 18. uri v krajevni skupnosti Jezersko v kranjski občini praznovani Jezerjani uspeli uresničiti še eno veliko nalogo. Tik pred koncem leta so po izgradnji vodovoda v prejšnjih letih, elektrifikaciji doline Dol in nekaterih drugih manjših (ureditev smetišča, avtobusnega postajališča oziroma obračališča...) uspeli zgraditi še dvorano v Korotanu.

Za letošnji praznik pa je značilno dvoje. V krajevni skupnosti so izvolili novo vodstvo in za predsednika sveta krajevne skupnosti z veliko večino ponovno izvolili Milana Kocjana. Svojevrstna simbolika v tej demokratični odločitvi v krajevni skupnosti pa se hkrati potrjuje tudi v sprejetem delovnem programu za letos. Po nekaterih večjih in manjših, a vseh uspešnih akcijah v krajevni skupnosti v minulih letih, si je tudi novo vodstvo s predsednikom Milanom Kocjanom zastavilo na tem področju nadaljevanje na tej poti.

"Glavna točka v letošnjem programu krajevne skupnosti je asfaltiranje nekaterih krajevnih poti," pravi predsednik Milan Kocjan. "Gre za program, da položimo asfalt do pred leti zgrajene mrliske vežice in hkrati do nje uredimo tudi vodovod. Asfaltirati nameravamo tudi okolico Korotana in prostora do ambulante ter trgovine in 125 metrov poti do tako imenovanega vojskega bloka oziroma pot proti Joževemu

kotu. Kar 163 tisoč dinarjev za uresničitev tega programa naj bi zdaj do sredine tega meseca zbrali v krajevni skupnosti po dogovorjenih kriterijih oziroma ključu. Od nekdaj cestno komunalne skupnosti pa naj bi dobili 75 tisoč dinarjev. Akcija za zbiranje denarja se je že začela in upam, da bo bomo klub težavam in velikim dosedanjim obremenitvam krajanov vendar zmoreli. Sicer pa to v krajevni skupnosti letos ni edina akcija. Precej široko zastavljene programe imajo posamezna društva. Na kulturnem področju si prizadevajo, da bi čimprej novozgrajeno dvorano v Korotanu tudi opremili. Naj spomnimo v tem trenutku, da je bila obljava za pomoč pri opremljanju dana od predstavnikov občine tudi ob sami otvoritvi dvorane. Gasilci se že zdaj pripravljajo na praznovanje 80-letnice delovanja prihodnje leta. Sicer pa so se tudi pred nedavnim ponovno izkazali, ko so konec maja na občinskem tekmovanju med več kot sto desetinami na Primskovem osvojili tretje mesto. Plaščnici načrtujejo avgusta še posebno svečano proslavitev 90-letnice Češke koče. Program so si zastavili že tudi v novem vodstvu Turističnega društva. Skratka, v krajevni skupnosti tako med domačini kot med izletniki ali turisti ne bo največ letos imel vtisa, da je Jezersko zajet.

Med drugim nameravajo asfaltirati tudi prostor pri Korotanu...

Io nekakšno mrtvilo.

"Sicer pa imamo letos v načrtu še izgradnjo Mavčevega mostu na Spodnjem Jezerskem. Upamo, da bomo to akcijo uresničili skupaj z Gozdnim gospodarstvom. Tudi prekučno prikolico za traktor za krajevne potrebe moramo nabaviti. Nakup slednje je pravzaprav neke vrste obvezna, saj je bil takšen predlog vsestransko podprt na zboru krajanov, kar seveda pomeni, da so ljudje pri tej akciji prav tako pripravljeni sodelovati. To so poleg rednih, vsakodnevnih del v krajevni skupnosti, glavne akcije. Upam, da bomo doma imeli dovolj moći, seveda tudi ob širši pomoči, da jih uresničimo," je pred dnevi razmišljjal Milan Kocjan. ● A. Žalar

Plačilo in odvoz smeti

Na bralec s Podrečja v kranjski občini pa se zaskrbljeno sprašuje, kaj je res in kaj ne glede odvoza oziroma plačila odvoza smeti na njihovem območju. Pravi, da je prepričan, da nekateri redno plačujejo odvoz smeti, hkrati pa dobivajo grožnje, da bo morali plačati velike obresti...

Glede odvoza smeti in tudi cen nasploh v občini se bodo poznamali v Javnem podjetju Komunala Kranj... ● A. Ž.

Člani Ribiške družine Kranj

Nujna skrb za čiste vode

Kranj, 1. junija - Osnovna naloga približno 580 članov Ribiške družine Kranj je kvalitetno gospodarjenje z vodami. To pa ne pomeni le skrbi za ustrezno poseljenost voda z ribami, ampak tudi pogostičenje nabrežij in preprečevanje onesnaževanja rek. Predvsem pri slednjem in še bolj pri nekontroliranem odvzemanju rečnega proda so ribiči brez moči.

Članstvo Ribiške družine Kranj se že nekaj let suče med 500 in 600 ribiči, od katerih jih je približno 150 mladih. Za članstvo je še značilno, da združuje vse sloje prebivalstva, zlasti delavstvo. V društvu niso le prebivalci kranjske občine, ampak tudi ribiči iz drugih gorenjskih krajev ter iz širše ljubljanske okolice. »Najpomembnejši društveno del je kvalitetno gospodarjenje z vodami, ter neurejene kanalizacije iz naselij in neobičasnih odpakov iz industrije. Čuvajska služba družine sicer lahko ugotavlja nepravilnosti, kršilce pa je le težko odkriti in še težje doseči njihovo kaznavanje. Cedalje več dela ima članstvo tudi s čiščenjem razne navlake iz rečnih strug in odstranjevanjem odpadkov z nabrežij. Že od marca potekajo akcije po posameznih ribiških revirjih za čiščenje obale in popravilo ribiških poti; 16. junija bodo ribiči iz revirja Kokra in Bobovek čistili gojitvene potoke, za revir Sava in Zbilje pa je predvideno urejanje kanalizacije v naselju Kokre. Gospodarska komisija bo 7. julija organizirala še delo v drtišču Mavčice. Jesen bodo člani RD Kranj izkoristili za tekmovanja, ribiške izpite in pregled društvenega dela. ● Stojan Saje

»Pri tem je osnovni problem nastal po izgradnji HE Mavčice, ko se je naša vodna površina povečala s 37 na 83 hektarov. To zahteva tudi večje vlaganje vode v vodo, letno okrog 4 tone odrasles postrvi - šarenke v tekoči vodi in 2 toni krapov v jezeru na Bobovku. Razen tega sami vzgojimo okrog 80 tisoč mladih šarenk v 15-20 tisoč dvoletnic potočne postrvi. Prav zato smo skupaj s tržiškimi ribiči obnovili ribogojnico v Besnici. Zaradi hidromobilizacijskih del v porečju Kokre smo že zgradili en ribnik v Udinborštu, ki pa je slabo nadomestilo za tekočo vodo. ● Stojan Saje

Praznik KS Velesovo

Velesovo - v krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini, ki je ena od sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem, kjer so že v prejšnjem mandatnem obdobju dogovorili za skupno načrtovanje večjih akcij v tem delu občine, se jutri (v soboto) začenjajo različne športne prireditve, ki bodo v počastitev krajevnega praznika na programu ves prihodnji teden. Osrednja proslava s kulturnim programom pa bo v petek, 22. junija, ob 20. uri (po maši ob 19. uri) v dvorani doma v Adergasu. ● A. Ž.

Jedro (tudi stroškov)

Verjamem, da so člani novega kranjskega izvrsta predvsem in samo zato sprejeli sklep, da bi se bolje seznanili z dejavnostjo in delom ter problematiko v krajevnih skupnostih, kjer imajo plačane tajnike, naj se o tem pripravi posebno poročilo. Prepričan sem tudi, da bo slika in predstava o vlogi in pomenu dela in življenja v krajevnih skupnostih tako mestnih kot izvenmestnih v občini na ta način popolnejša, celovitejša, jasnejša in nenazadnje tudi bolj prepričljiva. Ne bi tudi rad, da bi tale kanček razmišljanja pri stvari celostne podobe kdo napačno razumel, kot nekakšno "slepo" zagovaranje nečesa, za to področje dela in življenja nesprejemljivega. Rad bi le spomnil, da je jedro (tudi tovrstnih stroškov) drugje.

Ne poznam na Gorenjskem krajevne skupnosti, kjer bi v zadnjih letih pri uresničevanju programov ugotavljali, da jim zadevi "urejenega" financiranja pri urejanju različnih problemov v kraju samem. Resnici na ljubo največkrat še najmanj res v mestnih krajevnih skupnostih, vendar pa zato drugačnih problemov ni bilo nič manj. Vem le, da je bila že pred štirimi leti v Sloveniji širša razprava o vlogi in pomenu krajevnih skupnosti s poskusom, da bi enotno (sistemska) v republiki uredili financiranje krajevnih skupnosti. Takrat ni nikake razmišljalo o prevelikih stroških za takšno ali drugačno dejavnost. Splošno prepričanje je bilo, da je denarja premalo in da bi se kot družba morali drugače obnašati do dela in življenja v krajevnih skupnostih.

Ker se do danes ni na tem področju nič premaknilo in posklicno delo v krajevnih skupnostih naenkrat tako štrli v primerjavi s stroški za redno dejavnost, mislim, da je glavni vzrok še vedno tem, da je denarja (za plemenitev) v krajevnih skupnostih premalo. Če bi ga bilo več, bi bilo še več narejenega, posklicno delo pa bi manj štrlelo iz primerjav. Sicer pa ne poznam krajevne skupnosti, kjer posklicne tajnike imajo, da bi kdaj ugotavljali, da so jim nekakšno nepotrebitno (drogo) zlorabil... ● A. Žalar

PRITOŽNO KNJIGO PROSIM

Odgovori

Na prispevek, objavljen v Gorenjskem glasu v Pritožni knjigi pod naslovom "So inšpektorji drugačni?" nam je z Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko poslala naslednji odgovor tržna inšpektorica Tatjana Kobentar: Cene sadju in zelenjave na tržnici v Kranju, kakor seveda tudi v Ljubljani, se oblikujejo na podlagi ponudbe in povpraševanja, v skladu z zakonom o sistemu družbene kontrole cen (Uradni list SFRJ, št. 84/89) in brez določanja zgornjih mej cen. Zaradi večje ponudbe sadja in zelenjave na ljubljanski tržnici že nekaj let zasledimo tam tudi nižje cene, na kar pa inšpektorji nimamo nobenega vpliva.

Pod odgovor na prispevek z naslovom "Zaradi krajih noči?", ki je bil prav tako objavljen v rubriki Pritožno knjigo, prsim 1. junija letos pa sta se podpisala referent za javno razsvetljavo Aleš Vovk in v. d. direktorja Jože Stružnik v Javnem podjetju Komunala Kranj:

Problematika z javno razsvetljavo se pojavi zaradi manjkanja denarja za tokovino (elektriko). Z letnim planom imamo določeno vsoto (kvoto) denarja, vendar je tega denarja premalo za plačilo porabljenih električne energije v javni razsvetljavi. Zato moramo porabov v javni razsvetljavi zmanjševati. Tovrstne "reducije" pa skušamo enakomerno porazdeliti po posameznih področjih. Res pa je, da med občani to pogosto povzroča slabo voljo.

Starši in zdravstveni delavci so zaskrbljeni

Prizadeti otroci prikrajšani za nevrozoterapijo

Od 80 do 100 prizadetih otrok v škofjeloški občini trajno potrebuje nevrozoterapijo, a jih večina zaradi kadrovskih zadreg ostaja brez nje.

Škofja Loka, 12. junija - Minuli teden je škofjeloško društvo za pomoč duševno prizadetim priredilo okroglo mizo, za katero so predstavnike zdravstva opozorili, da njihovi otroci ostajajo brez nevrozoterapije. Ta terapija sicer najtežje prizadete usposobi za samostojno opravljanje dnevnih opravil, ostale pa tudi za enostavnejša dela v delavnicih pod posebnimi pogoji. V Škofji Loki bi potrebovali dva nevrozoterapevta, trenutno pa nimajo niti enega svojega.

Po okrogli mizi, kjer so se starši in zdravstveni delavci skupno domenili, da bo posebna skupina iz zdravstva poiskala ustrezeno rešitev, smo se o tem pogovarjali z dr. Majdijo Selan, direktorico škofjeloškega Zdravstvenega doma.

»To dejavnost pri nas gojimo že 15 let, odkar je dr. Križnarjeva s sodelavci v otroškem dispanzerju izdelala tudi register ogroženih otrok, res pa ni nikjer ovrednotena, saj je ne najdemo niti v normativih za opravljanje zdravstvenih storitev. Ugotovili so, da je od 600 rojstev letno v občini kar polovica rizičnih, zato dispanzer te otroke do 1. leta starosti skrbne spremja. Po tej starosti pa od 5 do 15 otrok ostane potrebnih strokovne nege in nevrozoterapije. V občini je od 80 do 100 otrok, ki najmanj enkrat tedensko potrebujejo nevrozoterapevta. En sam delavec lahko v svojem delovniku

obravnava največ šest otrok, zato seveda vsi razvojno prizadeti ne morejo priti na vrsto. Že nekaj časa govorimo in tudi strokovnjaki, kot sta dr. Veličkovič iz Kranja, pritrjujejo, da ti otroci v Škofji Loki potrebujejo dva nevrozoterapevta. Edini odgovor, ki ga poznam na ta prigovaranja, je lani novembra sprejet sklep, da ne poslujemo nevrozoterapevta, pač pa naj na to delo skušamo prerazporediti v zdravstvenem domu zaposlene fizioterapevte.«

Zadeve pa seveda niso tako enostavne, kot so videti na prvi pogled. Tudi fizioterapevtov nimajo na ostajanje, kar dokazujejo 160-odstotno preseženi normativi, zato jih ne morejo premesati na druga dela. Morada bi bilo to lažje, ko bi imeli v hiši tudi fiziatra, da bi bilo delo fizioterapije učinkovitejše. Toda še vedno ne morejo fizioterapeutu enostavno odrediti

nevrozoterapevtovega dela, saj slednje terja dodatno znanje, pa tudi izjemne osebno-stanske lastnosti.

»Problem je še težji, odkar je naša edina nevrozoterapevtska na porodniškem dopustu,« pripoveduje dr. Selanova. »Najprej je njen delo opravljala neka tu živeča in strokovo dobro podkovana Angležinja, zdaj gostujejo nevrozoterapevti iz Ljubljane in Kranja, vendar velikim potrebam ne morejo zadostiti. Le zelo ogroženi v prizadeti novorojenčki so deležni tovrstne terapije, čeprav bi jo potrebovalo od 80 do 100 tukajšnjih otrok. Če bi imeli starši svoje prizadete otroke v zavodih, bi bile tudi potrebe po tovrstni negi manjše. Toda sodobna doktrina pravi, naj prizadeti otroci ostajajo

v domačem okolju, kjer je deležen tudi zdravstvene nege. Starše vodimo, kako naj z nevrozoterapevtskimi prijemi tudi sami pomagajo otroku, ob strokovnem stiku z našo ustanovo pa omogočamo, da se otrok javlja tudi pri drugih specijalistih, ki jih potrebuje. Nevrozoterapija tudi najtežje prizadetim pomaga, da dosežejo samostojnost pri dnevnih opravkih, lažje prizadetim pa, da so kasneje zmožni opravljati enostavnejša dela v delavnici.«

Kaj bodo storili v Škofji Loki v pomoč otrokom, ki so zdaj prikrajšani za nevrozoterapijo? Ko se terapeutka vrne na delo, ji nameravajo omogočiti en semester dodatnega izobraževanja, kar bo sedanje probleme podaljšalo še za nekaj časa. Bodo zaposlili še enega terapevta te vrste? Ne upajo si, saj jim nihče ne jamči finančnega pokritja. Pogovarjali so se že o različnih kadrovskih (in finančnih) kombinacijah, ki bi se ujemale s togimi zdravstvenimi normativi, a vse so precej v oblakih. Bomo videli, kaj bo (menda) ta teden o njih sklenila skupina gorenjskih zdravstvenih strokovnjakov! ● D. Z. Žlebir

Plače so v markah vredne čedalje več

Zamrznjen tečaj dinarja do nemške marke dviga vrednost naših plač. Ne le navidezno, temveč nam to dviga kupno moč onstran meje.

V Jugoslaviji je bil marca zasluženi in aprila izplačani povprečni osebni dohodek vreden 3344 dinarjev. Kot poveda podatki zveznega statističnega zavoda, so se plače v Jugoslaviji v letu dni realno znižale od 7,7 odstotka (v Makedoniji) do 41,7 odstotka (v BiH). Slovenske plače so po realnem znižanju nekje na sredini lestvice, saj podatki zavoda pričajo o 26,4-odstotnem realnem znižanju. Seveda je bilo po panogah slednje različno - od slabe desetine, denimo v vodnem gospodarstvu, do skoraj tretjine v industriji in gradbeništvu.

Realni padec plač sicer zmanjšuje kupno moč, toda za-

radi zamrznjenega tečaja dinarja v odnosu do nemške marke pa nam jo ohranja onstran meje. Preračunano v marke so povprečne aprila izplačane plače v Sloveniji vredne 702 marki, na Hrvaskem 546, v ožji Srbiji 456, Vojvodini 426, Makedoniji 407, v BiH 339, Črni gori 296 in na Kosovu 253 mark. Če bi v markah primerjali lanske in letosne aprilske plače, bi se začudili nad vrtoglavim povečanjem, ki v nekaterih južnih jugoslovenskih republikah dosegne od 60 do 90 odstotkov. Za Slovenijo velja, da se je, preračunana v nemško valuto, plača povečala za 48,8 odstotka.

SVET BREZ BLEŠČIC

Sedem let pravd zaradi dimnika

V strnjem naselju pri Bledu, tam kjer se hiše drenjajo v hrib, so si sosedje blizu, tako blizu, da nekatrim to že preseže. Pred dobrimi sedmimi leti je sosed tožil soseda, ker se mu je iz njegovega dimnika kadilo na dvorišče, češ da so v dimu prekomerne škodljive emisije. Sodišče je tedaj na podlagi meritiv, ki so dokazale emisijo pod dovoljeno mejo, tožbo zavrnilo. Toda možak je pravdno ginal naprej, morda ker ga je dim iz sosednjega dimnika resnično motil, morda ker se rad pravda, morda zgolj zaradi dokazovanja premoči nad sosedom. Po sedemletnem pravdanju je to zadoščenje tudi dobil, saj je radovljiko sodišče na podlagi novih meritiv (prizadeti sosed trdi, da nestrokovnih junija 1988 določilo od-

stranitev dimnika. Kljub nato predloženim uradnim meritivam Zavoda za varstvo pri delu Slovenije, da so emisije pod dovoljeno mejo, in s tem v zvezi postavljeni zahtevi za obnovno postopka, je sodišče »čez noč obrnilo suknjič« (kakor pravi prizadeti sosed) z ugotovitvijo, da sedemletni osnovni motiv tožarjenja, se pravi prekomerne emisije, sploh ni posmem, pač pa je kot sporno navedlo bližino dimnika. Leto dni po prvi odločitvi o odstranitvi dimnika je taisto vnovič odredilo. Zdaj sprašuje, ali sodišče res ni dolžno upoštevati edinige verodostojnega dokaza o izpodbijanju osnovnega motiva tožbenega zahtevka, nameč dokaza o stopnji škodljivih emisij? ● D. Z. Žlebir

Da družina čez zimo ni bila v mrazu, je možak na do slemena porušeni dimnik postavil kovinsko cev in s tem zasilno rešil gretje čez zimo. Kot pravi, je sodišče to obravnavalo kot kaznivo dejanje samovolje, vredno treh mesecev zapora pogojno za dobo dveh let. Človek se sprašuje, ali poseg na lastni hiši v interesu samopomoč sploh lahko predstavlja tako težko kaznivo dejanje, saj hrkati pristojni občinski upravni organi niso imeli pripomb.

Tako se že dolga leta zapoljajo sodna pota našega bralca, čigar dimnik je hudo motil soseda. Na zastavljeni vprašanja pri sodišču, ki se je ukvarjal s primerom, nismo uspeli dobiti odgovorov, kajti zadeve še niso zaključene, teče namreč še pritožbeni postopek na višjem sodišču. Bralc bržkone nestrpno pričakuje njegov pravicičen izid, rad pa bi si razjasnil tudi zastavljeni vprašanja. Morda odgovore pozna kateri naši bralci? ● D. Z. Žlebir

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

KDO VARUJE DELAVCA, ČE NI SINDIKATA

Vprašanje:

Vodstvo naše tovarne že deluje po novih, večjih pristojnostih, ki jih tudi na veliko izkoristi v škodo pravic delavcev. Kako naj delavec v trenutnem položaju, ko je stari sindikat razpadel, novi pa še ne deluje, uveljavlja svoje osnovne pravice do dela?

Odgovor:

Povsem enakovrednega nadomestila za učinkovito in celovito sindikalno zaščito pravic delavcev trenutno v našem sistemu prav gotovo ni in ga verjetno tudi v prihodnje ne bo. Zato bi seveda kazalo tudi v vaši tovarni čimprej postaviti na noge močan sindikat podjetja ter izvoliti hrabre in sposobne sindikalne poverjenike. Dokler pa tega ne bo, ostajajo delavcem na razpolago le redni postopki za varstvo pravic pred organi podjetja in pristojnimi sodišči ter nekateri zunanjimi organi družbenega nadzorja, predvsem inšpekcija dela in družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki imajo določena pooblastila za ukrepanje v primeru kršitev delavcev.

Delavec, ki meni, da mu je bila z odločitvijo vodilnega delavca ali prvostopenjskega kolegijskega organa (komisije za delovna razmerja, disciplinske komisije itd.) kršena pravica, lahko sam vloži zahtevo za varstvo pravic pri drugostopenjskem organu v podjetju (delavski svet ali posebna komisija oz. odbor), kasneje pa po potrebi še pri sodišču združenega dela. Če v teh postopkih že ne more računati na pomoč v podporo sindikata v podjetju, se zaradi nudjenja nujno potrebe praven pomoči (pravni nasveti, sestava vlog, zastopanje) lahko obrne vsaj na pravno službo ustrezne občinskega sindikata, ki so sicer člani sindikata, ne pa za vse.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja je ena izmed družbenih institucij za zagotavljanje varstva pravic delavcev, ki pa bo v dosedanjih oblikah verjetno lahko kmalu prenehala obstajati. Zaenkrat DPS še delujejo in lahko na pobudo delavca tudi ustrezno ukrepajo za zaščito pravic delavcev na podlagi zakona.

Nova zakonodaja je okrepila tudi funkcije inšpekcije za delo na področju delovnih razmerij. Inšpekcija za delo izvaja na lastno pobudo ali na pobudo delavca nadzor nad uporabo zakonov in drugih predpisov s področja delovnih razmerij in denarnih prejemkov ter kolektivnih pogodb in splošnih aktov, pri čemer je pristojna, da z ureditveno odločbo:

- odpravi kršitev pravic delavca, storjeno z dejanjem, - zagotovi izpolnjevanje obveznosti, ki izvirajo iz zakona kolektivne pogodbe oziroma splošnega akta.
Pristojni organ inšpekcije za delo lahko tudi zadrži izvršitev dokončnega sklepa o posamični pravici, obveznosti in odgovornosti delavca do njegove pravnomočnosti.

Vodja pravne službe pri Svetu kranjskih sindikatov
Mato Gostiša

POMISEL

Delo po evropsko

Dolgo že nismo slišali o laskavo imenovanem evropskem delavniku, ki so ga poskusno uvedle nekatere naše tovarne. Kot da se je tudi ta vstopnica v bližnji razviti svet izgubila med predvolilnim cvetličenjem! Te dni mi je misel na tako imenovani evropski delavnik spet obudil obisk v enem od evropskih industrijskih centrov, v italijanski računalniški multinacionalni Olivetti, kjer večji del zaposlenih že lep čas dela tako imenovani delovni izmeni. Na delo prihajajo ob 7.32, odhajajo ob 16.32, vmes pa imajo 55 neplačanih minut za kosilo. Rekli smo sicer, da večina zaposlenih dela »po evropsku«, toda večina zaposlenih se v tem tehnološko razvitem orjaku ubada z razvojem, trženjem, stiki s tujino, skratka s posli, ki jih zavezujejo k vsakodnevnim kontaktom s svojimi in tujimi firmami v drugih državah. Manjšina, ki dela v proizvodnji, je še vedno vezana na klasično izmeno od 6. do 14. in od 14. do 22., medtem ko nočne izmene ne pozna. Proizvodnjin delavcem pač ni treba, da bi svojo delovno obveznost razpotegovali v evropski dan, saj je njihovo delo le streči strojem v robotizirani proizvodnji.

Morda bi morali tudi pri nas, ko so se pojavile prve poenostavljene zamisli o evropskem delavniku povsod in za vsako ceno, priti na plan s podobnimi argumenti, namesto da so jih preglastili socialni. Prevozi na delo, odpriost vrtcev, šol (mimogrede, tudi v eni od italijanskih državnih šol za informatiko učenci hodijo k pouku pet ur dopoldne in dve popoldne), javnih služb, družbenе prehrane, je krojilo ton polemiki o uvajajuju evropskega delavnika. V pravi podjetniški družbi je zadovoljivo urejena tudi socialna plat medalje, medtem ko je bilo pri nas te stvari bolj razumeti v smislu negativne selekcije: ko uvedemo evropski delavnik, bodo kot odvečni delavci prvi odpadli oni, ki se poleg službe ukvarjajo s »fušem«, polkmetje, ki v tovarni služijo za pokojnino, morda tudi ženske, od katerih vsaj v mlajših materinskih letih ni pravega delovnega učinka.

● D. Z. Žlebir

VESTI

Na Grossglockner

Kranjski upokojenci vabijo tudi na zanimiv izlet na Grossglockner, ki bo v torek, 3. julija. Odpeljali se bodo ob 5.30 izpred kina Center, iz Kranja krenili proti Korenskemu sedlu, v Avstriji mimo Beljakova do Spittala, po dolini reke Moel mimo naselij Winklern in Heiligenblut, po gorski cesti do razgledne točke Franz Josef Hoehe (2.451 metrov), od koder je lep razled na najvišji vrh Avstrije (3.798 metrov). Prijave sprejemajo do vključno 29. junija na sedežu društva, in sicer ob ponedeljkih, sredah in petekih ob 10.00 do 12.00 ure.

Po nakupih na Koroško

Društvo upokojencev Kranj za svoje člane in druge upokojence ponovno organizira poldnevni nakupovalni izlet na Koroško. V Borovljiv in Celovec vabijo zlasti tiste, ki nimajo svojega prevoznega sredstva za nakupe v Avstriji. Izlet bo v sredo, 20. junija, z odhodom ob 7. uri izpred kina Center. Prijave sprejemajo v društveni pisarni na Tomšičevi 4 ob ponedeljkih, sredah in petekih ob 8.00 do 12.00 ure.

ODMEVI

Odgovor na članek Helene Jelovčan v Glasu dne 5. junija 1990

Vse učitelje osnovne šole Cerkle so zelo prizadele obtožbe, podtikanja in laži, ki so bile napisane v članku novinarke Helene Jelovčan. Kot vsaka medalja ima tudi ta dve plati. Žal je bila vidna le tista plat, ki blati, poniže in obremenjuje samo nas učitelje.

Globoko sočustvujemo z bolečino prizadetih staršev, pa vendar je treba povedati tudi našo resnico. Članek naj bi govoril o samomorih, vendar pa je polovica namenjena izpovedi matere, katere otrok je umrl zaradi začuščitev ob epileptičnem napadu. Treba je povedati, da je bil pokojni Primož zelo nenavaden otrok. Ravnogarad tega smo se z njim ukvarjali čisto drugače kot z drugimi otroki in upoštevali tudi navodila Svetovalnega centra iz Ljubljane. Omogočili smo mu, da je individualno obiskoval pouk iz treh predmetov v sklopu rednega pouka. Kljub temu je prihajalo do neprestanih nesoglasij med njim in sošolci. S starši smo poskušali vseskozi vzpostaviti stik in sodelovanje, žal nam to ni povsem uspelo.

Ne moramo zameriti materi, ki je časovno pomešala dogajanja in napačno imenovala učitelje, zamerimo pa ji namigovanje na podkupljivost. Ogorčeni smo nad postopkom novinarke, ki z materino izjavno manipula, saj teh izjav v šoli ni preverjal, niti ni omenila, da se je s prizadeto mamo pogovarjala. V šolo je prišla po informacije o tragično preminulem Tonetu Močniku in z vprašanjem, kaj bomo ukrenili zaradi govoric o neustreznosti metod enega od naših delavcev. Odgovore je dobila, ker smo verjeli, da bo skušala čim popolnejše osvetiliti problem samomorov pri mladostnikih, ne pa, da bo naše analize in iskanja ob tem uporabila skupaj z izjavo matere pokojnega Primoža Trobevška.

Končni rezultat obojega pa je popolna oblatitev naše šole in vseh zaposlenih v njej.

Na šoli se v celoti zavedamo svoje odgovornosti do učencev, njihovega šolanja in vzgoje ter odgovornosti do staršev. Tako kot povsod se tudi pri nas dogaja napake. Vendar pa ne moremo sprejeti neodgovornega novinarke dela. Sprašujemo se, kakšen je bil namen, ki ga je hotela doseči s svojim člankom in načinom pisanja. Ali se je pred objavo zavedala posledic za nas

*Ta zapis je v osnovni šoli Cerkle nastal v odgovor na prvi članek novinarke H. Jelovčanove z dne 5. junija. Pri Glasu so nam tudi objabil, da ga bodo objavili v torki, če ga bomo v ponedeljek dovolj zgodaj dostavili. V torki pa smo vsi ostromeli, saj je bil namesto našega odgovora objavljen nov članek H. Jelovčanove.

Ob rob članku: Zakaj matere cerkljanskih šolarjev jočejo?

Namesto da nas stiska, nereča ali celo smrt vse bolj povezujejo in nam vlivajo nova spoznanja za boljše delo v prihodnosti, nas nepreverjeni in zato nekaterimi neresnicami napisani članek novinarke H. Jelovčan ločuje.

Po dovolj zgovornih izjavah ravnateljice in psihologinje sem

se počutil »križanega«, zato se čutim dolžnega, da med mnoge kamenčke v mozaik, ki se mu reče resnica, prispevam tudi svoje.

Na šoli v Cerklih delam 14. leta. Svoje delo imam rad, opravljam ga z veseljem in tako kot najbolje znam.

Zato me toliko bolj prizadenejo izjave ravnateljice tov. Jožice Žun in sodelavke psihologinje Vlaste Košnik, ki menita, »da sem Rugljeve metode preskušala na otrocih.«

Osebno menim, da imenovane vse premalo poznata delo dr. Ruglja, ki se ne sestoji v tem, »da človeka najprej iznici, nato pa novo gradi,« kot to dobesedno navaja tov. Jožica Žun.

Trdno sem prepričan, da veličino, obseg in kakovost dela dr. Ruglja bežno slutijo le tisti, ki jim je on s svojim delom rešil življenje, ali življenje cele njihove družine. Zato mislim, da bi se moral oglašiti vsi tisti, ki njegovo delo vrednotijo vse drugače, kot pa samo po senzacijskih stolpcih v časopisu. Tudi sam pri svojem pedagoškem delu, ko delam kot šolski svetovalni delavec ne izhajam iz stališča, da je otrok baraba, pokvarjenec, kot meni tov. ravnateljica Jožica Žun, ki bi morala moje delo vsekakor bolje poznati (kot moj pedagoški vodja).

Osebno me vodi načelo, da je sleherni otrok, ki ga vpišem na našo šolo, moj lastni in da mu le tako lahko nudim tisto najboljše, kar je v meni. Lastnemu otroku človek ne želi slabega. To mi je bilo tudi edino vodilo, ko sem delal s pokojnim Primožem Trobevškom in Tonetom Močnikom. Nisem namreč ne človek in ne pedagoški delavec, ki bi plul mimo otrok kot državni uradnik ali debela ledena gora in od njih zahteval le tisto, »kar veleva mi stan.«

Zato se mi zdi zelo krično, ko mi psihologinja tov. Košnik Vlasta, kot moja najtesnejša sodelavka ocita, »da sem otroke pridobil preko interesnih dejavnosti, potem pa jih zase izkorisčal, da so mi pisali svoje občutke. Menim, da vsak govori lahko le o svojem delu in ona o tem, kaj je kot šolski psiholog sama storila v primeru Primoža Trobevška ali Toneta Močnika.«

Otroke, ki so se vključevali prostovoljno v našo planinsko sekcijo, to je ena izmed interesnih dejavnosti, ki jo kot aktivni planinski vodnik vodim že trinajsto leto, sem skušal spodbuditi, da bi z zapisom občutkov, ki so jih skupaj s starši doživel v neokrnjeni naravi odnesli iz naše šole še kaj več, kot samo vsakodnevno »polnjenje« glav s podatki, ki jih bodo že naslednje leto pozabili. Tako sem jim klub vsemu poskušal dati kaj več za sa-

mostojno pot v življenje in za svetel spomin na šolske dni.

Končujem z besedami novinarke H. Jelovčanove, ko se tudi sama ob tako črno obrobljenem članku sprašuje: »Spričevala so pred vrti, kaj će grem po Tonevoti poti še kateri otrok?«

Mnenja sem, da bo med mnogimi kamenčki v mozaiku - poleg soc. delavca, šole - vogelin kamen tudi njen polemično, tendenciozno, neargumentirani, neverjereni in zato tudi neresnično napisani članek!

Je bil res njegov edini namen zaščiti otroke?

Nikoli v življenju nam ni nič prihranjenega. Le če smo zares prizadeleni sprejeti življenje takšno, kot je in v njim vred tudi sočloveka, učenca, sodelavca, lahko resnično živimo!

Z. Aljančič

Prav je, da učitelji zagovarjajo svojo šolo. Prav tako menim, da je moja dolžnost reči nekaj besed v dobro novinariki, ki je svoje delo opravila korektno. Zaradi občutljivosti teme sva se namreč dogovorili, da bo objavila le izjave staršev (brez svojih razmišljaj in komentarja) ter bo poiskala drugo plat resnice tudi v šoli. Če so v teh izjavah obtožbe in podtikanja, si jih novinarica ni izmisnila, saj je njena dolžnost izjave napisati čim bolj verodostojno. Nikakor pa ni njen dolžnost izjave staršev preverjati v šoli z namenom, da ugotovi ali so primerne za objavo ali ne. Nekako pa mi ne gre v glavo jeza šolnikov na novinarico, ko ob tem ne najdejo časa (ali poguma) za iskreno obžalovanje tragičnih dogodkov, če so tudi zgodili zaradi vzrokov povsem izven šole.

Hkrati se iskreno opravičujem Juremu Pipu in njegovim staršem, ker smo popolnoma nepotrebno napisali njegovo ime in priimek, še posebno zato, ker so bili učitelji, ki so govorili o njem, zapisani le z začetnicami.

Leopoldina Bogataj
odgovorna urednica

Primož in Tone res nimata nič skupnega?

V vašem časopisu je bil 12. junija 1990 objavljen članek »Primož in Tone res nimata nič skupnega?« novinarke Helene Jelovčan, v katerem je kot informacija s sestanka delavcev šole v Cerklih z novinarji objavljen očitek, da se javni tožilec ni odzval povabilu na ta razgovor.

Da bo informacija polnjenja, moram pojasniti, da sem šele iz tega članka prebral, da sem bil vabljen na ta razgovor. Naknad-

no sem ugotovil, da se je ravateljice šole komandir Oddelka milice v Cerklih zavezal, da mi bo posredoval vabilo za tesaček, cesar pa ni storil. Sicer pa sem na podlagi pooblastil, ki mi jih daje zakon, od Oddelka milice Cerkle zahteval, da v zvezi s samomorom Toneta MOČNIKA zberejo obvestila, ki bodo osvetlila vse okoliščine, v katerih je prišlo do tega izjemno tragično dogodka.

Javni tožilec
Andrej Polak

Malo v premislek za mladega Pavla Pazlerja

Kakšno prevzetenost mladi Pazler in kakšna demokracija, če ne morete mimo članka na novinarsko poročilo o volitvah, ki resnično povzročajo veliko pomislikev tudi med Tržičani, posebno ljudmi, ki ne marajo funkcij, ampak ljubijo kraj, v katerež živijo.

Kako pa si upate trditi, da bo Tržič gospodarsko, turistično in mnogo mnoga strani začel urejati (tako je bila obljuba Demosta pred volitvami), če nima dobro seznanjenega gospodarja, ker se iz gorovic sodeč potegujejo samo za stolčke z velikim naslanjačem. In to vi in vam podobni, ki nimate izkušenj trdit za tov. Valjavca, ki je rdeč, a ni bolje, da je to, kar je, ne pa, da se preobrača kot kameleon. Ker ima šole in je sposoben, delaven in prijazen, nima pa izkušenj delati z ljudmi iz popravnih domov, ki jim je rdeča družba pomagala do šol, vendar še premalo, ker se ne morete zaključiti v družbo, katero uživati znali na račun več šolanega pa malo vpijočega za polozaj. Prišlo mi je na misel tržičkega pesnika Kurnika, ko je opeval Tržič. V Tržiču se rado govorji, kod si hodil, kaj si bil... ali si se veselil...

M. Košir
Tržič

UNI

BREZ ALKOHOLA

AC AUTOCOMMERCE
TRGOVINA KRAJN, C. JLA 14
POSEBNA PONUDBA
AVTOPLAŠČI MICHELIN serija M
145 X 13, 165/70 X 13
za LADO NIVO in ostala terenska
vozila:
165/70 x 14, 185/75 x 16
del. čas: od 7.30 do 15.30, sobota od 8.00 do 12.00

tel. 23-977, 23-968

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMORE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezom iz Komende

Omenjate praznino kot tisto razsežnost, ki se vse bolj širi v sodobnem življenju in poudarjate, da ljudje iščejo v preteklosti navodila, kaiko bi jo spet zapolnil. Ali potem takem v prihodnosti ni več navidiha? - V zadnjem letu smo bili priča setujti vizije komunizma, ki je bila take vrste, da se je napajala iz prihodnosti, iz tistega, kar naj bi bilo - zdaj pa kar naenkrat spoznanje, da od vsega tega nič ni!

Ja, človek mora poskusiti vse. Spoznanje pa je, da bo treba k naravi in to ne samo z besedo. Človek, vsak človek bo moral k njej nazaj. To, kar je sejal, se je razblinilo in razrasel se je egozem. Samo nekateri so bogateli, drugi so obubožali, duševno in materialno. To žali človeško dostopanstvo in pripelje do položaja, ki postane za človeka nemogoč.

Kot kristjan verujem v prihodnost, ki naj bi rastla iz zdravega in trdnega evangelijskega nauka, ki globok v človekovo nočanost zasaja osrečjujočo stvarnost. Kristjanovo načelo je prihodnost. "Kdo se ozira nazaj, ni pripravne za oranje."

Je baron Testaferrata, ki je iz krajinsko povsem drugačnega sveta, izrekel kakšno opazko o naši gorenjski krajini in o razmerah pri nas nasploh?

Zelo je bil vesel nad Slovenijo, nad njeno lepoto in slikovitostjo. In nad žirovsko dolino prav tako. Tega, kako je bilo in kak je, seveda ni mogel presojeti. Povsod pa je videl, da so ljudje pridni, da se spoštuje red in snaga. Kamor smo prišli, smo se pojavili nenapovedani in naleteli na red in čistočo, sredi dela. Veš, baron sam in vsi ti ljudje so kulturno zelo močni, sicer pa zelo skromni. Oglej si tole vizitko in videl boš, kaj vse so...

Pogovarjala sva se o vaših žirovskih spominjih in spotoma zašla še na to ali, ono stran, fizično ali metafizično. Mogoče

sva kdaj preveč teoretizirala in posploševala. Zato se vrnila h konkretnim ljudem - kateri med Žirovci so Vam ostali v posebnem spominu?

Ja, slikar Franjo Kopač iz Nove vasi, ta je bil dober portretist... katerega bi še?

Ko Vas sprašujem po njih, ne mislim le na tiste bolj imenitne", v mislih imam tudi čisto preproste ljudi, ki zaslужijo, da jih prikliceva v spomin.

No, to pa že. Občudoval sem Trohovo Franco (iz Trohova mlin na Žirovskem vrhu, ki ga ni več). Bila je bistra, dovezeta na napredek in neverjetno agilna. Skoraj vsak dan je šla mimo naše hiše k maši. Čudil sem se, kako vse to zmore? In s kakšno dobro voljo je vse to počela in rada je pomagala ljudem.

Zanimiv možakar je bil Kralj z Žirovskega vrha. Ta je pa imel brado! In basiral je. Pozimi, ko so prišli Žirovskarji k maši, so laterne pustili pri nas. Če so prišli z baklami, so jih pogasili.

Potem so tu trgovci: Lengar, Primožič. Ta je bil res trgovec, tak iz sebe in ne naučen. Baje je imel glaven dohodke od čipk, kar se danes sliši prav neverjetno. V vsakem se je znal pogovoriti.

Dobro se spomnim tudi trgovca Toneta Kržišnika iz Račeve. Njegov tast (Pavlin v Novi vasi, pisal se je Kopač in imeli so trgovinico) je bil prevoznik in s težkimi vozovi je prevažal robo iz Loke v Žiri. Njegova hči, poročena s Kržišnikom je bila tudi sposobna trgovka. Fural ju tudi Klemen iz Žirov. Če se ga je napisal, so ga konji kar sami pripeljali domov. S furmani sem se kot študent dostikrat peljal. Obvezno smo se kje ustavili, ponavadi v Srednji ali Gorenji vasi. Pili smo čaj, oni so pa šnopsali. V Loki smo stali pri Kronbirtu.

Od čevljarjev se še posebej spominjam Balčka iz Stare vasi, pa Anzelma, Matička (Zajca) z Dobračeve... Še zdaj vidim, kako

peljejo ob sobotah svoje vozičke na pošto, na njih pa vse polno zabojev in škatel s čevljji, namenjenimi v južne kraje, na Hrvaško in v Bosno.

Kasneje, ko so osnovali zadruge, so se modernizirali. Tisti prej pa so bili pravi pionirji trgovske plati čevljarskega poklicja.

Pionir elektrifikacije je bil Poljanšek z Dobračevo, tudi ta je imel malo brade. Bil je prav uslužen in pošten. Katnik (tisti ta stari, tast od tega, ki se je pričenil z Drenovega griča) je bil prav poseben tip.

Zanimivi so bili peki. Vajenci in pomočniki so nosili žemlje, hlebčke po pet krajcarjev in drugo kar po hišah, posebno ob sobotah. Še zdaj pomnimi, kako je dišalo.

Od sosedov omenim Lustikovo Poldo (Leopoldino Grošelj). Bila je sila prijazna in otrokom je zmeraj dala kakšno "jagodo", če smo prišli v njeno stacuno. Bili sta namreč dve na kupu, njeni v Kržišnikova, pa so konkurirali. Nikolik nista rekla ničesar eden čez drugega, a vsaki se je trudil pridobiti ljudi na svojo višo. To je konkurenca in to zdaj spet prihaja. Vsak se bo moral spet naučiti ceniti tisto, kar pridobi. Tisto, kar človek naredi v službi, ne šteje veliko; veliko več velja tisto, kar pridobi še zraven, "ekstra".

Sosed je bil tudi Petrič, ki je bil župan. Mica, njegova žena, se ga je rada nažehala in to je imelo svoje posledice. Drugače smo se kar dobro razumeli

Romanistika z okusom literature

...”TA KNJIGA, OTROK RAZUMA...”

Polšica - "Pri delu je treba stran stopiti," pravi profesor Niko Košir, toda ni mu preveč verjeti in očitno se tega menda na Gorenjskem rojenega načela sam vseskozi ni držal. Če bi se ga, bi se ga prav gotovo ne držalo, da je bil pravi garač in odmevno novinarsko pero svoje čase, ko je še delal kot novinar. In tudi ne bi imel zajetne zbirke prevedenih del od Don Kihota, Decamerona in cele vrste drugih knjig romanske književnosti in tudi ne pomembnih slovenskih priznanj in nagrad - od nagrade Prešernovega sklada, Sovretove nagrade za prevajanje, Kajuhove nagrade do pred kratkim prejetega zlatega odličja Toneta Tomšiča.

Od Polšice pri Zgornjih Gorjah, kjer mu pred hišo modrijo cvetovi zajetnega rožmarinovega grma, je do Vrbe pravzaprav blizu in še lep sprehod zraven. Tja se vsako leto najmanj enkrat napoti peš kot na božjo pot, Nič zato, če zdaj, ko so tu že sedemdeseta leta, hodi tistih nekaj deset minut več kot v mladih letih: pesnika pač tu okoli cenijo na poseben način.

Pred kratkim je v samozaložbi izšla vaša knjiga o Francetu Prešernu, pravzaprav ponatis knjige, ki je leta 1977 izšla v zbirki Znameniti Slovenci. Kakšna zveza je med romanistiko in pisanjem o Prešernu?

"Ni nobene zveze. Pisanja o Prešernu sem se lotil zgolj po naključju in sam prav gotovo kot predavatelj romanistike ne bi s takim pisanjem hodil slavistem v zelje. Josip Vidmar kot urednik zbirke Znameniti Slovenci si je zapcičil v glavo, naj kaj napišem o Prešernu. Izvijal sem se, da to ni moje področje, čeprav priznam, zame je bil to velik iziv. Zakaj je meni to ponudil, res ne vem. Menda je na Vidmarja naredil velik vtip moj prevod Cervantesovega Don Kihota, leta 1973 je izšel pri Cankarjevi založbi v zbirki Sto romanov. Končalo pa se je tako, da sem ugrznil v to jabolko in je knjiga leta 1977 tudi izšla."

...in bila prava uspešnica, saj je v osmih mesecih bilo razprodanih vseh 6000 izvodov. Dvanajst let ste potem čakali na ponatis.

"Pa ga nisem dočakal. Da bi kaj izdal v samozaložbi, sem se domislil lani, ko sem pripravil skrajšano verzijo Don Kihota.

Rokopis je bil celo večnost pri založbah, zjezilo me je, pa sem si pozimi za svojo sedemdesetnico podaril izid Don Kihota v samozaložbi. Uspelo je, pa sem tako naredil še s knjigo o Prešernu. Prav zadovoljen bi bil, če bi kdo drug spet kaj napisal o njem. Pesnik mora biti nenehno med ljudmi, njegove pesmi ali pisanje o njem. Slovenci stojimo in pademo s Prešernom, imamo pesnika svetovnega formata, tega se pač moramo zavedati. Res pa je, da o njem še ni vse raziskano, toda tudi tisto, kar je, je včasih opremljeno z napakami: nenehno se vleče na primer napaka, da je pesnik do svoje smrti prodal le 35 izvodov Poezij, pa jih je v resnicu 350. To so podatki iz Blaznikovih računskih knjig in res ne vem, zakaj nekateri nenehno ponavljajo napacen podatek. V novi izdaji sem popravil še nekaj drugih predvsem tiskarskih napak, drugače ostaja knjiga nespremenjena. Žal mi je le, da nisem še mogel napisati krajšega povzetka v

dveh ali treh tujih jezikih, v Prešernovi hiši v Vrbi tuji obiskovalci povprašujejo tudi po takšni predstavitviti."

V književnost niste stopili le kot prevajalec iz italijanskega v španskega jezika, pač pa ste se pred časom tudi resneje lotili pisanja knjig. Temne lise, Odsvitanja, Mojih 616 partizanskih dni, Srečanja s sodobniki so dragocen dokument časa in dragocen prispevek k sodobni slovenski literarni ustvarjalnosti je zapisano v obrazložitvi za Tomšičeve odličje. Zdaj pišete kaj novega?

"Res pripravljam knjigo. Pospravljam predale, zato bo naslov Postružki, vsaj mislim tako. Vključil bom nekaj kritik, ki so pred časom izšle v revijah in mislim, da zaslužijo tudi objavo v knjigi, prevod predavanja v italijansčini Petrarca pri Slovencih, nekaj prevodov, ki jih še nisem nikjer objavil, nekaj še o Prešernu in še več strani o prevajanju nasploh."

Predavali ste romanske jezike, italijansko literaturo, toda

največ knjig ste prevedli iz španske. Zakaj?

"Španska literatura mi je bila vedno bližja kot druga. S prevajanjem iz francoskega jezika se nisem kaj dosti ukvarjal, je dosti prevajalcev, manj jih je za druge romanske jezike. V španski jeziku sem se še posebej poglobil takrat, ko sem bil zaprt v Gonarsu, zraven pa prebiral zgodovino italijanske umetnosti. Imel sem stročno, obe knjigi mi je prinesel kurat, nagnjenje do obojega pa je ostalo trajno. Prevodov iz španske poezije se je resnično nabralo kar lepo število: Don Kihot, Calderonovo Življenje je sen, Unamuno Tragično občutenje življenja, Antologija katalonske lirike 20. stoletja, Antologija španske poezije 20. stoletja, za Juana Péreza o Cidu sem prejel nagrado Prešernovega sklada... Tudi iz italijanske književnosti je knjig kar nekaj - Dekameron, Machiavellijevi Politični spisi in še kaj."

Prevajate tudi kaj iz sodobne španske ali italijanske književnosti?

"Sem za klasiko. Bolj po naključju sem prevedel nekaj sodobnega - Maria Vargas Llosa Mesto in ščeneta, imam tudi krasen tekst, romansirano biografijo o El Grecu, mika me, da bi se tega lotil, pa ne vem, niso mi pri srcu opravki, potem ko je delo prevedeno - dogovori z založbami, čakanje na izid itd. Raje kaj berem, grem v knjigarno in izberem kaj za dušo, nekaj pa mi tudi nosijo znanci v branje. Knjig res ne zmanjka, a vse odkraja pa tudi ne berem, sem kar izbirčen." ● Besedilo in slika: Lea Mencinger

Novo pri založbi Borec

KNJIGE OB JUBILEJU

Ljubljana - Čeprav slovenske založbe ne preživljajo prijaznih časov, in založba Borec ni pri tem nobena izjema, pa knjige kljub temu še izhajajo, založbe pa zajemajo sapo, da bi se izkopale iz težav. In dokler je tako, o kakšnem propadanju ni govora, je na zadnji predstavitev knjig zagotovil urednik založbe Borec Janez Mušič.

Spomladanska bera knjig obsegata knjige v več zbirkah. Po prvi knjigi trilogije Cvetka Zagorskega Vračanje k sebi je zdaj v zbirki Sila spomina izšla druga knjiga z naslovom Vračanje v čas. V njej avtor opisuje obdobje od leta 1944 do 1948 oziroma do Golega otoka. Gre za spominsko prozo, ki s kombinacijo spominskega pričevanja in literarnih vstavkov priča o ne tako odmaknjem času. Kot je povedal avtor, z obema doslej napisanimi knjigama in tretjo načrtovano odpira svoj osebni arhiv in ga daje na

ogled javnosti v prepričanju, da takšna sporočila za današnji čas krepijo nač sicer dokaj šibek zgodovinski spomin.

Od leta 1962 je v zbirki Kučirčkova knjižnica izšlo natančno sto knjig. Jubilejna številka je pripadla Berti Golob za neno knjige Šolske razglednice. Knjiga je izbor, lahko bi rekli poblikov na njena leta učiteljevanja. Napisana pa je z veliko mero posluha za mladino, ki razkriva avtorico kot človeka, ki je bil vseskozi daleč od poenostavljenega odnosa med učiteljem in učencem. Šolske

razglednice odslikavajo ta odnos v posebni luči in na način, ki ga razume tako mladina kot odrasli. Knjigo je ilustrirala Jelka Godec Schmidt.

Skrivnosti Niko Grafenauerja sodijo med uspešnike založbe Borec, saj knjige pesmi za mladino ponatiskujejo že tretjič. Le redki se lahko pohvalijo z nakladami v višini 13.000 knjig, kolikor jih štejezdaj s tretjo izdajo knjige Skrivnosti. Brez dvoma gre za eno najlepših in najboljših pesniških zbirk pri nas, po kateri segajo mlađi bralci, da bi odkrivali

skrivnosti za skrivnostjo. Niko Grafenauer, ki ima že dokaj zatenet kup zbirk pesmi za mladino - Abeceda, Pedenjped, Nebotičniki, sedite - se trenutno ukvarja s pisanjem pravljic za mladino. Knjigo je ilustriral Karel Zelenko.

V zbirki Liščki je novost knjiga Škrlatna vrtnica Mihe Mateta, zbirka dvanajstih priповidek, v katerih kot metafora nastopajo roke, kot prispodobe življenjskih spremembenj in preobrazb. Knjigi je spremeno besedo napisal dr. Matjaž Kmecl, ilustrirala pa jo je Marjanca Jemec Božič. ● Lea Mencinger

TAPISERIJE SILVE HORVAT

Škofja Loka - Umetnost tapiserije, ki je bila stoletja dolgo zvesta in cenjena sopotnica slikarstva, je v naši dobi zopet doživel renesanso. Pri tem se je v veliki meri odvrnila od starih, posebej figurativnih tem, ki jih je še v 19. stoletju, v času posnemanja najrazličnejših likovnih slogov močno spoštivala in gojila, vendar je pri tem s stereotipno obliko izniciila njihovo izrazito moč.

Modernejša umetnost, še posebej njena k abstrakciji usmerjena veja, s svojo značilno ploskovo oblikovnostjo in koloristično inventivnostjo je kar vabilo k prenašanju slikarskih tem v tkanino. Njej je sledil z izkušnji in pridobitvami abstrakte umetnosti oplojeni sodobni pejaž, ki je nekaj časa močno prodira v oblikovno sfero današnje tapiserije. Tudi pri Silvi Horvat - te dni je razstavljal v Groharjevi galeriji - predstavlja krajina najpomembnejše izhodišče njene tapiserijskega oblikovanja. Po času nastanka so na prvem mestu tapiserije z motiviko podmorskoga sveta. Sledijo jim kompozicije, v katere je vsajen slikovito obarvan svet loške pokrajine, svet gozdovnatih jas, travnikov, njiv in samotnih dreves sredi polj.

Autorica gradi svoj krajinski svet iz raznobarvnih ploskev, zdaj "glad-

kih", zdaj spet prekritih z rastrom tkaninastih izrastkov, ki že na daleč odkrivajo plastične in prostorske razsežnosti izdelka. Podobnemu namenu nemalokrat služi tudi premišljen izbor barv, ki gledalčev pogled navidezno vodi v globino ali pa ga približuje njegovemu očišču.

Značilno za avtoričino dela je uveljavljanje oblikovnih in barvnih dominant v kompozicijskem organizmu tapiserije, na katere se navezujejo ostale formalne sestavine. Centripetalna sila teh dominant preprečuje labilnost kompozicijske zgradbe, ki ji je tehnika tapiserije prej naklonjena kot ne. Nevarno razpršenost form onemogoča tudi nasičenost barv, katerih kohezijska sila druži oblike v trdno sestavo.

Poleg naštetih značilnosti avtoričinega dela, ki so predvsem rezultat racionalne graditve tapiserijske podobe, je eden najpomembnejših elementov njene opusa močno razpoloženjsko občutev, pogojeno z umetničnim notranjim težnjem odgovarjajočim izborom barv. Le-te se podelijo njenim delom prav in polno vsebinsko. Tako se racionalnost graditve tapiserijskega organizma povezuje z močno emocionalno prvino, brez katere bi formalno še tako dobro opravljeno delo občutili kot nedovršeno. ● Cene Avguštin

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše bodo danes, v petek, ob 19. uri odprt razstavo slik Načas slikarja Marjana Belca. V galeriji mestne hiše pa bodo ob 19.30 odprt razstavo del akad. slikarja Josipa Gorinskog Geonova.

V galeriji Kavka razstavlja slike (olja na platnu) akad. slikar Stanislav Dindorf iz Krakova.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava banderskih slik iz zbirke Gorenjskega muzeja Kranj.

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava likovnih del slikarja Hua Quinga.

V razstavnem prostoru kulturnega doma na Javorniku bo razstava Javorniški rovt nekaj in danes odprta še do 22. junija.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši so na ogled dela kitajskih grafikov.

V prostorih Ljubljanske banke razstavlja slike akad. slikarka Brigita Požgar - Mulej.

V dvoranci radovljiske knjižnice bo v torek, 19. junija, predavanje z diapozitivi Barbare Grm Mesec dni pod Himalajo.

BLED - V cerkvi na blejskem otoku bo v ponedeljek, 18. junija, ob 20. uri koncert zborja LIP Bled.

SKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je do nedelje, 17. junija, na ogled slika Ivana Groharja Grablje. Na ogled je tudi prodajna razstava slik Združenja umetnikov Škofja Loka, izkupiček je namenjen za odkup kaše.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava akrilov škofjeloškega slikarja Lojzeta Tarfile.

ŽIRI - V nedeljo, 17. junija, ob 18. uri bo pred gasilskim domom (ob slabem vremenu pa v dvorani DPD Svoboda) občinsko srečanje pihalnih orkestrov. Nastopili bodo orkestri Alples Zelezni, Škofja Loka in Alpina Žiri.

KAMNIK - V renesančnem pritličju gradu Zaprice je na ogled razstava kamniških fotografov Franca in Staneta Aparnika.

KVARTET TROBENT Z ORGLAMI

Kranj - ZKO Kranj vabi na prvi koncert v okviru Kieselsteinovih prireditv in sicer jutri, v soboto, ob 20. uri v župnijski cerkvi. Nastopil bo TERGESTE TRUMPET CONSORT iz Fiumicella v Italiji. Glasbeniki - kvartet trobent z orglami, bodo izvajali dela Händla, Gabrieli, Simpsona, Lassusa, Regerja, Francaixa, Buxtehudea, Johnsona, Pachelbela, Scheidta, Donelle in Bacha. Ansambel se je že mednarodno uveljavil, zaradi prijateljskih vezi in kulturnega sodelovanja med obema mestoma pa se je že zelel predstaviti tudi v Kranju.

Obeta se imeniten koncertni dogodek, za katerega bodo poskrbeli izvajalci: na orglah Luca Peressin, na trobentah pa Massimiliano Olivo, Giorgio Ruzzier, Flavio Sgubin in Davide Sinigoi.

EX TEMPORE SELCA 90

Železni - Likovna skupina pri ZKO Škofja Loka je danes, v petek pripravila likovno srečanje za škofjeloške likovnike. Razstava slik nastalih na tem enodnevnu srečanju bodo razstavili danes, v petek, ob 19. uri v Iskri Železni. Ob otvoritvi bo nastopil tudi harmonikarski orkester Glasbene Šole Škofja Loka pod vodstvom Milenka Arnejska.

USPEH FOTOGRAFOV

Škofja Loka - Minuli petek so v Novi Gorici odprli 29. republiški razstavo fotografije in 16. republiški razstavo diapozitivov. V kategoriji fotografij je med 35 avtorji dobil prvo nagrado Boštjan Gunčar iz Kranja za sliko Avtoportret, Jaka Čop in Sandi Novak z Jesenic pa pohvale za kolekcijo. Tudi v kategoriji barvnih diapozitivov so bili Gorenčci zelo uspešni. Prvo nagrado za diapozitiv Jadralec je dobil Rado Zajc iz Radomelj, drugo nagrado za kolekcijo Janez Novak z Jesenic, tretjo nagrado za kolekcijo Janez Kosmač iz Radomelj. Pohvalo za kolekcijo sta dobila Toni Iglič iz Radomelj in Sandi Novak z Jesenic, pohvale za posamezni diapozitiv pa Aleksander Čufar (FKK Janez Puhar) in Boštjan Gunčar (FS Ima). Na razstavi planinske fotografije v Bački Topoli pa so bili uspešni Radovaljčani in Ločani. Tretjo nagrado za diapozitiv sta dobila Jože Mohorič iz Radovljice in Peter Pokorn iz Škofje Loke, pohvale za diapozitiv pa še Janez Šifrar iz Škofje Loke. ● P. P.

Slikarstvo Bernarde Zajec

SVET TIHOŽITIJ

Škofja Loka - V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled slikarska razstava Bernarde Zajec iz Mengša. Njeno slikarstvo izpričuje po eni strani osebno občutljivost do obravnavane snovi in na drugi strani za svojsko slikarsko interpretacijo motivnega sveta, po drugi strani pa tudi šolsko izobrazbo, ki si jo je pridobil na Šoli za oblikovanje v Ljubljani in na višji grafični šoli na Dunaju, kjer se je specializirala za ameriško retušo. Oboje je potrebno za oblikovalca in manj za slikarsko izražanje. Toda tudi to je znala prenesti v svoje slik

TV SPORED

PETEK

15. junija

- 9.00 TV mozaik
9.00 Pisani svet: Kje so lutke doma?
9.25 Zrcalo noči, dokumentarna oddaja
9.45 E. Waugh: Vnovič v Brides-headu, angleška nadaljevanka
13.40 SP v nogometu: Jugoslavija - Kolumbija, posnetek
15.55 Poletna noč, ponovitev
18.00 TV dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Žarišče, ponovitev
18.40 Poltrona expres, ponovitev
18.55 Noro, norejše, norišnica
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.50 Vreme
19.52 Zrcalo tedna
20.05 Rumena reka, japonsko-kitajska dokumentarna nadaljevanka
21.00 Circom gala, zabavnoglas-bena oddaja
22.05 Zakon v Los Angelesu, angleška nadaljevanka
23.15 Poletna noč

2. program TV Ljubljana

- 16.40 SP v nogometu: Avstrija - ČSFR, prenos
18.57 Regionalni programi TV Ljubljana
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Mali koncert: komorni ansambl Slovenicum
20.40 SP v nogometu: ZR Nemčija - Združeni arabski emirati, prenos
23.00 Skupščinska kronika
23.30 Satelitski programi - poskusni prenos

SOBOTA

16. junija

- 9.00 Spored za otroke in mlade Radovedni Taček: Koza
9.10 Lonček kuhan: Janeževi upognjenici
9.20 ZBIS: B. Žužek: O fantu, ki je po suhem jadral
9.35 Ciciban, dober dan: Ljubljensko pismo
9.55 Alica v deželi risb
10.10 Žrebanje nagrad iz oddaj Periskop
10.30 Zgodbe iz školjke, 24. oddaja
11.00 Žarišče
11.30 Naša pesem '90, 3. oddaja
12.00 Tednik
13.40 SP v nogometu: Avstrija - ČSFR, posnetek
15.55 Poletna noč
18.00 TV dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Iz tujih kuhinj: Japonska, 1. del izobraževalne serije
18.25 Metabolizem in nezavedno v plastiki Toneta Demšarja, dokumentarna oddaja
18.45 Spored za otroke in mlade: Cvetlične zgodbe
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.59 Utrip
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Kolo sreče
22.05 TV dnevnik
22.30 Poletna noč Murphy Brown, angleška nadaljevanka
Fantom iz opere, angleška nadaljevanka
Černi gad, angleška nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

- 16.10 Danes skupaj, oddaja TV Zagreb
16.40 Italija '90, SP v nogometu: Brazilija - Kostarika, prenos
18.45 Finale DP v roko metu (m), prenos
20.00 Jugotonov klub, zabavnoglasbena oddaja TV Zagreb
20.40 SP v nogometu, Anglija - Nizozemska, prenos

TV Zagreb

- 9.30 TV koledar
9.40 Čebelica Maja, risanka
10.05 Barva noči, ponovitev nočnega programa
12.05 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanka
13.00 Ste že bili v Zagrebu, go-spod Lumiere?
16.25 Poročila
16.30 TV dražba, 1. del
17.00 Hrvatski pisci na TV ekranu - M. Kraljež: Balade Petrice Kerempuha

18. junija

- 9.00 Spored za otroke in mlade
9.50 Zrcalo tedna
10.05 Mladinski pevski festival Celje '81: Trije zlati
15.55 Poletna noč, ponovitev
18.00 TV dnevnik
18.10 TV mozaik
18.40 Spored za otroke in mlade
18.40 Radovedni Taček: Smrček
18.55 Alica v deželi risb, otroška serija

PONEDELJEK

18. junija

- 18.30 TV dražba, 2. del
19.10 Sedmi čut, oddaja o prometu
19.20 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.15 Sebastian, angleški film
21.45 TV dnevnik
22.05 Po brezkončnosti sveta: Azija, potopis
22.35 Poročila za goste iz tujine
22.40 Barva noči, nočni program Že spet ti, humoristična serija
Nevljudno vedenje, angleški film

NEDELJA

17. junija

- 9.25 Otroška matineja
9.25 Živ žav
10.15 Poltrona expres, španska nadaljevanka
10.40 Greh, ponovitev nadaljevanke
11.30 I. revija slovenskih cerkevnih zborov
12.30 Kmetijska oddaja
13.30 Alpski večer Bled '90, 3. oddaja
14.00 Formula 1, francoska nadaljevanka
14.45 SP v nogometu: Anglija - Nizozemska, posnetek
17.00 TV dnevnik
17.10 Kolo sreče
18.40 Glasba za cicibane: Muze
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.40 SP v nogometu: Belgija - Urugvaj, prenos
22.45 TV dnevnik
23.10 SP v nogometu: Republika Koreja - Španija, posnetek

2. program TV Ljubljana

- 9.45 Oddaja za JLA
12.45 Domaci ansambl: ansambl Prerod
13.10 Grobnički Motodirke - 500 ccm, prenos
13.50 Satelitski programi - poskusni prenos
14.45 Grobnički Motodirke - 250 ccm, prenos
15.40 Satelitski programi - poskusni prenos
16.40 SP v nogometu: Republika Irska - Egipt, prenos
18.55 Nina Simone z ansamblom, zabavnoglasbena oddaja TV Beograd
19.30 TV dnevnik
20.00 Te presenetljive živali: Portret jazbeca, ki živi v mestu, angleška poljudno-znanstvena serija
20.30 Kot potovanja - mesta mostovi: Sanski most, izobraževalna oddaja TV Novi Sad
21.00 Disko folk, zabavnoglasbena oddaja TV Beograd
21.45 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program TV Zagreb

- 9.30 Poročila
9.35 Sport Billy, risana serija
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Resna glasba
13.00 Nevarni zliv, kanadska nadaljevanka, 2/10
14.00 Poročila
14.05 Nedeljsko popoldne
16.25 Bitje imenovanččelo, angleška poljudno-znanstvena serija
17.20 Pasje živiljenje, angleški film
18.45 Sport Billy, risana serija
19.10 TV sreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Vrnitev Arsena Lupina, francoska nadaljevanka
21.05 Rock teatron, zabavna glasba
21.35 TV dnevnik
21.55 Dobro delo, dokumentarna serija
22.35 Poročila za goste iz tujine
22.40 Barva noči, nočni program Že spet ti, humoristična serija
Butch in Sundance, angleški film
0.40 Poročila

1. program TV Zagreb

- 10.50 TV koledar
11.00 Poletni program
12.35 Risanka
12.50 Silnice: Rim je Rim, oddaja o kulturi
13.35 Zgodbe Grahama Greena, angleška nadaljevanka
14.35 Poročila
14.45 Barva noči, ponovitev nočnega programa
17.00 Poročila
17.20 Umetniški zakladi Vojvodine, izobraževalna oddaja
17.50 TV zloženka, oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Zgodbe do zelene črte, potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Ziegfeldova revija, angleški film
21.50 TV dnevnik
22.15 Barva noči, nočni program
0.15 Poročila

1. program TV Zagreb

- 10.50 TV koledar
11.00 Poletni program
12.35 Risanka
12.50 Silnice: Rim je Rim, oddaja o kulturi
13.35 Zgodbe Grahama Greena, angleška nadaljevanka
14.35 Poročila
14.45 Barva noči, ponovitev nočnega programa
17.00 Poročila
17.20 Umetniški zakladi Vojvodine, izobraževalna oddaja
17.50 TV zloženka, oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Zgodbe do zelene črte, potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
19.40 Alica v deželi risb, otroška serija
19.50 Risanka

TELEVIZIJA, RADIO, KINO

KOVINOTEHNA

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE PREDSTAVITEV IN PREIZKUŠNJA ISKRINEGA ELEKTRIČNEGA ROČNEGA ORODJA

V BLAGOVNICI FUŽINAR
19., 20. in 21. JUNIJA
od 16. do 18. ure.
POPUST 10 % za predstavljeni orodje!

Iskra

Orodje za domiselne roke

Servisna služba Iskre bo v tem času v Blagovnici sprejemala v popravilo vse vrste Iskrinega električnega orodja.

Za opravljeno delo nudijo 25 % popust!

NEMOGOČE JE MOGOČE - NEMOGOČE JE MOGOČE

1. program TV Zagreb

- 20.00 Žrebanje lota
20.05 Ellis Island, serijski film
21.10 V velikem planu, kontaktni magazin
22.40 TV dnevnik
23.00 Poročila za goste iz tujine
23.05 Barva noči, nočni program
1.05 Poročila

SREDA

20. junija

- 9.00 Spored za otroke in mlade Medved Godrjavček
11.00 Oče bom, italijska nadaljevanka
13.40 SP v nogometu: Jugoslavija - Združeni arabski emirati, posnetek
15.55 Poletna noč, ponovitev nadaljevanek
18.00 TV Dnevnik 1
18.05 Žarišče, ponovitev
18.35 Spored za otroke in mlade
19.15 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Montielova vdova, mehiško-kubanska-venezuelska koprodukcija
21.50 TV Dnevnik 3
22.15 Rock kompas
23.00 Poletna noč Murphy Brown, angleška nadaljevanka
Neko jezdji mimo, angleška nadaljevanka
Černi gad, angleška nadaljevanka
0.45 Poročila

TOREK

19. junija

- 9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Zgodbe iz školjke, 25. oddaja
9.40 Osmi dan, ponovitev
14.00 Žarišče, ponovitev
14.30 Poletna noč, ponovitev
16.35 TV dnevnik
16.40 SP v nogometu: Jugoslavija - Združeni arabski emirati, posnetek
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 F. Nicolini: Oče bom, italijska nadaljevanka
20.55 Operne zgodbe: G. Verdi: Trubadur, angleška serija
21.50 TV dnevnik
22.10 Poletna noč Murphy Brown, angleška nadaljevanka
Neko jezdji mimo, angleška nadaljevanka
Černi gad, angleška nadaljevanka
0.45 Poročila

2. program TV Ljubljana

- 17.00 Satelitski programi - poskusni prenos
18.30 Mostovi
19.00 Iz tujih kuhinj: Japonska, 3. del

19. junija

- 19.30 TV dnevnik

20. junija

- 19.30 TV dnevnik

21. junija

- 19.30 TV dnevnik

1. program TV Zagreb

- 10.50 TV koledar
11.00 Poletni program
12.30 Ellis Island, ponovitev ameriške nadaljevanke
14.35 Poročila
14.45 Barva noči, ponovitev nočnega programa
17.00 Poročila
17.20 Od Zrmanje do Biograda, izobraževalna oddaja
17.50 Čudovita leta, angleška nadaljevanka
18.20 Številke in črke, kviz
18.40 Risanka
18.45 Severno do zelene črte, potopis
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Ziegfeldova revija, angleški film
21.50 TV dnevnik
22.15 Barva noči, nočni program
0.15 Poročila

ČETRTEK

21. junija

- 9.00 Spored za otroke in mlade
9.25 Zakon v Los Angelesu, 2. del ameriške nadaljevanke
13.40 SP v nogometu: Brazilija - Španija, prenos
15.55 Poletna noč, ponovitev
17.50 TV zloženka, oddaja za otroke
18.20 Številke in črke
18.40 Znanost
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik

RADIO

PETEK, 15. junija:

Prvi program

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 6.00 Dobro jutro, otroci - 9.05 Glasbena matineja - 11.05 Petkovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 14.05 Gremo v kino - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.45 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Laho noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambi - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 16. junija:

Prvi program

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.00 Poročila - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Glasbena lepljenka - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Izbrali smo - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Minute z ansambalom - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.02 Zlade radovedneže - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovaljih - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Od melodije do melodije + EP - 17.30 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Laho noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambi - 20.00 Slovenska zemlja in prisotni - 20.35 Minuti za... - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni skladateljev zavod - 23.05 Literarni nočurno - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

NEDELJA, 17. junija:

Prvi program

ŽELEZAR

15. junija prem amer. akcij. krim. filma SMRTONOSNI STREL ob 18. in 20. uri **16.** junija amer. barv. akcij. krim. film SMRTONOSNI STREL ob 17. in 19. uri, prem. amer. melodrame DRUŽINSKA STRAST ob 21. uri **17.** junija prem. amer. filma KAKOR OČKA REČE ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. SEKS NA BEVERLY HILLSU ob 21. uri **18.** junija amer. film KAKOR OČKA REČE ob 18. in 20. uri **19.** junija Ni kinopredstav! **20.** junija amer. akcij. film SOVRA-ŽNI TERITORIJ ob 18. uri, amer. melodrama DRUŽINSKA STRAST ob 20. uri **21.** junija amer. pust. film HOJA PO OGNJU ob 18. uri, amer. melo-drama DRUŽINSKA STRAST ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA

15. junija amer. znan. fant. film NAROD VESOLJCEV ob 18.30 in 20.30 uri **16. junija** amer. akcij. kom. HARLEM PONOČI ob 18.30 in 20.30 uri **17. junija** amer. akcij. kom. HARLEM PONOČI ob 18.30 in 20.30 **19. junija** amer. kom. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 20.30 uri **20. junija** amer. kom. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 18.30 in 20.30 uri **21. junija** amer. kom. KO JE HARRY SREČAL SALLY ob 20.30 uri

**20. junija amer. drama
MRTVIH PESNIKOV
ri
POLJANE**

15. junija amer. horror KNEZ TE-
ME ob 19. uri 17. junija amer.
drama DRUŠTVO MRTVIH PES-
NIKOV ob 18. uri

RADOVLJICA

**15. junija amer. akcij. film LJUBEZNI NE MOREŠ KUPITI ob 20.
16. junija amer. zab. film BOGOVI SO ZOPET PADLI NA GLAVO II. del ob 18. uri, amer. akcij. film LJUBEZNI NE MORES KUPI-
TI ob 20. uri 17. junija amer. ak-**

DUPPLICA

15. junija amer. ital. krim. film GLASNIK SMRTI ob 20. uri 16.
junija prem. hongkon. karate filma V TIGROVEM GNEZDU ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. DEBBIE OSVAJA DALLAS ob 21. uri 17. junija amer. akcij. film PREDATOR ob 17. in 19. uri, prem. amer. vojne drame DOBRO JUTRO, VIETNAM ob 21. uri 18. junija Ni kinopredstavljanje 19. junija amer. akcij. krim. film SMRTONOSNI STREL ob 20. uri 20. junija amer. akcij. krim. film SMRTONOSNI STREL ob 20. uri 21. junija amer. trda erot. SEKSNA NA BEVERLILY HILLSU ob 20. uri

KOMENDA

**15. junija amer. kom. NIČ VIDELO
NIČ SLIŠAL ob 20. uri
ČEŠNLJUCA**

CESNJICA

LAZE

hongkon. a
SOCIETY

KRANJSKA GORA

TRŽIĆ
16. junija prem. amer. kom. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 17. in 19. uri, prem. amer. trda erot. LJUBEZENSKI MARATON ob 21. ur
17. junija amer. kom. NIČ VIDEL, NIČ SLIŠAL ob 17. in 19. ur, nem. trda erot. VROČE OČI JOSEPHINE MUTZENBACHER ob 21. uri

DOVJE

**17. junija amer. akcij. film SO
VRAŽNI TERRITORIJ ob 19.30 uri**

Za terensko prodajo domačih in uvoženih tekstilnih izdelkov iščemo dobre prodajalce.

Omogočamo zaposlitev s pogoji:
- trimesečno poskusno delo
- lažje vozilo (B kat.)
- akviziterske izkušnje niso pogoji

Zagotyvligmo iziemno dober zaslužek.

Sestanek bo v ponedeljek, **18. 6. 1990**, ob 19. uri v restavraciji EMONA, nasproti Name v Ljubljani.
Informacije po tel. 061/714-671.

IZRĘDNA PRILOŽNOST!

Informirajte vsak gorenjski dom o vaši ponudbi z OBJAVO propagandnega sporočila v **GORENJSKEM GLASU**, ki bo v podvojeni nakladi izšel v petek, 22. junija 1990, in ga bodo prejela **vsa gorenjska gospodinjstva**.

**Informacije in naročila,
EP, tel.: 28-463.**

GORENSKI GLAS	MORSKA RIBICA (PA-PALINA, SAR DELICA)	AM FILM IGRALEC (JOHN)	IT LETOVIŠČE OB JADRANU	SOBNA VRSTA SLEČA	PLANINA V KARAVANKAH	GORA NA KRETJ	SOVJET REVOLUCIONAR	KARNAKAPLJA OD SVEĆE							
MOŽAK V ŽITU, KI ODGANJA PTICE															
K STAVBI DOZIDAN DEL															
INDUJSKI EP O RAMI															
MESTO V ŠPANIJI							IGOR PRETNAR KIT NAČIN ZDRAVLJ.								
PISATELJ SVETINA				DALMAT. ŽEN. IME NUDISTI											
AVTOR KRIŽanke R. NOČ	LIVEK, LU ANTON LAJOVIC					KRANJ TOVARNA V MA-RIBORU			MESTO V SEV. ITALIJI OB RE- KI TICINO	BELJAKOVINA, KI DAJE TKIVU PROŽNOST	ZVEZNA DRŽAVA V ZDA (AUSTIN)	OZNAKA ZA NEZNANCA	FR. REKA PRITOK SEINE	KOSITER	IGRALKA KARIČ
ARABSKI ŽREBEC		IZKLICANA BARVA PRI KARTANU SIVČEK				ZADNJI DEL ČEVLA									
LIJUDSTVO V LAOSU			AVSTRIJ AGENCIJA GRŠKA BOGINJA			SLOV. PESNIK VODNIK									
GORENSKI GLAS	VULKANIK KAVČUK	PUŠČAVSKI VETER OPORJINA DROGA				VRBOV NASAD						OSEBNI ZAIMEK NASPROTJE PASIVE			
ALKALOID V KORENI-KI IPE-KAKUJANJE					MUSLIM MOŠ. IME	JAPONSKI AVTO							PRIIMEK ITALU SLIKARJA RAFAELA	VZH. NEM. ŠAH VELEMOSJSTER (JOHANNI)	
PLESALKE V GLEDALIŠČU						ZAŠČITNIK NEKDANJIH HAJDUKOV ŠVIC. REKA							SLAVKO KOLAR LEVI PRITOK INNA		
ITALU KAMION		KONČEK SUKANCA, CERVENI ZBOR				ZADETEK PRI NO-GOMETU	PREBIVALEC ISTRE LUKA V IZRAELU								
FRNIKOLA			TROPSKI CIKLON PETER LUBARDA									OTOK V HEBRIDIH KREDITNA BANKA			
ILOVICA			NAPOVEDOVALEC PRIHODNOSTI									DOLOČENA, PРИПАДОЈОČA KOLIČINA			
TRENJE			KOVINSKA PLOŠČICA									NAČIN KRAŠENJA TKA-NIN Z VOSKOM			

Zapleti pri telefoniji v Gorenji vasi

Kabel in številke

Ni razlogov, da ne bi najprej vključili novih naročnikov v Gorenji vasi in Lučinah. Za kabel do Hotavelj pa je treba zgraditi med drugim tudi še kanalizacijo v Gorenji vasi.

Gorenja vas, 12. junija - Zapleti pri gradnji telefonije v Gorenji vasi so se začeli, bi lahko rekli, že na samem začetku drugega dela telefonske akcije. Nadaljevanje pred leti zaključene prve akcije, ko je bilo za 36 takratnih naročnikov odločeno, da bodo dobili telefone, ko bo to dovoljala zmogljivost centralne, je bilo nareč pogojeno s položitvijo medkrajevnega kabla Škofja Loka - Gorenja vas, novo telefonsko centralo in prostorom zanjo v Gorenji vasi, telefonsko centralo v Poljanah, položitvijo kabla od Gorenje vasi do Hotavelj in s tem v zvezi izgradnjo kabelske kanalizacije v Gorenji vasi. Na sestanku v torek v Gorenji vasi, ki so se ga udeležili tudi predstavniki PTT podjetja Kranj, Zavoda za družbeni razvoj Škofja Loka, delovnih organizacij v krajevni skupnosti Gorenja vas, krajevne skupnosti Lučine in vodstva krajevne skupnosti Gorenja vas, so pravzaprav vsi pritrdirili (vendar vsak na svoj način), da gradje telefonskih omrežij pri nas (pa naj bo to kjerkoli) potekajo po sicer nekaj dogovorjenih, v praksi sicer preverjenih in potrjenih načinih in v skladu s predpisi, vendar pa so ti načini vse prej kot normalni in milo rečeno za bodoče telefonske naročnike največkrat nerazumljivi.

Zapletati se je začelo na dveh področjih. Ob tem, ko de narja za telefonijo nikdar doslej in nikjer ni bilo dovolj (tukaj se tudi začenja glavni razlog za številne kritike in nezadovoljstva) so tudi v Gorenji vasi, po pravilu kot povsod drugje, skušali zgraditi telefonski priključek čimceneje. Tako so se kmalu srečali z ugotovitvijo, da preko določenega števila novih naročnikov ne morejo in ne smejo, sicer bo treba centralo povečati, kar pa bo stroške in ceno priključka ponovno podražilo. V iskanju čimcenejše izvedbe pa je, kot kaže, prišlo tudi do ne sporazuma še pri nabavi kabla od Gorenje vasi do Hotavelj. Ob vseh prostorskih opredelitvah (tudi kar zadeva stanovanjsko gradnjo in tovrstni razvoj na tem področju) so v danem trenutku ocene pokazale, da bi morda zadoščal za povezavo do Hotavelj kabel z manjšo zmogljivostjo. Zaradi takratne inflacije in naraščanja stroškov so tudi takoj nabavili 150-parni kabel. Vendar pa so kasneje natačne ocene projektanta pokazale, da je do Hotavelj treba vgraditi najmanj 250-parni kabel. Da je bila mera vseh zapletov polna, pa se je zatikalo tudi pri pripravah za izgradnjo kabelske kanalizacije skozi Gorenjo vas. Ko je bilo odločeno, kje naj bi jo gradili, se je začelo zatikati še pri soglasjih.

Ta trenutek pa je slika takšnale. Telefonska centrala v Gorenji vasi je pripravljena za vključevanje novih naročnikov. Razvodno omrežje v krajevni skupnosti Lučine in v krajevni skupnosti Gorenje vas je zgrajeno, še vedno pa, kot se je izkazalo na sestanku v torek, ni jasno, ali imajo za gradnjo kanalizacije oziroma položitev kabla do Hotavelj vsa potrebna soglasja (lastnikov zemljišč) ali ne. Vsekakor bo potrebno najprej zgraditi kabelsko kanalizacijo skozi Gorenje vas in nabaviti nov 250-parni kabel in ga položiti do Hotavelj. Sedanjega 150-parnega bodo po oceni na sestanku nenazadnjem lahko porabili pri kasnejšem nadaljevanju do Trebje. Zaplete pa se lahko še vedno tudi pri zmogljivosti centrale. Že sedanje število pogodbnih naročnikov je večje od obvezne 10-odstotne rezerve (prostih je namreč v centrali le še 8 priključkov), pri čemer pa potrebe delovnih organizacij v tem drugem delu akcije sploh niso upoštevane (čeprav jih delovne organizacije tudi niso pravočasno uradno napovedale). Na sestanku pa se je izkazalo, da Marmor in Jelovica tudi računata na nekaj novih priključkov. Lahko pa se celo zgodi, da bodo že pri vključevanju pogodbnih naročnikov iz čisto tehničnih razlogov tudi teh prostih osem priključkov porabili.

Sporazumno dogovor za nadaljevanje akcije pravzaprav spet kaže in potrjuje vso dosedanje prakso, kako telefonskih omrežij pri nas nasploh ne bi smeli graditi. Potreben bo čim bolj (zdaj) natančen izračun, koliko denarja bo še treba zbrati, da bo akcija resnično končana in da bodo vsi naročniki (po pogodbji) imeli telefone. Vsekakor bo vsakdo moral še nekaj primakniti; pa ne le naročniki. Vendar je predstavnik Zavoda za družbeni razvoj Škofja Loka nekako ohrabrujoče poudaril, da se pri tem vprašanju ne bi smelo preveč zapletati. Najprej pa bo treba razčistiti (takšen je bil dogovor na sestanku) seznam vseh novih naročnikov na celotnem območju, ugotoviti, kako je s soglasji za pridobitev lokacijskega dovoljenja za gradnjo kabelske kanalizacije in potem takoj začeti z gradnjo kanalizacije in položitvijo kabla do Hotavelj. Vsekakor pa v Lučinah in v Gorenji vasi, kjer ni zadržkov za vključevanje novih naročnikov v centralo, ne bi čakali z vključevanjem, dokler ne bodo končane povezave od Gorenje vasi do Hotavelj. Cilj, ki je bil glede dokončanja akcije med pogovorom nekajkrat omenjen, je med predstavniki krajevne skupnosti Gorenje vas, da bi morala biti celotna akcija (kabel do Hotavelj) končana do konca tega leta, predstavniki PTT podjetja pa v to niso bili najbolj prepričani.

Vse bo seveda odvisno zdaj od nadaljevanja na relaciji Gorenja vas - Hotavlje. Najbrž zdaj, ko so v torek sedli vsi, ki so povezani z akcijo, za mizo, res ni bojazni, da ne bi stekla in kakorkoli že, naročniki bodo dobili telefone. Vendar pa bo vseh teh "spodbudnih" razrešitvah in dogovorih ter ocenah še vedno ostaja osnova ugotovitev: na tak način se telefonija nasploh ne bi smela graditi. ● A. Žalar

Nad 30 točk dnevnega reda na sredinem in včerajšnjem zasedanju republiške skupščine

Siromak nima zase, še manj pa za druge

Gospodarski zlom Slovenije moramo preprečiti, prav tako pa zaježiti plaz stečajev, je dejal poslancem slovenskega parlamenta podpredsednik vlade dr. Jože Mencinger. Predlagal je ukrepe, usmerjene na tri področja: preprečitev propada zaradi stečajev, zmanjšanje obremenitve gospodarstva in poseg republiške vlade v kontrolu plač ter prekinitev plačevanja v sklad federacije za nerazvite. Slovensko gospodarstvo naj bi na ta način dobilo nad 3000 milijonov dinarjev. Parlament je o predlogu vlade sklepal včeraj.

Ljubljana, 13. junija - Reševanje slovenskega gospodarstva je bila osrednja točka dvodnevnega zasedanja, vendar so bile tudi nekatere druge, skupaj jih je bilo 34, izredno važne. Med njimi so bile ratifikacije nekaterih mednarodnih sporazumov, od katerih je nekatere naša država podpisala že pred 20 in več leti, ratificirala pa jih še ni. Gre za sporazume o trgovini z Egiptom in Indijo (podpisani je bil leta 1967), za konvencijo o zdravstvenem zavarovanju med Francijo in Jugoslavijo, za sporazum z Alžirijo, pa za evropsko konvencijo o varstvu arheološke dediščine, za nekatere sporazume z Italijo in Avstrijo, pa seveda z mednarodnimi finančnimi organizacijami. Imenovali so sedem komisij skupščine, okrog katerih je bilo v preteklih dneh precej zapletov, sedaj pa je šlo gladko, nad 30 pa jih morajo še imenovati. Po številu komisij nova skupščina presega staro, ki jih je imela polovico manj. Vedno bolj zanimiva pa postajajo delegatska vprašanja in predlogi, ki jih sedaj uvrščajo na začetek vsake seje, tako da vprašani, če je le mogoče, odgovori na koncu seje. Vprašanja je načeloma treba predložiti tudi pisno, ustno pa je dopustna le krajska obrazložitev.

Osrednje vprašanje je bilo tokrat povezano z ukazom o prenosu varstva orožja slovenske teritorialne obrambe pod pristojnost JLA. Pobuda za obravnavo tega vprašanja je prišla iz Sevnice, z njo pa so na seji soglašali tudi poslanci ZSMS - liberalne stranke in ZKS - stranke demokratične prenove. Zedinili so se, da bo to dodatna točka na tej seji, da bo šlo za celovito oceno, ne samo politično, in da bodo informacije terjali tudi od predstavstva Republike Slovenije, ki se je ukvarjalo s tem problemom. Sicer pa so poslanci opozarjali na nezdržljivost poslanske funkcije z delom v državnih poslojih in naj se takoj spremeni zakon (Franco Juri - ZSMS liberalna stranka).

Skupščina je izvolila šest komisij: ustavno, za nadzor dela službe državne varnosti, zakonodajnopravno, za mednarodne odnose, za narodnosti in za vloge in pritožbe. Ustanovljena je bila tudi komisija za celovito proučitev okoliščin, posledic in pojavov oškodovanja državne lastnine. Sicer pa je bilo kar pogosto mnenje, da je komisij preveč, da mora en poslanec sodelovati v najmanj dveh komisijah, kar pa je napak, saj je premalo prostora za strokovnjake in civilno javnost.

V sredu popoldne je stopil pred poslance podpredsednik republiške vlade dr. Jože Mencinger in v kratki obrazložitvi razložil katastrofalno slab položaj slovenskega gospodarstva. Dejal je, da izvršni svet meni, da v tem trenutku ne kaže več dopuščati stečajev. Če podjetja ničesar nimajo, potem jim ne moreš ničesar vzeti. Seveda pa razbremenjenja podjetja ne smoje povisiti plačke.

Osebni dohodki naj bi bili obremenjeni za 15 odstotkov (Gospodarska zbornica predlaže 20), krepko pa naj bi oklestili tudi republiški in občinski proračun. Zbornica pa tudi predlaže, da se podjetjem, prizadetim zaradi srbske blokade, izplačata še dva obroka pomoči, s čimer se vlada ne strinja, saj gre za prelivanje denarja od likvidnih podjetij.

Dr. Jože Mencinger: Za likvidnost, ne za plače

"Izvršni svet je menil, da v teh razmerah nima smisla puščati podjetja v stečaj enostavno zaradi formalnih razlogov. Zato je izvršni svet, kadar je eden od tožnikov pristal oziroma pristaja na odlaganje plačila prispevkov, kot zadnja stranka, potem ko se vsi upniki o tem sporazumieli, pristal tudi sam. Razlog je enostaven. Ta podjetja ničesar nimajo in če ničesar nimajo, potem ničesar ne moreš vzeti. Seveda pa je nedopustno, da bi si podjetja, ki jim bo odloženo plačilo prispevkov, medtem povisila plače. Ta prepoved velja tudi

za razbremenjeni denar, ki bo podjetjem ostal po 15-odstotnem znižanju prispevkov. Izvršni svet torej predlaže naslednje razbremenitve: zmanjšanje republiškega proračuna za 550 milijonov dinarjev, zmanjšanje občinskih proračunov za 1000 milijonov dinarjev, zmanjšanje sredstev za skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja za 638 milijonov dinarjev, neplačevanje prispevkov v sklad za manj razvite pa prinaša formalno 1660 milijonov dinarjev, realno pa bistveno manj. Vlada se je obomejenih možnostih, ki jih ima pri fiskalni politiki, lotila stvari na dveh področjih: preprečevanje stečajev in zmanjševanje obremenitev gospodarstva. Predlagamo, da se

zmanjšajo prispevki iz osebnih dohodkov za 15 odstotkov, oziroma, da ostanemo na ravnem, kakršna je bila že aprila in maja, do konca leta. Prav tako gremo v generalno zmanjšanje prispevkov na ravni občin. Zgleda sicer, da smo bistveno več vzel občinam, vendar ni tako. Prilivi v občinske proračune so bili v letosnjih štirih mesecih 32-krat večji kot lani, za republiški proračun pa 25 - krat večji. V večini občin so predsedniki izvršnih svetov ugotovili, da deloma sploh še niso razbremenjevali gospodarstva, da imajo na nekaterih področjih dovolj veliko količino denarja. SPIZ bo še dodatno znižala prispevke iz dobičkov. Skupščina pa naj pozove SPIZ, naj ponovno pretehta

Prihodnji teden srečanje vlad

Dr. Jože Mencinger je poslance obvestil, da bo prihodnji teden srečanje slovenske in zvezne vlade pod vodstvom Lojzeta Peterleta in Anteja Markoviča. Govorili bodo o slovenskih obveznostih do federacije in razbremenitvi gospodarstva.

Franc Golja: Pravilen ukrep vlade

Za mnenje o predlogih slovenske vlade o razbremenitvi gospodarstva in ustaviti plačila za nerazvite smo vprašali poslanca Franca Golja iz Kranja, podjetnika in predsednika Slovenske obrtniške oziroma po novem Liberalne stranke.

"Mi podpiramo poteze slovenske vlade za razbremenjevanje slovenskega gospodarstva. Mislimo, da je gospodarstvo tako močno obremenjeno, da nima nikakršnih možnosti nadaljnje razvoja in novih zaposlovanj, če bi se obremenitve še nadalje večale. Glede predloga vlade, da se ustavi plačevanje pomoči za nerazvite, pa mislimo, da je stanje v slovenskem gospodarstvu tako akutno, da smo mi sami potrebeni pomoči. Mislimo pa, v kolikor bi se kasneje stvari uredile, ne bi odbijali plačevanja te pomoči. Trenutno

pa je stanje tako akutno, da moramo reševati sami svojo kožo."

Ste za odprtva vrata, če se doma stvari urejajo? Je pa drugo vprašanje. Je sklad prava oblika pomoči? Ni sklad brezno brez dna?

"Sklad ni rešitev in to je popolnoma pravilno. Mi moramo vprašanje te pomoci spraviti popolnoma na nove osnove, te osnove je treba dobro razmisli, tako plačevanje kot doslej, ko je šel denar v druge name, ko ni bil dobro izkoriscen, pa je popolnoma brez smisla."

vse prihodke in izdatke skupnosti. Sмо v nenormalnih razmerah. Delavec, ki je upokojen, ima za približno 18 odstotkov višje dohode kot pa tisti, ki dela, pa imata enake kvalifikacije. Naslednje področje je sklad za nerazvite. Tudi omiljenega zakona ni mogoče sprejeti. Največji problem so letošnje obremenitve, ki bi znašale 1600 milijonov dinarjev. Razlog je nelikvidnost našega gospodarstva, kar je zapisano tudi v 66. dopolnilu k slovenski ustavi, ki terja zaščito slovenskega gospodarstva. Predlagamo pa, da obveznosti do 75 projektov v manj razvitih še izpolnjujemo."

pa je stanje tako akutno, da moramo reševati sami svojo kožo."

Ste za odprtva vrata, če se doma stvari urejajo? Je pa drugo vprašanje. Je sklad prava oblika pomoči? Ni sklad brezno brez dna?

"Sklad ni rešitev in to je popolnoma pravilno. Mi moramo vprašanje te pomoci spraviti popolnoma na nove osnove, te osnove je treba dobro razmisli, tako plačevanje kot doslej, ko je šel denar v druge name, ko ni bil dobro izkoriscen, pa je popolnoma brez smisla."

vse prihodke in izdatke skupnosti. Sмо v nenormalnih razmerah. Delavec, ki je upokojen, ima za približno 18 odstotkov višje dohode kot pa tisti, ki dela, pa imata enake kvalifikacije. Naslednje področje je sklad za nerazvite. Tudi omiljenega zakona ni mogoče sprejeti. Največji problem so letošnje obremenitve, ki bi znašale 1600 milijonov dinarjev. Razlog je nelikvidnost našega gospodarstva, kar je zapisano tudi v 66. dopolnilu k slovenski ustavi, ki terja zaščito slovenskega gospodarstva. Predlagamo pa, da obveznosti do 75 projektov v manj razvitih še izpolnjujemo."

Šolstvo ne prenese hitrih sprememb, brez upoštevanja raziskovalnih rezultatov

Da bi bila pedagoška znanost več kot le nagelj v gumbnici

O mestu, vplivu in delu pedagoške znanosti pri nas

Ljubljana, 13. junija - V svetu opažamo pravi razcvet raziskovanja vzgoje in izobraževanja. Pomeni, da postaja to področje, tudi sodeč po dokumentih OECD, Sveta Evrope in drugih teles, eno od strateško najpomembnejših poti razvoja. Ta razcvet spremlja tudi neverjetna pluralizacija v idejnem in v metodološkem pomenu pa tudi v samih raziskovalnih temah. Kakšno je mesto in vpliv pedagoške znanosti pri nas, je (že) kaj več kot le nagelj v gumbnici? O tem smo se pogovarjali s predstojnikom Pedagoškega inštituta pri Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani in nekaterimi njegovimi raziskovalci.

Doc. dr. Darko Štrajn, predstojnik Pedagoškega inštituta:

Enkrat so rezultati, pa se ne upoštevajo, drugič se znanosti sploh ne vključi

Pri nas naj bi Pedagoški inštitut po svoji lastni viziji bil znanstveno raziskovalna ustanova na področju ved, ki se ukvarjajo z razvojem vzgoje in izobraževanja. Namerno govorim v množini, ker je pedagoška veda, ki težko stoji sama zase, ampak interdisciplinarno sodeluje z drugimi vedenimi, ki obravnavajo vprašanja komunikacije, filozofije, sociologije, psihologije, kadrologije. Teoretskim problemom s področja pedagogike, ki je temeljni del raziskovanja, je namenjenega približno četrtina našega dela. Mi bi želeli, da bi bila vsaj tretjina. Seveda ne v škodo drugega dela našega raziskovanja, ki je usmerjeno v proučevanje procesov v vzgoji in izobraževanju in je izredno široko (od vrtca do izobraževanja odraslih, z izjemo raziskovanja problematike visokega šolstva, ker je to delo doslej opravljal predvsem center za razvoj univerze), nujno za nemoten potek in večjo kakovost vzgoje in izobraževanja. Žal prav pri tem delu doživljamo hude materialne stiske.

Z uporabo, prenosom raziskovalnih rezultatov v t.i. praksso ne moremo biti preveč zadovoljni, čeprav nismo nič na slabšem kot druge, tudi tehnične vede. Smo preprosto premašili znanstvena družba. Raziskovalci se izredno trudijo, iščejo stike z učitelji na predavanjih ali neposrednih vstopih v šole. Vedno je odziv pri učiteljih živahan, vendar je finančna motivacija učiteljev preslabata, da bi z raziskovalnimi rezultati prepričali širši krog. Pričakujemo, da bo z večjo avtonomijo učiteljev, ko delo ne bo več podrobno predpisano, tudi naše delo bolj "pomembno". Druga pot prenosu v praksu so objave v strokovnem tisku in javnih medijih.

Trenutno teče projekt o obremenjenosti v osnovni šoli, ki naj bi iz različnih aspektov raziskal negativne pojave v šo-

Dr. Franc Pediček:

Kdo se upa še naprej igrati z usodami mladih rodov?

O dveh javnih rečeh, ki sta se "dogodili" prav zadnji čas v polju vzgoje in izobraževanja, je treba zaskrbljeno spregovoriti. Najprej gre za javno tribuno z delovnim naslovom Prenova šolstva, ki sta jo pripravila revija Otrok in družina ter Cankarjev dom (Ljubljana, 6. junija) in zatem za programsko besedilo Koncepcija in strategija razvoja vzgoje in izobraževanja, Program modernizacije vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji do leta 2000 (Zavod republike Slovenije za šolstvo, Ljubljana, maj 1990).

izobraževanja na socialistični samoupravnji podlagi".

Si ponovno želimo isto grešak šolski in nacionalni poraz? Ali še danes mislimo, da lahko vodilni družbeni organi in upravne šolske institucije utelešujejo v vodjo prenovo našega šolstva mimo znanosti in njenega raziskovanja? Nikar! Temu ustrezno bo tudi treba začeti ravnati!

Seveda ne kaže braniti naše dosedanje pedagoške znanosti in njenega raziskovanja. Prva se je preveč služnostno priklanjala ideologiji in politiki, drugo pa se je nekam preveč razbohotevalo v anketarstvu, največkrat mimo raziskovanja loga pojmom, procesom, funkcijom in odnosom, ki si jih je jemalo za predmete svojega analiziranja in sintetiziranja.

Sopogoj prenove šolstva in njenega programiranja za prihodnost je zato rečeno, da prenove pedagoške znanosti in njenega raziskovanja. Iz materialistično-mehanistične doktrine, v katero je zašla leta 1945 in se je še do danes ni dovolj odkrila, se bo morala zaobrnuti v socialno-antrupološko zasnova, ki ji nismo dali kaj prida živeti in dihati. Prej smo jo anatemizirali in pečatili s hudičimi ideološkimi in političnimi insinuacijami ter grehi. Toda danšanje čas tega ne počenja več in to je spodbudno za

"prenojevanje" naše pedagoške misli.

"Prenovo šolstva je treba začeti snovati in očrtovati pri "porabnikih", sa pa so učitelji, starši pa tudi učenci. Tu je začetek. Potem sledi koncipiranje nove prenovljene podobe šolstva, pri čemer imata pedagoška in druge znanosti ter njihovo raziskovanje svoj položaj, vlogo in odgovornost. Šele na kraju izoblikujejo družbeni organi in njihove strokovno-upravne službe korespondentni predlog prenove šolstva. Prav, prav na kraju pa se o vsem predloženem odločajo "za" ali "proti" državljanji Slovenije na ljudskem referendumu o novi šoli."

Glede odpravljanja v Evropo pa samo tole. Najprej preglejimo skrbno in pronicljivo vse poti in steze našega šolstva doma, v Sloveniji. Vse namreč le niso tako slabe in zmotne. Vsakršno skakanje v Evropo s parcialnimi prenovitvenimi inovacijami nam bo prineslo več škode kot koristi. Razen tega, kdo se upa še naprej igrati z umskimi, duhovnimi in delovno življenjskimi usodami mladih rodov? Tokrat s posmnenjem na povsem drugi in nasprotni geografski strani neba!

Tatjana Vonta:

V središče zdaj storilnostno naravnega vrtca postaviti otroka

Koncepcija vzgojnega dela v vrtcu je v krizi. Vrtci oziroma vzgojitelji sami iščajo nove pristope, poti, vzorce, vendar so v strokovno teoretičnem izhodišču slabo podkovani. Rešitve, ki jih najdejo sami praktiki, zato nimajo pospolitvene možnosti in ne večjega vpliva na kvaliteto dela. Na drugi strani se srečujemo z rešitvami "od zgornjavnazdol", ki nastajajo na teoretskih osnovah in se v praksi ne preverjajo. Tudi take rešitve se v praksi rade sprekajo, če jih neposredno vpeljemo v vzgojno delo in jih vsak vzgojitelj interpretira in uresničuje po svoje.

Zato smo se v Pedagoškem inštitutu odločili, da bomo skušali iskati novosti na področju predšolske vzgoje tako, da bomo hkrati oblikovali novosti, jih vnašali v praks, sproti preverjali in dopolnjevali ob tem sodelovanju vzgojiteljev. Gre za t.i. akcijsko raziskovanje, ki dobiva veljavo. Začeli smo v Ljubljani in na Gorenjskem, kjer smo imeli zelo dobre sodelavce v kranjskem vrtcu in na Jesenicah. Zaradi finančnih ovir smo morali po enem letu sodelovanje z gorjenjskimi vrtci prekiniti, usmerili smo se na bližnji vrtec, ker je ceneje. V čem je novost, je na kratko zelo težko povedati, ker gre za spremjanje celega procesa vzgojno-izobraževalnega dela. Želimo, da bi v tem procesu prišel do veljave otrok, njegove razvojno pogojene in osebnostne lastnosti, posebnosti, interesi in podobno. Temu cilju moramo uravnavati tudi vse didaktično-metodične rešitve. Žal je za takšne pristope naša vzgojiteljica, ki je bolj usposobljena za posredovanje znanja, slabno usposobljena. Precej

krivde za pomanjkanje strokovnega pedagoškega in psihološkega znanja nosijo kadrovke šole.

Zdaj imamo osem eksperimentov, v katerih preizkušamo didaktično-metodične pristope, skušamo spremnjati komunikacijo in odnose med vzgojiteljem in otroci ter starši. Vzgojitelji ne več nekdo, ki bi uravnaval življenje otroka v vrtcu, ampak človek, ki otroku pomaga čim lepše živeti v vrtcu, pa se ob tem življenju tudi nekaj naučiti. Cel koncept vzgojnega modela, ki seveda ni absolutno primeren za vsa okolja, izhaja iz psiholoških teorij razvoja otroka in iz sodobnih pedagoških pristopov, neposredni impulz pa je dala medkulturna študija, v kateri smo primerjali naše otroke od starosti pet do sedem let z vrstniki iz Gruzije. Ugotovili smo, da imajo naši otroci, žal, zelo veliko primanjkljajev. Naša predšolska vzgoja, ki je storilnostno naravna, nabita z informacijami, bolj predvsem v tem, da otroku v tem obdobju ne razvija določenih strategij, zlasti mišljjenja. Takšna je tudi koncepcija priprave otroka na šolo. Ob tem, ko skušamo spremnjati vzgojni proces v vrtcu, ne smemo mimo otrokove družine. Dosedanje formalne oblike sodelovanja staršev opuščamo, prehajamo na bolj neformalne, ki so učinkovitejše. Če starši začutijo, da si vzgojitelj prizadeva za njegovega otroka, so pripravljeni sodelovati.

Za prihodnje petletno obdobje načrtujemo povezavo med prehodom iz vrtca v osnovno šolo. Tudi osnovna šola bo moral spremeniti svoj koncept, da ne bo prislo do konflikta.

Doc. dr. Helena Novak:

Konec leta prvi rezultati o psiho-fizičnih zmogljivostih in obremenitvah osnovnošolcev

Tudi na osnovnošolskem področju poteka proučevanje v Pedagoškem inštitutu na dveh ravneh; na prvi ravni ugotavljamo stanje, slabosti, vzroke takšnega stanja, na drugi pa iščemo nove koncepte in poti. V okviru kompleta raziskovalnih nalog sodelujem z raziskovalno nalogo Projektno učno delo v osnovni šoli. Z njim naj bi vplivali tudi na konceptualno spremjanje osnovne šole.

Podobno kot velja za predšolsko področje, naj bi tudi v osnovni šoli bila poudarjena osebnost učenca, njegova individualnost. Pri delu sem se pozvezala s pedagoškimi svetovalci in učitelji novatorji. Rezultat tega sodelovanja je nastajajoča knjiga o projektnem učnem delu, ki je že v tisku in je namejena učiteljem, ki iščejo drugačnost v šoli, vsebuje pa tudi več praktičnih primerov iz učne prakse učiteljev novatorjev. Vendar se s tem prvim ko-

rakom spremjanja, posodabljanja, prenove šole ne bi ustavili, ampak na osnovi akcijsko razvojnih raziskav razvijali in širili ta učni model med učitelje.

Pedagoški inštitut je tudi nosilec oziroma koordinator raziskovalnega projekta Psihofizične zmogljivosti osnovnošolskih otrok in njihove obremenitve. Vsebuje sedem raziskovalnih tem. S prvim delom, ki poteka štiri leta, naj bi konec tega leta dobili prve rezultate o stanju in nekaterih vzrokih takšnega stanja. Pri finančnemu bomo skušali doseči, da nam omogoči še eno leto dela, saj je treba ugotoviti križati, dobiti globinski pogled v obremenitost. Le tako bomo lahko vplivali na koncept spremjanja naše šole in tudi na sistemski spremembe, seveda z vidika otrokovega dobra. Naša šola je namreč šola brez - otroka, na katerega se pa vse zgne.

Angelca Žerovnik:

Petina otrok ima v šoli težave

Moje delo so mejna področja med prizadetostjo in normalo. Problematika je zelo široka in pestrata. Na eni strani učni problemi, na drugi strani se na to navezuje vedenjska problematika, na tretji stresi cele družine ob neuspehu otroka. Ker je slovenski koncept šolstva izjemno selektiven, je pri nas to-

"Neuspeha, zlomljenih otrok in staršev, je zelo veliko. Kar 20 odstotkov otrok ima v šoli probleme, ki jih je treba strokovno reševati, jim pomagati. Žal večina, tudi starši, ob težavah največkrat občipi in ne išče pomoči."

Doc. dr. Tanja Šeme:

Sistematično planiranje srednjosolskih učiteljev

Na področju srednjega šolstva nas dela več raziskovalcev, jaz pokrivam kadrovsko izobraževalno področje. V preteklem srednjoročnem obdobju sem se osredotočila predvsem na presek kadrovsko socialne strukture srednješolskih učiteljev in izdelala eno od metodologij planiranja učiteljev v modulski rešitvi. V sedanjem srednjoročnem obdobju vodim v rednem raziskovalnem programu Pedagoškega inštituta projekt Razvoj pedagoškega šolstva v Sloveniji. V sklopu evalvacijnih raziskav, katerih del poteka na našem inštitutu, sodelujem s primerjalno empirično analizo izvajalcev pripravnosti v okviru raziskovalne na-

nime, v strokovni literaturi že publicirane rezultate. Rezultati druge faze bodo prezentirali, kaj je bilo storjenega za pravapravne v gospodarstvu in kaj za učitelje začetnike v šolstvu.

V prihodnjem srednjoročnem obdobju nameravamo skupaj s sodelavci pripraviti interdisciplinarni projekt s področja ekonomike izobraževanja. Osredotočili bi se na socialne in ekonomske determinante uspešnega vlaganja v znanje. Cilj raziskave bi bil določiti povezave med izobraževalno vsebino - njenim pedagoškim, psihološkim, socialnim in kadrovskim vidikom - ter socialno in ekonomsko učinkovitostjo izobraževalnega sistema. Raziskava bi tako skušala identificirati nekatere temeljne sestavne elemente izobraževalnih vsebin, ki bi na optimalen način povezali izobraževalno dejavnost s strategijami hitrejšega družbeno-ekonomskega in tehnološkega razvoja. Depolitizacija in cena izobraževalnih vsebin, upoštevajoč potrebne standarde in normative, bi zaokrožili projekt, zaključna doganjana pa prav gotovo za korak približali razvitemu svetu. Različne aspekte bi motrili v luči UNESCO CO IDESEE programa, kateri tudi programov OECD in Evropskega sveta. ● H. Jelovčan

Po ostavki dveh vodilnih novih vodstva v Plamenu

Program na čereh krize

Kropa, 12. junija - Viktor Hribar in Mitja Dobnik, glavni in finančni direktor kropskega Plamena, sta ob koncu maja ponudila ostavki s pojasnilom, da delavski svet zavrača nekatere predloge vodstva; delavski svet pa je na seji prejšnji teden sprejel le ostavko finančnega direktorja, za glavnega direktorja pa je na predlog sindikata sprejel razrešico in ga zadolžil, da do 20. junija pripravi oceno gospodarskega in finančnega položaja podjetja. Na seji so za vršilca dolžnosti direktorja imenovali Andreja Vidica, dosednjega komercialnega direktorja, ki naj bi za včeraj sklicano sejo delavskoga sveta že pripravil program ukrepov izboljšanje razmer v Plamenu in tudi predlagal najožje vodstvene sodelavce.

Kot sta povedala predsednik izvršnega odbora sindikata Damjan Žbontar in predsednik delavskoga sveta Jože Skalar, je nova vodstvena ekipa na čelu z direktorjem Viktorjem Hribarjem začela v Plamenu delati 1. septembra lani na podlagi programa, za katerega je direktor dobil 80-odstotno podporo na zborih delavcev. Program je bil že za tedanje slovenske in jugoslovenske razmere zelo smelo zastavljen, za nekatere kar neverjeten, in si je zastavil za cilj, da bi že tedaj dobro stopeči Plamen v dveh letih povečal produktivnost in prodajo za 60 odstotkov, dvignil stopnjo predelave s 30 na 50 odstotkov, postal absolutno prvi na področju hladnega preoblikovanja v Jugoslaviji, realno povečeval osebne dohodek za 10 odstotkov na leto, podvojil koeficient obračanja denarja itd., dolgoročno pa postal eno uspešnejših evropskih podjetij, v petih letih odpalačal vsa posojila in si zagotovil svoja obratna sredstva, dosegel povprečje 600 mark plače na delavca (brez vodstva podjetja), postal sinonim za kakovost...

Ko se je gospodarska kriza še zaostriла, se je pokazalo, da program v novih razmerah ni uresničljiv in da bi ga bilo treba spremeniti, pa tudi delavski svet je na eni izmed sej ugotovil, da se programske usmeritve slabo uresničujejo in da podjetje zgublja na ugledu. Čeprav je Plamen minulo poslovno leto končal dokaj uspešno, se je letos med delavci povečevalo nezadovoljstvo in dvom v učinkovitost programa in vodenja, še posebej po pogovorih o drugačnih organiziranih podjetja, sicer pa predvsem zato, ker so bile Plamenove terjatve že trikrat večje od njegovega dolga drugim in je obseg najemanja posojil že dosegel kritično mejo, vse skupaj pa se je odražalo v hudi likvidnostnih problemih (52 dni blokirani žiro račun). Razmere so zdaj že nekoliko boljše in se še izboljšujejo, pomembno pa je predvsem to, da "blokade" ni več.

● C. Zaplotnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Gorenjska ima petino slovenske izgube

Podatkov o gospodarjenju v letošnjih prvih treh mesecih z lanskimi ne moremo primerjati, zato bo zanimiva primerjava uspešnosti gorenjskega in slovenskega gospodarstva, podatke nam je posredovala Služba družbenega knjigovodstva.

Gorenjski delež v prihodku je 9,6 odstoten, od tega v prihodkih od domače prodaje 14,5 odstoten, od izvoza 12,6 odstoten, od financiranja pa 9,4 odstoten. V odhodkih je gorenjski delež 10,2 odstoten, od tega v materialnih stroških 11,5 odstoten, pri amortizaciji 13,5 odstoten, pri vklakuliranih brutto osebnih dohodkih 10,1 odstoten, pri odhodkih financiranja 14 odstoten.

V bruto dobičku je gorenjski delež 5,7 odstoten, pri dohodu 8 odstoten, pri dobičku 6,9 odstoten, pri akumulaciji 4,4 odstoten in pri izgubi 20,9 odstoten.

Pri povprečnem številu zaposlenih na podlagi delovnih ur je gorenjski delež 10,8 odstoten. Povprečni osebni dohodek je v gorenjskem gospodarstvu znašal 4.084 dinarjev, v slovenskem 4.418 dinarjev.

Na Gorenjskem je dohodek na delavca znašal 20.000 dinarjev, v Sloveniji 28.000 dinarjev, bruto dobiček na delavca je na Gorenjskem znašal 4.000 dinarjev, v Sloveniji 7.000 dinarjev. Delež akumulacije v prihodku je bil na Gorenjskem 0,5 odstoten, v Sloveniji 1,1 odstoten, delež akumulacije v dohodku je bil na Gorenjskem 3,5 odstoten, v Sloveniji 6,2 odstoten, akumulacija na delavca pa je na Gorenjskem znašala 1.000 dinarjev, v Sloveniji 2.000 dinarjev.

Edina vsaj malce svetločka je torej izvoz, pri vseh drugih elementih in kazalcih gorenjsko gospodarstvo zaostaja za slovenskim povprečjem. Pred leti je bila seveda drugač, zdaj pa je zaostalo celo pri plačah, da seveda o vsem drugem ne govorimo.

Novost iz Iskre MKD

Na nedavnem mednarodnem sejmu opreme in sredstev civilne zaščite v Kranju je z nastopom vzbudila prejšnjo pozornost Iskra MKD - Podjetje mehanskih konstrukcij in delov, ki je član Telecoma. Vodja marketinga v novem podjetju Franci Strniša je zadnji dan sejma povedal, da niso pričakovali, da bodo predvsem z dvema izdelkom - garderobne omare in omare za shranjevanje orožja oziroma predmetov ter naprav, ki morajo biti "pod ključem", vzbudili tolikšno zanimanje in zabeležili tudi lep poslovni uspeh. Garderobne omare, ki so novost na domačem trgu, sicer pa izdelek, ki so ga sami razvili, so primerne predvsem za avtobusne in železniške postaje, letališča, športne hale oziroma objekte, kampe in podobno. Posebnost in prednost njihovih omar, s katerimi so na sejmu vzbudili pozornost tudi pri poslovnežih iz tujine, je, da je hramba v njih stoddostno varna, vgradnja pa dopolnilo oziroma dodatni element v urejanju prostora. Že nekaj časa pa so znani tudi po posebnih omarah za shranjevanje orožja ali dragocenih naprav in predmetov. Program novega podjetja Iskra MKD bo tudi v prihodnje izdelava predmetov in naprav iz pločevine z najsdobnejšim designom in visoko kakovostjo. Podjetje ima namreč kakovostno galvaniko za tako imenovano selektivno zlacenje in cinkanje in lastno lakirnico za končno zaščito izdelkov z lakovom. ● A. Ž.

Majska analiza se zgleduje po podobnih v sosednjih državah

Celotne "cene" umiritve cen še nismo plačali

Letos lahko pričakujemo 2 do 3 odstotno zmanjšanje družbenega proizvoda slovenskega gospodarstva, 5 odstotno brezposelnost in nadaljnje slabšanje poslovnih rezultatov.

Kranj, 13. junija - Majska analiza, ki jo bo republiška skupčina obravnavala 27. junija, je tokrat pripravljena nekoliko drugače, v preteklih letih je dajala poudarek uredniščevanju planskih usmeritev, letos pa aktualnim razmeram. Po vzoru podobnih analiz v sosednjih evropskih državah se osredotoča predvsem na konjunkturne razmere in učinke ekonomske politike nanje. Slovenske gospodarske razmere pa so predstavljene v širšem mednarodnem in jugoslovenskem okolju. Majska analiza bo torej poslancem lahko služila tudi za ocenjevanje srečnega ukrepov izvajanje druge etape gospodarske reforme, ki jo bo predsednik zvezne vlade Ante Marković predstavil na seji zvezne skupščine, ki bo trajala od 28. do 30. junija.

Črno-bela vzhodno-zahodna slika

Majska analiza tokrat slovensko gospodarstvo postavlja v okolje, uvodoma pojasnjuje za nas pomembne mednarodne gospodarske trende ter gibanja in razmere v Jugoslaviji. Za mednarodne lahko rečemo, da je slika izrazito črno-bela, v mislih imamo seveda razviti Zahod in spremembe v Vzhodni Evropi, ki so dokončno pokazale klavrno podobo njihovega gospodarstva.

Plače so nam realno najbolj padle januarja, za 13 odstotkov glede na decembra, saj so se živiljenjske potrebščine podražile za 41,8 odstotka. Umiritve cen je od februarja naprej zavrla nadaljnje realno padanje plač, vendar je bila aprila kupna moč (glede na izplačane OD na domačem trgu) 13 odstotkov manjša kot lani. Analitiki napovedujejo, da nam bo do letos plače realno padle za 4 odstotke.

V državah OECD naj bi bila letos in prihodnje leto gospodarska rast stabilna, družbeni proizvod naj bi stvarno porasel za 3 odstotke, inflacija pa naj bi se letos sušala od 4 do 4,5 odstotka. Padanje brezposelnosti se ustavlja, v sosednjih regijah delovne skupnosti Alpe-Jadran pa se bo letos zniževanje brezposelnosti še nadaljevalo. V državah OECD naj bi bila stopnja brezposelnosti letos okoli 6,6 odstotka, v Evropi 8,9 odstotna. Napovedujejo, da se bo letos obseg svetovne trgovine povečal za 6,5 odstotka.

V deželah, ki so naši najpomembnejši zunanjetrgovinski partnerji, so tržne razmere v splošnem tudi za nas sorazmerno ugodne.

Svetovne in evropske odnose pa spreminja sprememba v Vzhodni Evropi, kjer bo inflacija naraščala, proizvodnja in zuna-

Republiški proračun je postal (po ukinitvi sisov) pomembna finančna institucija, ki gospodari z ogromnimi sredstvi, vendar brez vpliva na vsebino programov dejavnosti in brez prave možnosti vsebinske kontrole, kakršno imajo proračuni (javne finance) v Zahodnem svetu. Znano pa je, da je breme javnih financ za sedanje zmožnosti gospodarstva pretežko.

Jugoslovansko gospodarstvo je v recesiji, ki je posledica protiinflacijskega programa zvezne vlade, obremenjujoče hipoteke preteklosti, sistemski spremembe, ki

da se z njo ne morejo sprizagniti ne sami, ne mi vsi skupaj.

Vse več ocen slišimo, koliko ljudi bo kmalu brez dela.ocene, ki so bolj podobne ugibanjem, kaj vse se utegne zgoditi v naslednjih mesecih, koliko podjetij bo šlo v stečaj, kje vse bodo "počistili" zaposlenost. Jih bo res 10 tisoč na Gorenjskem, 5 tisoč v Kranju? Morda, kdove. Zanesljivo pa bo brezposelnost postala vsakdanji problem naše družbe, zato se bodo morale njene institucije ustrezno organizirati, da se bodo odzivate na ta, vse bolj akutni problem, ki jih je doletel slabo, če ne povsem nepripravljene.

Lani je bila v Sloveniji stopnja brezposelnosti 3,2 odstotna, letos napovedujejo 5 odstotno. Med nezaposlenimi so doslej prevladovali iskalci prve zaposlitve, torej predvsem mladi, narašča pa delež delavcev, ki so delo izgubili zaradi stečaja, konec leta naj bi bilo med nezaposlenimi takšnih petin.

Bi dale spodbudo, pa so le načelne in še niso izpeljane: finančna konsolidacija poslovnih bank in podjetij, pretvorba družbene v zasebno lastnino, prenova podjetij, trg kapitala in delovne sile.

Finančni položaj jugoslovenskega gospodarstva je izredno ozoren, tekoča izguba je trikrat večja od akumulacije in predstavlja 27 odstotkov ustvarjenega dohodka. Izguba je imelo lani 5.655 podjetij s približno tretjino vseh zaposlenih v jugoslovenskem gospodarstvu. Največ podjetij z izgubo je v Srbiji, kar 46 odstotkov vseh, v ožji Srbiji 30 odstotkov, sledi Hrvaška z 21,7 odstotka podjetij z izgubo. Konec aprila je bilo trajno insolventnih 1.426 podjetij, v 296 je bil uveden stečaj. Občasno pa je bilo v letošnjih prvih štirih mesecih insolventnih 6.483 podjetij s približno 3 milijoni zaposlenih.

Gospodarska recesija se stopnjuje v vseh republikah, bila je sicer napovedana, vendar je tako zaostrena. V štirih mesecih letos je industrijska proizvodnja glede na enako lansko razdobje padla za 8,7 odstotka, aprila celo za 14 odstotkov. Občasno pa se zmanjšuje zaposlenost, v prvih letošnjih mesecih za 0,2 odstotka, zato je produktivnost dela globoko padla, povečali pa so se vedno stroški na enoto proizvoda. Dodati velja, da je bila že lani v Jugoslaviji stopnja nezaposlenosti 15 odstotna.

Analitiki pa pravijo, da doseganja recesija še ni celotna "cena", ki jo bomo morali letos plačati za umiritve cen, prva faza protiinflacijskega programa je bila učinkovita, druga faza ohrajanja stabilitosti cen na daljši rok bo bistveno težja, ker bo morala upoštevati plačilnobilančne omejitve in ker je bila umiritev cen v pravi fazi počasnejša, kot so pričakovali in je s tem prislo do neuskrajljnosti ključnih elementov protiinflacijskega programa.

Tudi slovensko gospodarstvo je "neto izgubar"

V Sloveniji se gospodarska aktivnost hitro zmanjšuje, po večletnem nazadovanju družbe

ne gospodarstva (vrnili smo se že na raven leta 1980) lahko letos pričakujemo 2 do 3 odstotno zmanjšanje, ob nadaljnjem slabšanju poslovnih rezultatov in počevanjem brezposelnosti na 5 odstotno. Likvidnostne težave slovenskega gospodarstva so vse večje, aprila se je "klubu" teh podjetij pridružilo 73 novih in v podjetjih z likvidnostnimi motnji je zaposlenih 36,5 odstotka delavcev v gospodarstvu. V letošnje leto pa se prenaja lanske izgube, lani smo se še lahko hvalili, da le Slovenija drži glavo nad vodo, zdaj tudi to ni več res. Zaključni računi so pokazali, da so izgube dvakrat večje od akumulacije in tako je tudi slovensko gospodarstvo postalo "neto izgubar", ob močnem padcu akumulacije je izguba znašala 4,2 milijarde dinarjev. Sedanji zlomi poslovno "uspešnih" podjetij pa kažejo, da je bila nemara izguba še večja.

Cene so še vedno drugotnega pomena

Majska analiza seveda podrobno razčlenjuje vplive ekonomske politike na slovensko gospodarstvo, bolje rečeno Markovičevega programa. Omejitvena denarno posojilna politika je bila antiinflacijsko orodje, ki pa je hkrati pospešilo padanje proizvodnje in poslabšanje nelikvidnosti. V letošnjih štirih mesecih je imelo težave z likvidnostjo 14 odstotkov slovenskih podjetij, stečaj je bil do konca aprila uveden v 15-tih. Analitiki sodijo, da bi moral zdaj zagotoviti nekajliko večje ponudbo denarja (omiliti omejitev) in mu znižati ceno (obresti).

Upadanje proizvodnje in zmanjšenje stečaj dinarja na izvoz še nista bistveno vplivala, po doseganjih izkušnjah je odziv na neustrezen tečaj. Izvoz pa je pospeševal padec domačega povpraševanja. V letošnjih štirih mesecih je izvoz glede na lanske prve štiri porasel za 22,6 odstotka, konvertibilni pa 25,9 odstotka. Ker sprememb tečajne politike ni moč pričakovati analitiki napovedujejo, da bo letošnji porast izvoza 4,5 do 5 odstoten, konvertibilni pa 7 odstoten.

Zanimiva je ocena, da so cene vsebine gibajo še vedno drugotnega pomena za dohodek podjetij, zanj so še vedno pomembnejše obresti, tečajne razlike, kompenzacijski posli in računovodske večine. Med najpomembnejšimi kratkoročnimi posugi za normalizacijo gospodarskega dogajanja predlagajo takojšnjo in temeljito pocenitev proizvodnje: predvsem pocenitev denarja (znižanje obrestnih mer), razbremenitev gospodarstva (s strani države), pocenitev potovanja izdelkov od proizvajalcev do potrošnikov, izvozno stimuliranje, podpora kupni moči končne potrošnje (z ugodnimi krediti, katerih ročnost naj bo prilagojena trajnosti dobrane). ● M. Volčjak

Potrebujem borzo dela

Brezposelnost postaja akutni problem naše družbe, prav s primeri izigravanja sociale nemara lahko najbolje pojasnimo, da se nanjo ne odziva ustrezno.

Razmere pri nas hitreje počnajo čas, stvari se spreminja tako hitro, da človek počasi obstane in si pravi, je to sploh mogoče. Še pred leti brezposelnosti praktično ni bilo, na "sončni upravi" so bili le posebneži. Danes pa? Spremembite se dopoldne po Kranju, kaj hitro boste ugotovili, da veliko Iskrašev žuli pivo, da jih je veliko "na čakanju" in da so njihovog povorovi in šale grenke kot pivo. Brezposelnost ni več zabavna posebnost, temveč postaja zelo občutljiv problem vse večjega števila ljudi, da ne rečemo osebna tragedija, ki jih je doletel slabo, če ne povsem nepripravljene.

Na seji kranjske vlade so ob obravnavi zaposlovanja navrgli kopico, tudi zelo zanimivih problemov, ki jih že poraja načrtoča brezposelnost, družbene institucije pa se nanje še ne znajo odzivati, poimenovali pa bi jih lahko izigravanje sociale. Tako je denimo pri nas mogoče, da imate zasebno podjetje in hkrati dobitave denarno pomoč za brezposelnost. Prav tako se seveda lahko ukvajrate z akviziterskimi ali z drugimi, nikjer prijavljenimi posli, preganjal vas ne bo nihče. Ljudje se pa če znajdejo, le kdo bi jim zameril, saj tako ali tako ne morejo rač

SNOVANJA

ILUZIJA BESED, avtorja Barbara Jakše, Stane Jeršič

Berta Golob

Živeti s knjigo

Kakor koli že pojmujemo branje, kot »nabiranje« črkovnih znamenj v pomene ali kot zahtevni miseln proces, pomisliti velja tudi na bralne navade, izkušnje, vzgojo, bralno kulturo in bralne sposobnosti.

Že k navadi sodi marsikaj: branje kot »dabispal«, branje v fotografiji, pri oknu, na prostem, ob grizljaju krekerjev, ob cigaretih, kozarcu, z grbančenjem čela, mrščenjem las. Navade in razvade so del nas. Včasih jih oblikujemo zavestno, drugič nagonsko; zlepa pa ni nikogar, ki jim ne bi podlegal. K uspavalnemu branju, denimo, se ne zateka tako malo ljudi. Pa naj se! Toda k navadam moramo prišteati tudi rokomavharsko ravnanje s knjigo (in tega tudi ni malo), izpuščanje odstavkov, škiljenje na zadnje strani, prebiranje več knjig hkrati. Samo: kdor ima take in podobne bralne navade, zanesljivo bere in ga - prosto po Pavčku - ne bo pobralo.

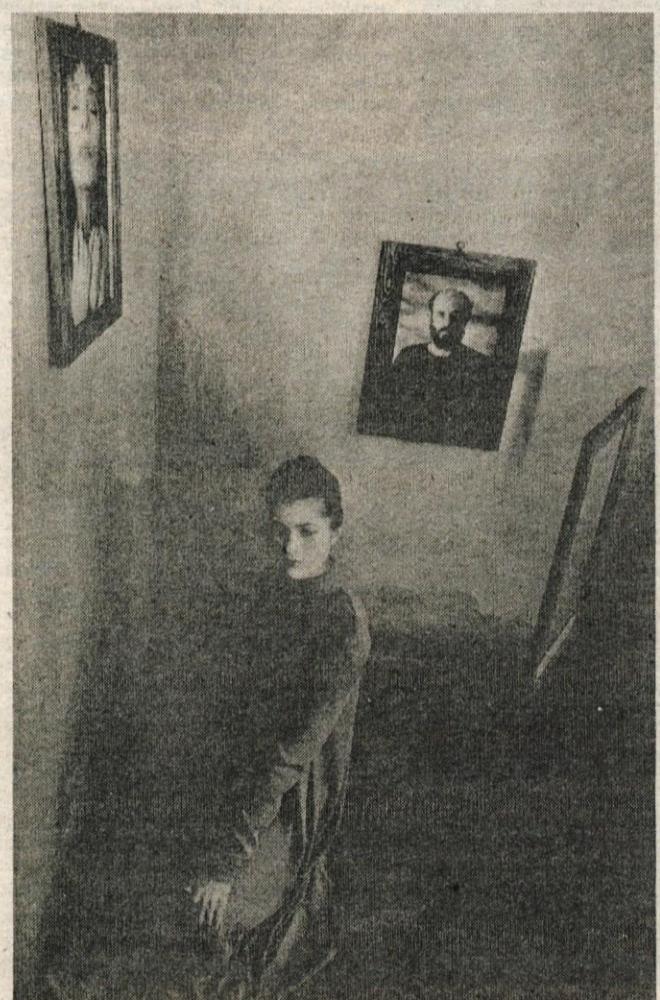
Bralne izkušnje so z drugačne ravni. Izvirajo iz prebranega in nam namičujejo, kaj je (še) vredno brati in česa ne. Luč in senko mečejo na avtorje, na literarne zvrsti, na založbe, na grafično (ne)privlačnost. Lahko so prevzete od drugih, prisluškujoče tistemu, kar meni o knjigi kritika. Več pa velja lastna izkušnja, ker je zanašanje na tuje mnenje znakec nesamostojnosti.

Česar ne potrebujemo, po tistem tudi ne mremo. Bralna potreba je torej nuja ali pa je ni. Če je bila šola kaj vredna, nam jo je privzgojila; mogoče pa je zapisana ali pa umanjkana celo v genih, kdo ve. Hlastavo branje je bralna navada, hlastanje po branju pa bralna potreba. Seveda znamenje bralne potrebe ni zgojih slepenje po branju, ampak tudi povsem umirjeno spoznanje, da v branju nekaj JE, da si je vredno z njim nabirati, če nič drugega, vsaj znanje.

Do bralne kulture vodijo še bolj strme stopnice ali pa vsaj veliko stopnic, približno tako kot do templja. V kulturi, vsakršni, se zjedri tradicija. Resnično izročilo, ne le kaka povsakdanjena informacija, raste in se polni vsaj sto let. Kar je več, je toliko trdnejše. Vendar je celo tisočletna kultura vsa iz hipov in sprotnosti. V njej poganjajo kali, ki jim je dano srečno rasti ali pa neopazno odmreti.

Pred bralno kulturo stopa še bralna vzgoja, spodbujanje k branju. Če kaj damo na svojo bralno kulturo, če jo sploh imamo - upati upam, da se je ne da povsem pogaziti - potem ni dvoma, da je ne bi gojili dalje. Samo kako? S knjigami na metra in na vago najbrž ne, ko pa je kultura predvsem vprašanje kakovosti

in ne fizikalne merljivosti. Od bralne vzgoje k bralni kulturi poteje pot skozi človekovo hotenje in zavezost in zavezost, skozi

ILUZIJA BESED, avtorja Barbara Jakše, Stane Jeršič

VSEBINA

Berta Golob:

Živeti s knjigo

Anka Novak:

Spomeniki ljudskega stavbarstva

Dr. Timotej Knific:

"Kraj je še zmiraj lep"

Literarna snovanja

Urednikova beseda

Razmišljanje o naši bralni kulturi je uvodni članek tokratnih Snovanja. Anka Novak nadaljuje pisanje o spomenikih ljudskega stavbarstva na Gorenjskem. Dr. Timotej Knific predstavlja načrt ureditve muzejske razstave na blejskem gradu, priloga pa zaključujejo prispevki Literarnih snovanj. Fotografije so iz knjige Iluzija besed avtorjev Barbare Jakše in Staneta Jeršiča, ki sta nedavno razstavljala v Moderni galeriji v Ljubljani.

Lea Mencinger

njegov odnos do stvari. Bralna kultura včlenjuje bralne izkušnje in potrebe. Z negativnimi izkušnjami in podpovprečnimi ali celo nikakršnimi potrebami po branju oblikujemo kaj nizko bralno kulturo. Pobralo nas bo, če ne bomo brali, in najbrž tudi, če se ne bomo znali odločati, kaj in koliko naj beremo.

Branju naklonjeno ozračje ustvari najprej družina, žlahtni pa ga šola, ki pripomore, najsi bo že nedeljska (Slomškova) ali pa uradno družbena, da se bralna kultura polni z odnosom odraslih posameznikov do leposlovne, strokovne, znanstvene misli. Višjo bralno kulturo oblikuje tudi stopnja bralne sposobnosti. Oblikovanje te sposobnosti je dinamični proces in se nanaša na samostojno razumevanje in ocenjevanje (vrednotenje) prebranega. Gre za nove interpretacije, za nova branja še tako »stare« knjige. Dinamičnost razvijanje bralnih sposobnosti ne pristaja dokončno na »uradni« razlagi umetniškega dela. Bralec z razvitim bralnim sposobnostmi delo doživila in interpretira sam in zna poleteti tudi v drugačne miseline in čustvene daljave, kot mu jih ponuja literarna kritika. Od nje ni nebogljeno odvisen. Potrdi jo, dopolni ali ovrže. S knjigo za živeti dovolju suvereno in v njej ob ponovnih branjih odkriti povsem nova sporočila. Že zato šolske razlage ne smejo biti ujeti v kalup, ki ovira bralčev polet k drugačnemu, samosvojemu razumevanju.

Menda je Dante prvi zapisal, da je knjiga človekova najboljša prijateljica, vendar je njegov izrek že tako oguljen, da povzroča alergijo na branje. Kdo še ni bil, da ima le nekaj razredov, v šoli prisiljen razpredati globokoumja prav na to temo? Knjiga nikoli ni bila in nikoli ne bo vsakomur najboljša prijateljica in tudi vzljubiti je ni mogoče na podlagi še tako pomembnejšega izreka. S knjigo je treba znati živeti približno takoj kot s sočlovekom. Najprej se moramo naučiti življenja z njo, potem lahko postane celo nadvse uspešen priponoček za zdravljenje (biblioterapija).

Slišati je napovedi, da učenje pisanja in branja kmalu ne bo več potrebno, ker bomo po drugačnih kodih kot zdaj sprejemali in oddajali svoja sporocila (diktafon, video, nove vrste računalnikov); da se bliža knjigi smrt, pa njeni krokarji že dolgo krakajo. Nekakšna evtanazijska smrt, ki jo prinaša informacijska revolucija s svojo tehnologijo. Potem se z »umirajočo« knjigo pač poslavljamo od ene civilizacije in vstopamo v drugo. Nikogar pa ni, ki bi prerokoval, da bo ta civilizacija samodejno bolj naklonjena človeku. Najbrž bomo v njej lahko ostali človeški le pod pogojem, da prinesemo vanjo vsa kulturna izročila. Tudi vse isto, kar so nam stoletja omogočale in nam še ponujajo - knjige.

Anka Novak

Spomeniki ljudskega stavbarstva na Gorenjskem (2)

Pri Zgornjem Maliju, Golnik 10

Domačija pri Zgornjem Maliju ima svoje mesto v širšem jugovzhodnem obrobu Golnika, na Malijevem brdu - kakor imenujejo domačini ta svet. Za deset minut hoje je ta prostor oddaljen od vasi in 15 minut od sosednje vasi Goriče. Po izročilu je bila na Malijevem brdu prvotno le kmetija Zgornji Mali. To je bila velika bogatija, »kakor en grad«. Izročilo tudi pravi, da je bila hiša v preteklosti v zvezi z golniškim gradom. Kasneje se je od prvotne kmetije oddelila mlajša kmetija Spodnji Mali. Obe sta bili veliki kmetiji. Zemljišča obeh mejijo druga ob drugi; v okviru doma, na polju, travniku, v gmajni, povsod so mejaši. Od poti, ki povezuje Golnik s Kranjem in Goričami, pridrži od obeh domov makadamska, povprej kolovoza pot. Pred drugo svetovno vojno sta imela pravico to pot uporabljati le oba Malija. Gospodarja sta imela tudi svoj vodovod z zajetjem na Martinčkovem. Napravili so ga leta 1919. Šele okrog leta 1977 so te domove priključili vodovodni skupnosti Golnik - na skupni krajevni vodovod. Elektroki so dobili v sredini dvajsetih let. V tem času se je na Malijevem brdu izoblikoval še tretji dom. Mali Franc, sin Zg. Malija, po poklicu čevljar je dobil za doto dve mali gospodarski zgradbi, ki sta pripadali tej domačiji in sta stali malo bolj vstran od doma. To je bila zidana »žgajnarca«, ki jo je prezidal v predelal v trocelično stanovanjsko hišo, čebeljnak pa je predelal v hlev. Kasneje je od domačih kupil še nekaj zemlje - vrt s sadnim drejem, njivo in manjši travnik. Sele po drugi vojni so tu zrasle nove hiše. Postavili so jih otroci na očetovi zemlji.

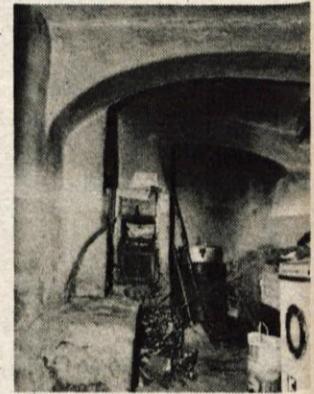
V prejšnji številki Snovanj smo objavili trojke slik Malijeve hiše. Ob potresu je bila stavba v celoti tako prizadeta, da iz ekonomskih razlogov adaptacija ni bila več opravičljiva in je bila določena za rušenje. V začetku leta 1978 so lastniki dobili soglasje za nadomestno gradnjo⁽¹⁾. Preden so hišo porušili, je bila nadrobneje arhitektonsko dokumentirana⁽²⁾.

Domačija pri Zgornjem Maliju je združevala pod skupno streho hišo in hlev, samostojni zgradbi sta bili drvarnica in »pajštba« za sušenje sadja, bolj na samem sta stala še čebeljnak in žgajnarca, ki sta bila po prvi vojni preoblikovana v samostojen dom. Na dvorišču ob hiši je bilo straniče in gnojišče ob njem. Greznice so dobili še ob urejanju novih sanitarij okrog leta 1966. Vse zgradbe so ustvarjale nekakšno razloženo obliko gručastega doma. Po izročilu je imel Zg. Mali tudi svoj mlin. Na polju sta stala dva stogova, ki sta skupaj premogla 16 »štantov«. Malijev dom je združeval pod skupno streho hišo in hlev.⁽³⁾ To je bila mogočna nadstropna zidana zgradba, postavljena, bolje vsekana z zadnjo široko fasado v breg, zlasti stene prostorov v gospodarskem delu zgradbe (oba hleva) so bile globoko vklesane v breg. Vhod v vrhlevni prostor izoblikovan na zadnji široki fasadi, je bil v nivoju zemljišča in je bilo mogoče z vozmi po bregu komunicirati v vrhlevni prostor. Iz hleva v pritličju so vrata na zadnji čelnici fasadi odpirala prehod na Malijev pot. Kot privesek gospodarskemu delu zgradbe je bil ob štali še poseben prostor »šipa za listje«, ki je bila prav tako zidana, le na dvoriščni strani je bil prehod odprt, zadaj pa se je z velikimi vratimi odpiral prehod z vozmi na pot. Vsi ostali prehodi v zgradbo so bili odpirali z dvorišča. Prag - »predrejek«, ki se je iz baročno oblikovanega zidanega »ganka« z dvoramnim stopniščem pred vhodom v hišo spuščal in se vlekli vzdolž hiše, je bil pomemben komunikacijski člen med gospodarskim in stanovanjskim delom doma. Levo ob glavnem vhodu se je s prago odpiral prehod v klet - »kevder« pod hišo, na desni strani pa prehod v prvi hlev - »šalo za govejo živino« in naprej prehod v »ta staro šalo«, kjer so poprej imeli konje, nazadnje pa so ga uporabljali za shrambo in za garažo. Obe štali sta bili povezani tudi z notranjim prehodom - v predelni sten i, ki loči obo prostoro-

ra. Pred vrati v štalo za krave je bilo betonsko korito, kjer so napajali živino, pred vrati v drugi hlev pa so bile lesene stopnice, ki odpirajo prehod na leseni gank v nadstropnem delu hleva. Seno iz nadstropja so spuščali v kravji hlev po »traktarju« - lesenem lijaku pravokotnega prereza. Ob predelavah okrog leta 1947 - 48 so manjša okna v hlevih zamenjali z večjimi, takrat so napravili tudi betonski pod v obeh hlevih in v goveji štali zamenjali stare lesene jasli z betonskimi. Hiša pa tudi elementi v gospodarskem delu doma (oboki v hlevu) so ohranili številne elemente baročnega oblikovanja. Vendar je najstarejši stavbni element, ki omogoča časovno opredelitev zgradbe starejši. Poznogotski hišni portal⁽⁴⁾, ki se je ohranil na hiši, je s konca 16. ali začetka 17. stoletja. Če gre v resnici za zgradbo, katere lastnikom je pripadala posebna družbena funkcija (vezza z graščino), bi mogli stavbo datirati že v začetku 16. stoletja, saj se v kmečki sferi prav uvejavljajo te oblike šele v prvi polovici 17. stoletja.⁽⁵⁾ Iz tega časa bo tudi prvotni toris hiše, ki je obsegal vežo (1, 10) - prvotno je bil to en prostor, kuhinja (4), od katere se je kasneje odločila svinjska kuhinja (6), na eni strani veže je bila hiša - glavni bivalni prostor (2) in kamra ob njej (3), na drugi strani veže se je odpiral prehod v »šiblc« (5), iz kuhinje pa prehod v shrambeni prostor (7), ki je bil prvotno v funkciji shrambe za živila, kar dokazujejo tudi elementi, ki so bili ohranjeni v notranji opremi tega prostora, ki je bila sestavni del arhitekture. Vsekakor je to starejša zasnova torisa, kakršnega srečamo pri naprednejših gorenjskih kmečkih hišah v prvi polovici 17. stoletja kar v velikem obsegu, npr. v Zgornjesavski dolini (6). V načrtu je z drobnimi črkami označen prizidek z novimi prostori, ki so se oblikovali deloma ob predelavah - razširivti hišo domnevno v 2. polovici 19. stoletja (to opiramo na oblike velba v prostoru, kjer je bila kasneje oblikovana kuhinja z zidanim štedilnikom, tudi letni-

Situacijska skica Malijevega doma; leta 1978: 1 šupa za listje, 2 gnojišče (poprej še svinjak), zdaj greznica, 3 prag »predrejek«, 4 dvorišče,

1 : 500

Detajl notranjosti Malijeve hiše, črna kuhinja, arhiv Gorenjskega muzeja

ca 1872 na lesenih rezbarsko oblikovanih bangerjih skednja. Malo verjetno je, da bi se toris pritličja hiše izoblikoval še ob barokizaciji celotne zgradbe, ki je sicer intenzivno zaznamovala stanovanjski in gospodarski del doma (velbi v hlevu). Baročno oblikovana zidana ganka v pritličju in nadstropju (s tega ganka so odpirala vrata prehod na leseni gank nad hlevom), freska z upodobitvijo Križanega in letnico 1787 (7), okni z umetno kovanim mrežama v spodnjem in »zgornjem« veži, so bile izstopajoče usedline baročnega oblikovanja na fasadi hiše - vse dokler je niso podrli. V pritličju samo hiša, »špajza« in svinjska kuhinja niso imele velbanih stropov, v nadstropju pa le veža in »ta temen cimer« nista bila velbana. Stopnice v nadstropni del in na podstropje niso bile lesene, stene stopnišča je zapiral velban strop. Ž opreko je bil tlakovani pod v »kevdrum« pod hišo in na zgornjem ganku. V vseh ostalih prostorih

- razen v obeh kevdrih v pritličju in svinjski kuhinji, kjer je bil pod izbitne zemlje, so imeli leseni pod (deske).

Po 2. vojni, v sredini šestdesetih let so stanovanjski del doma predelovali. V vseh bivalnih prostorih so zamenjali okenske ovkire; domači mizarji je napravil pos tarih merah. Zamenjali so vrata v nekatere prostore. Leta 1966 so uredili sanitarje, sodobnejšo kuhinjo v štiblcu, v veži so ob stopnišču uredili prostor za »špajzo«.

Hiša je bila glavni bivalni prostor s pečjo za vrati in klopo ob njej. V kotu nasproti peči je bila velika miza s klopni, ki so vzdane segale vzdolž obeh sten, ki ta kot oblikujejo; debel plon je bil fiksiran na lesene konzole, ki so molele iz sten. Bohkov kot je lepel vezan prtiček, na obeh stenah so ob razpelu visele v nizu nabožne tiškane podobe. Nizka predelna omara (predelnik) je imela место v hiši ob steni med mizo in vrati v veži, na predelniku pa je stal televizor. V kotu ob prehodu v kamero je stal nadzadnj divan, poprej pa postelja za starega gospodarja. Kamra poleg hiše je imela funkcijo spalnice, opremljena je bila s posteljo, visoko omaro in nočno omarico. Tu so spali otroci, kasneje tudi moški, ki je pomagal pri hiši.

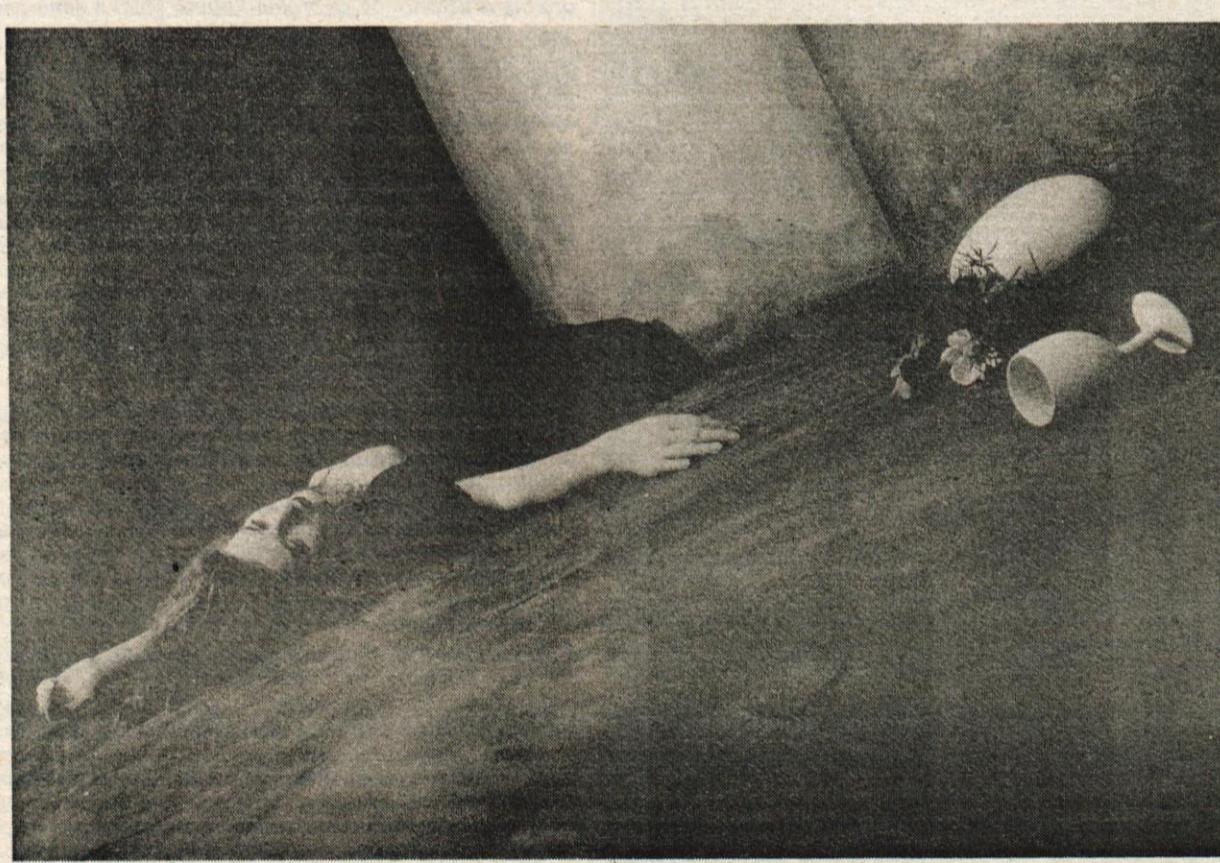
Pri veliki mizi v hiši so uživali dnevne obroke hrane. V poletnem času je hišo v funkciji jedilnice zamenjala veža, kjer je ob glavnih vratih stala večja miza s stoli. V špajzi, ki so jo v šestdesetih letih predelali v WC, je stala jedilna omara. Tu so hranili kruh, moko, zaseko, skratka živila za sprotno uporabo, tudi kuhinjsko posodje. V kuhinji je bilo pred kumičem v peči manjše ognjišče, železen zaslon je zakrival odprtino pe-

či. Levo nad ognjiščem je bila v zidu manjša še zidana niša za odlaganje vžigalic, tudi vsakdanjih začimb. Ob ognjišču so stale burklje, lopar za vsajanje kruha. Ob steni, ki je ločila kuhinjo od špajze, je stal preprost zidani štedilnik - »šporhet«, stenarni štedilnik so bile obmetane in pobarvane z apnom. V kotu med ognjiščem in štedilnikom je imel v tem prostoru svoje mesto tudi parni kotel za svinjsko krmilo; (ko so si uredili novo kuhinjo, so parnim kotel prenesli sem iz svinjske kuhinje). Nov element je bil pralni stroj v kotu ob kopališču. Štiblci, kjer so si uredili sodobnejšo kuhinjo, so poprej uporabljali za shrambo orodja, verig. To je bil hkrati tudi spalni prostor s posteljo in visoko omaro. V tem štiblcu je navadno spal pastir; Malijevi so namreč imeli tudi svojega pastirja. Kuhinjsko opremo, s katero je bil opremljen ta prostor, ki so ga preuredili v kuhinjo, je pripeljala s seboj nevesta v bali. Industrijski kuhinjski elementi v tem prostoru so bili pomivalna miza, plinski štedilnik in štedilnik na drva in hladilnik.

Največji prostor v nadstropju, zgornjo hišo so uporabljali za zakonsko spalnico, v cimercu poleg nje so v poletnem času spali otroci. V zgornji hiši je bil v kotu za vrati manjši zidan štedilnik, potisnjen v lično oblikovan zidno hišo in so ga po potrebi očitno uporabljali tudi kot samostojno stanovanjsko enoto - za preužitkarje. V srednjem cimercu je bila manjša odprtina (ok. 70 x 70 cm), z vratimi, ki so odpirala prehod v dimno kamero za sušenje mesa, ki je bila urejena nad velbom v stari kuhinji. Dva prostora v nadstropju (ta temen cimerc in sosednji, ta dolg cimerc ali zadnjo kamrco) so uporabljali za shrambo. Tu so hranili žito, meso. Tu so stale košte za žito.

Opombe:

1. Dokumentacija hrani Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine
2. Arhiv Gorenjskega muzeja; arhitektonska dokumentacija ing. arh. Nevenka Sedej, 1978, Opisna dokumentacija A. Novak, TZ, 1978
3. A. Novak, Spomeniki ljudskega stavbarstva na Gorenjskem, fotografija Malijevega doma, Golnik 10, Snovanja 13, Gorenjski glas, 20. aprila 1990
4. prav tam, fotografija hišnega portala Malijeve hiše
5. Pri stihi opredeljuje stavbnih elementov je sodeloval Cene Avguštin.
6. I. Sedej, Kmečko gospodarstvo na Gorenjskem od začetka 16. do konca 19. stoletja, inaugralno delo, Lj. 1966, rokopis
7. Detajl freske z letnico 1787 z Malijeve hiše, foto V. Knific. Pred rušenjem so fresko sneli in jo zdaj hrani Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju.

Dr. Timotej Knific*Kulturna dediščina v blejskem turizmu*

»...KRAJ JE ŠE ZMIRAJ LEP...«

Zdi se, da imamo Slovenci z Bledom precejšnje težave. Ali gledamo nanj preveč čustveno - dežela kranjska nima lepšega kraja, ko je z okoljšno ta, podoba raja - ali pa preveč razumsko: tako je konec 18. stoletja grajski oskrbnik predlagal, da bi jezero izsušili in s tem pridobili rodovitno polje ter ilovico z jezerskega dna za izdelovanje opeke. Seveda se zaradi takšnega gledanja vseskozi pojavitajo zadrege tudi v blejskem turizmu. Leta 1850 je zapisal dr. Bleiweis v Novicah takole: »Od lani se ni takaj še nič spremenilo - kraj je še zmiraj lep, da ga ni nikjer lepšega; ljudje so prijazni in narodski teh se še vedno živo glasi v veseli družbi - ali cesta in pota so še zmiraj tako gerde, kakor so bile, ali še gerji; pred Mlinom smo jo komaj iz blata izvozili.« (1) A ko so lani ob svetovnem veslškem prvenstvu spet posegli v urejanje Bleda, so to storili tako silovito, kot da je zavladal gon po samoučevanju, kot da gre za dediščino brez dedičev. (2)

Razviti primeri lanskega vročega poletja ne gorovijo le o večnem nasprotju med starim in novim, ampak neizprosno opozarjajo na to, da se je Bled znašel na koncu nekega zgodovinskega obdobja, ko se nekdaj idilično podeželje z neustavljenim spremstvom v eno samo na silo znešeno urbanizirano naselje. Zato je razumljivo, da se je v prelomnem položaju znašel tudi blejski turizem, ki se na splošnem evropskem turističnem križišču za sedaj - hvala bogu - še obotavlivo odloča o novi poti. Nedvorno pa je Bled že zaneslo v zunanje kroge industrijskega turizma, katerega vrtine preti, da bo tudi Bled pogolnili v sivo povprečje betonskih letovišč. Torej priseganje načrtovalcev na razvoj za vsako ceno nič drugega kot negotovost, ki jo povzroča izgubljeno ravnotežje med vrednotami preteklosti in sodobnim bivanjem na Bledu. Zdi se, da se tedve težnji spopadata na nekakšni zeleni črti časa, na meji varstvene strnosti in življenjskih zahtev.

gove zgodovine in razvoja čez petdeset let ne bo splošno znana šolska knjiga, sploh ne bomo več obstajali.« Takšna šolska knjiga o Bledu še ni napisana - vendar bogata strokovna bibliografija obljudila vpogled v številne podrobnosti. Seveda pa morajo biti ta spoznanja obiskovalcem tudi primerno predstavljena. Naše mnenje je, da je za to najprimernejša muzejska razstava na blejskem gradu, vendar postavljena na novo, iz sodobnih izhodišč... Z njim Narodni muzej iz Ljubljane že dolgo želi blejskemu turizmu, ki je naravne lepote tega alpskega letovišča znal popolnati do svetovnega slovesa, pokazati tudi izjemne možnosti na področju kulturne dediščine. Zato je lani pripravil predlog za prenos razstave, ki ga v Snovanjih ponatiskujemo v nekoliko skrajšanem obsegu (3).

1. Blejski grad je razgledišče po položju in namenu - v naravnih in kulturnih pokrajini. Zato se morajo njegovi razgledi odprieti in poglobiti. Odpreti s tem, da se v razstavni sklop vključi

lja na Otoku, glasbeni festivali), pa tudi predstavitev drugih turističnih krajev (Škocjanske jame, Postojnska jama, Portorož, Radenci itd.). Video fond, oprenjen z besedili v različnih jezikih, bi se neprestano dopolnjeval, tako da bi gostje poleg pokrajinske dobili na gradu tudi resnično sodobno in popolno turistično informacijo. — Za sprotne kulturne informacije, vezane predvsem na blejsko področje, pa bi rabila soba v pravokotnem stolpu (t. i. soba Narodnega muzeja), torej na začetku poti po tem raznovrstnem razgledišču. Sobo bi preuredili v preprost razstavni prostor, ki bi omogočal vpogled v trenutna kulturna doganjanja z informativnimi razstavami, kot npr. ob pomembnem arheološkem odkritju (spomnimo se sebenjskega zaklada), ob vsakoletnem tekmovanju v jezerski podvodni fotografiji, o fotografiji in slikarstvu na splošno in blejskimi temami, ob glasbenih prireditvah itd.

Ideja o blejskem gradu kot razgledišču mora biti vodilna tudi

FOTO: Gorazd Šinik

Krajevni prikazi naj bi bili informativni, splošni pregled - neboleče - didaktičen, razstavljeni predmeti pa atraktivni. Zadnje bi dosegli tako, da bi razstavili le izjemne primerke (arheološki vzorec: zakladna najdba orodja z jezerske obale iz obdobja KŽG, sebenjska zakladna najdba orodja, orožja in opreme iz staroslovanskega časa, otroška zakladna najdba srebrnikov iz srednjega veka; drugi primer: žgan in skeletni grob s Pristave; oživitev staroselske in staroslovanske ženske noše z modelom). Zanimivi in privlačni bi morali biti tudi skupinske prikazi (npr. »resničnost« naselitvene pokrajine, kot jo opisuje dirlina listina iz leta 1004, v luči arheoloških odkritij; na podlagi te listine na kratko (le s primeri) o razvoju pisave bodeške freske kot del gotskega stenskega slikarstva v Sloveniji; slovenske podložniške priskege v rokopisu in glasno prebrane). — Tako kot doslej bo v sklopu muzeja tudi grajska kapela sv. Albina in sv. Ingenuina, ki ji je potrebno z razsvetljavo dati svečanejši videz, s predvajanjem slovenske cerkvene glasbe pa opozoriti - ob arhitekturi in slikarstvu - tudi na to področje slo-

venske umetnosti oziroma na njen prispevek v evropsko kulturno zakladnico (npr. Gallus-Petelin).

3. Razstava bo postavljena po sodobnih muzeoloških kriterijih. Vsebinski - turistični, kulturni, zgodovinski, estetski in didaktični - smotri so bili že prikazani, ostajajo predvsem oblikovno-tehnični načelni pristopi. — Ker je razstavni prostor del razstave same, razstava ne sme »štrleti« iz njega, ampak mora biti v vseh delih z njim usklajena. Zaradi majhnih prostorov, kar velja tako za razgledišče kot za razstavo, bodo morale biti majhne tudi skupine obiskovalcev. Tako bo mogoče uporabiti magnetofon oziroma ozvočenje za večječno vodstvo po razstavi, primezen razmak med skupinami pa bo zagotavljal intimnejše ozračje, ki je pogoj za poglobljen stik obiskovalca z razstavo. Vsa tehnična pomagala, od ozvočenja, luči, videoinstalacij do varnostnih naprav, bodo morala biti čim bolj skrita, prav tako pa naj njihovo delovanje ne bi bilo previsljivo ali celo samo sebi namen - pri vsem je potrebna prava mera. Tudi omenjena atraktivnost eksponatov in razlag je bila mišljena

v dobrem pomenu besede, kot žlahtra, ne pa s cenenimi sredstvi spodbujena privlačnost. Kar velja za video fond, velja tudi za razstavo: težiti mora k stalnemu dopolnjevanju, saj mora odsevati stanje najrazličnejših sodobnih raziskav o preteklosti Blejskega kota in širše. Razstava bo imela tudi svoj tiskani vodnik v več jezikih (kot so vodniki narodnega muzeja Zaton antike, Rešena arheološka dediščina, Orožje) z delovnim naslovom Blejski zakladi. — S tem pa - na koncu - tudi že prehajamo na področja dejavnosti, ki bodo razstavo spremljale. Najprej so tu, če gostinsko ponudbo pustimo ob strani, spominki: kopije, značke, obeski, diapositivi, razglednice, nakit po starih vzorih (tudi iz dragih kovin), video kasete. Ti se ne smejo, kot je običajno, širiti poljubno in brez kakovosti, ampak mora biti njihova izdelava vodenja, kvaliteta predpisana, avtorstvo izvirnika pa zaščiteni. Iz omenjene zbirke krajevnih zgodovin bi izšla enotno oblikovana edicija malih vodnikov o krajih in zanimivostih (npr. listina iz 1. 1004, sebenjski zaklad, slikarske upodobitve Bleda). Iz te edicije, ki bi se stalno dopolnjevala, pa bi zrasla - analoga Zakladom Slovenije - velika monografija o Bledu.

(1) O. Janša-Zorn, Zgodovina blejskega turizma od začetkov do leta 1941, Kronika 32, 1984, 182-196. — Ta številka Kronike je v celoti posvečena Bledu in njegovi zgodovini.

(2) V. Felc, Ceausescujev duh nad jezerom, Delo, 1. 31, št. 239, 14. 10. 1989, 25. Članek so v Sobotni prilogi Dela sledili številni ugovori (npr. S. Slivnik, 4. 11. 1989; V. Klemenčič, 18. 11. in 16. 12. 1989, 13. 1. 1990) ter pripombe in pojasnila (J. Osterman, 23. 12. 1989; V. Felc, 23. 12. 1989, 3. 2. 1990).

(3) T. Knific, Predlog za prenos razstave na blejskem gradu,

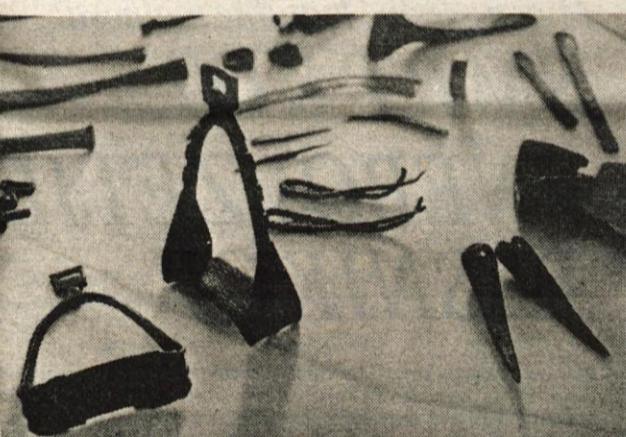

FOTO: Gorazd Šinik

Vendar to ni samo blejski problem. V podobnih težavah se je znašlo veliko alpskih turističnih krajev, tako da so pred leti o tej problematiki pripravili posvetovanje v retoromanskem Churu. Po skelepnih razmišljanjih strokovnjakov, naj bi se alpski turizem razvijal v smeri povezovanja naravnega okolja in človeka v njem, ko postane naselitvena, ekomska in kulturna dediščina vrednota, ki jo je mogoče doživeti in razumeti samo v prvotnem okolju. V idealni podobi naj bi alpski turizem temeljil na primarnem gospodarstvu, oziroma naj bi postal sestavni del takšnega gospodarstva, z domačinom kot delavcem v njem, s čim bolj neokrnjenim okoljem ter zgodovinskim in kulturnim izročilom naroda kot bistveno sestavino žlahtrne turistične ponudbe. S teh izhodišč postanejo tudi za Blejski kot in njegov turistični razvoj dragocena številna spoznanja o arheološki, geografski, biološki podobi, o arhitektturnem, duhovnem in umetnostnem izročilu, o naselitveni ekonomski in narodni zgodovini.

V bistvu pa gre pri vmeščanju kulturne dediščine v turistično ponudbo za odnos do znanja, saj nas slavni matematik in fizik J. Bronowski ne svari brez vzroka: »Glejta, nesmiselno je svetovati ljudem, naj se naučijo diferencialne enačbe ali opravijo tečaj elektronike, računalniškega programiranja; če namreč razumevanje človekovega izvora, njegove evolucije, nje-

tudi del vzhodnega obzidja z okroglim obrambnim stolpom, poglobiti pa z novo muzejsko predstavitev blejske preteklosti. — Podstrešni prostor okroglega stolpa z linami bi uredili v razgledišče po blejski okolici. Skozi vzhodni linbi bi pogledi na Karavanke, terasaste Gorjanske ravnine in dobrave ter pobočja Jelovice izostriili z dve mašte teleskopskima daljnogledoma. Na zidcih med linami bi namestili stenske zemljevide (prostorsko-reliefna projekcija) z vpisanimi geografskimi imeni in označenimi naravnimi in kulturnimi spomeniki. Sektorji posameznih zemljevidov bi se ujemali z vidnim področjem posamezne linije, da bi bila prostorska informacija čim bolj natančna. Sredi prostora, katerega tla bi bilo potrebno nekoliko dvigniti, slikovito ostrešje pa očistiti, bi postavili masivno okroglo mizo z obkrožajočo jo klopjo. V mizi bi bila pod steklom reliefna maketa Blejskega kota in okolice, s katero bi bila pokrajinska podoba bistveno in atraktivno dopolnjena. — Sobo v okroglem stolpu - do nje pridemo po odprttem hodniku vzdolž obzidja, ki je postal ohranjen v gotskem obrambnem sklopu gradu, kar je za Slovenijo velika redkost - bi preuredili v manjše video središče. V sobi bi namestili večji ekran in polkrožne klopi, obiskovalci bi si lahko ogledali filme z blejskimi temami (npr. arheološko izkopavanje, jezerska flora in favna, letalski prelet nad Blejskim kotom, »zvon že-

pri zasnovi stalne razstave v muzejskih prostorih. Tehnično to pomeni, da bo potrebno tudi grajska okna, ki so sedaj bolj ali manj zastrita ali pa obiskovalcu muzeja nedosegljiva, na stežaj odpreti. Tako bo obiskovalec lahko skozi okno zagledal v določenega stojilca v krogu, zarisanem na okenskem steklu, neko naselje (kot na muhi puške ali v krogu daljnogleda), katerega ime bo zapisano na krogu na šipi. Tako se bo seznanil z lego kraja, hkrati pa bo na razstavnih panojih ob oknu zvedel temeljne podatke o njegovi naravni in kulturni dediščini. Novo okno - nov pogled, nova obvestila o blejskih krajih, ljudeh, preteklosti, kulti.

To bo prvi poudarek razstave, katerega tla bi bilo potrebno nekoliko dvigniti, slikovito ostrešje pa očistiti, bi postavili masivno okroglo mizo z obkrožajočo jo klopjo. V mizi bi bila pod steklom reliefna maketa Blejskega kota in okolice, s katero bi bila pokrajinska podoba bistveno in atraktivno dopolnjena. — Sobo v okroglem stolpu - do nje pridemo po odprttem hodniku vzdolž obzidja, ki je postal ohranjen v gotskem obrambnem sklopu gradu, kar je za Slovenijo velika redkost - bi preuredili v manjše video središče. V sobi bi namestili večji ekran in polkrožne klopi, obiskovalci bi si lahko ogledali filme z blejskimi temami (npr. arheološko izkopavanje, jezerska flora in favna, letalski prelet nad Blejskim kotom, »zvon že-

ILUZIJA BESED, avtorja Barbara Jakše, Stane Jerič

Dve novi knjigi

To pomlad sta na Jesenici izšli kar dve novi knjigi dveh domačih piscev. Kot 16. knjiga knjižne zbirke Mala Čufarjeva knjižnica je izšel izbor književnih esejev Marka Hudnika OSEMDESETA LETA, Književna zadružna Jesenice pa je po kratki povesti RAZSTREJENI BOG, Ladislava Črnologarja, ki je izšla lani jeseni, izdala še drugo Črnologarjevo delo, in sicer roman TEHNOLOŠKI PRESEŽEK, RDEČELASA LISICA IN ŠE KAJ.

Pisatelj Marko Hudnik, avtor romana »Julijan O.« (Cankarjeva založba, 1984) in knjige novel »Krog sedanjosti« (Državna založba, 1985), je v zadnjih letih napisal več kot sto knjižnih ocen, oz. predstavitev, (v glavnem tujih romanov, prevedenih v slovenščino) in jih objavljal v jeseniškem Železarju v rubriki »Novosti na policah jeseniške knjižnice«. Kljub temu da je te ocene napisal v »roku službe«, (zaposlen je namreč v knjižnici), pa je v to pisanje vložil vso svojo veliko erudicijo, pisateljsko spretinost in domišljijo. - Pri tem pa niti za hip ne pozabila, da piše za »navadnega« bralca, ki ni podkovan v literarni vedi. To pravzaprav niso klasične knjižne ocene, kot smo jih navajeni prebirati na kulturnih straneh naših časnikov in v literarnih revijah, in v katerih obravnavane knjige večkrat kot ne padejo v prazen prostor literarno teoretičnih shem in ocenjevalčevih misli kalupov. Hudnikov od-

nos do knjig je izrazito oseben, neprikrit subjektiven - po drugi strani pa ga zelo zanima tudi socialna podstat, tako tista, v kateri se je določeno književno delo porodilo, kakor tudi tista, v kateri živi - ali bo živel - preko svojih bralcev. Zanimivo je tudi to, da je Hudnik kot pisec leposlovja - novel, romanov in dram - izrazit modernist, ki zahteva od svojih bralcev nadpovprečni intelektualni napor, v pisanju o knjigah grughin več kot blagohotno naključen klasičnemu pripovednemu modelu. Bolj kot pisateljska tehnika in stil ga zanima vsebina in sporočilo. Prizadeto se sprašuje o intimnih razlogih posamičnih romanopiscev za dejanja in nehanja njihovih romanesknih likov, pa drugi strani pa zanj niso brez pomena tudi navidez takšne malenkosti, kot je npr. barva knjižnih platnic...

OSEMDESETA LETA se bodo prav gotovo enakovredno pridružila podobnim knjigam, ki jih že imamo po Slovenskem in so jih napisali Andrej Inkret, Drago Bajt, Vasja Predan, Aleš Debeljak, F. Benhart, Aleksander Zorn, Dimitrij Rupel, Marjan Kramberger, Jože Šifrer in drugi etablirani ocenjevalci in eseji. Kar opravičuje knjižni natis, pa ni podobnost, pač pa različnost v tej podobnosti, oz. istorodnosti. Hudnik namreč vnaša neko novo, drugačno kvalitetno v pisanje o knjigah, o katerih drugi ne pišejo, ali pa pišejo malo in nesistematično.

(Tuji romani). Velika kulturna škoda bi bila, če bi ves ta žlahni trud ostal raztresen na straneh lokalnega tovarniškega glasila, kakršno je Železar in tako nedostopen vsem zainteresiranim bralcem na Slovenskem, predvsem pa knjižničarjem in knjigarnarjem. Po tej knjigi pa bodo gotovo radi posegli tudi vsi, ki imajo radi knjige in jih zanima tudi to, kaj si o njih mislijo drugi. Roman, oz. povest TEHNOLOŠKI PRESEŽEK, RDEČELASA LISICA IN ŠE KAJ Ladislava Črnologarja (nekaj njegovih knjig je v prejšnjih letih objavila založba Kmečki glas), je ena redkih leposlovnih knjig na Slovenskem, ki ji je osnovni motiv in vrednota - delo. To tematiko pisec dobro pozna, saj že več kot 30 let dela v neposredni proizvodnji. (Zaposlen je kot strojnik v jeseniški železarni). Delo in odnos do dela je osnovno gibalo dogajanja v tej knjigi, iz njega izvirajo vsi konflikti in spoznanja Črnologarjenih junakov. Usoda Janeza Zevnika, junaka te povesti, je podobna usodi Cankarjevega hlapca Jerneja, saj se po dolgih letih dela v tovarni, v kateri je pustil vse svoje najboljše moči, nenadoma znajde na seznamu kot »tehnoški presežek«. In tako kot hlapec Jernej, se tudi Janez Zevnik odpravi na trnovo pot iskanja pravice... Knjiga je vsekakor aktualna prav v sedanjem trenutku - in na Gorenjskem še posebej.

Edo Torkar

ILUZIJA BESED, avtorja Barbara Jakše, Stane Jeršič

Marko Hudnik: OSEMDESETA LETA

Avtor je literarni javnosti znan predvsem po romanu Julijan O. (Cankarjeva založba 1984) in zbirki novel Krog sedanjosti (DZS, 1985); v novi knjigi je zbral 68 sestavkov o knjigah (predvsem o tujih romanih, prevedenih v slovenščino), ki jih je v preteklem desetletju objavljalo v Železarju pod naslovom »Novosti na policah jeseniške knjižnice«. V Snovanjih objavljamo Hudnikovo spremno besedo k njegovi najnovnejši knjigi.

ODLOMEK

Pri pisanju teh sestavkov me je nekaj vseskozi motilo, namreč njihova sorodnost z neko znano zvrstjo, z ocenami (kritikami). Nikoli nisem imel v življenjskih načrtih, da bom kdaj postal recenzent (ali kaj podobnega). Seveda se te ozname ne bom mogel povsem ubraniti. Človek vedno tudi vrednoti in razvršča, pa čeprav nehotne in nevede. Nisem tako naiven, da ne bi tega vsaj zdaj, post festum, uvidel. Težišče pričujočih predstavitev pa je bilo vendar drugje. Z nekom sem pač hotel pokramljati o vseh teh knjigah. Moji sobesedniki so bili neznani bralci. Ker pa sem bil za to kramljanje tudi (pa čeprav beraško) plačan, je bilo vselej usmerjeno. Predvsem je bilo treba povedati Neznancu, kaj je to ta knjiga, ta tekst, kateremu naj bi, kot sem to storil jaz - posvetil pet, deset, dvajset ur svojega nadvse dragocenega časa. Pri tem se nisem trudil, da bi bil posebno strokoven, pač pa sem se skušal vživeti v neznanega bralca, videti tekst tudi z njegovimi očmi.

Sčasoma sem ugotovil, da o knjigi ni mogoče sproščeno govoriti, če se ne pomudiš pri vsebinini. Če sem si pri pisanju teh svaril in priporočil ustvaril kak vzorec, je njegov glavni element kratka vsebina. Če drugega ne, je treba na pravem mestu spregovoriti o junakovem imidžu, o njegovi življenjski poti, o njegovih željah in strahovih. O vsem tistem, kar ga napravi zanimivega v bralčevih očeh. Kar bralca in junaka nekje izenači.

Vse drugo pa se vrsti okrog razumevanja. Spominjam se, kako so se priravnenci modernizmov v svojem času jezili na vse tiste, ki so od tekstov terjali razumljivost, kako so zaničevali množice malomeščanskih fosilov, ki so hoteli vedeti, kaj je pisatelj (ali umetnik nasploh) »hotel povedati«. O tem so govorili z odkritim zgrajenjem - in kdo jim ne bi dal prav? Ta duh časa je imel tudi mene v svoji oblasti; pod njegovim vplivom - pa tudi iz lastnega čuta za bistvo pojava, ki se mu pravi kunšt (po domače pa umetnost) sem mislil enako, namreč da je tem zarobljenim filistrom (potrošnikom) zoprno vse, česar niso vajeni. Kadar zagledajo kaj novega, se branijo z nesramnim spraševanjem »kaj je pisatelj hotel povedati?«. Ž drugimi besedami, hočejo si biti na jasnom o »moralni zgodbë«.

Iz povedanega bi skratka sledilo, da je iskanje tega, kaj je pisatelj hotel povedati, bedast in jalov posel. Vendar meri ameriški teoretični Boothe prav na to, ko govoriti o retoriki proze. Konec concev sem se v teh prikazih ukvarjal prav z razumevanjem. S tem, kako in kaj je mogoče razmeti.

Razumeti se po mojem pravi, spraviti v zvezo s čim drugim - z nečim, kar nam je znano in domače. Poiskati - najti - čim več takih zvez. Najti v stvari namige na to in drugo stvar, ki jo že od prej poznamo. Konec concev - če gre za knjigo - za roman - bi ra-

zumevanje pomenilo, da znamo vsebino romana povezati s svojo lastno izkušnjo - pa tudi z izkušnjo, ki jo pripisujemo avtorju.

Konec concev je mogoče prav, če se kritik osredotoči zgolj na to, kar izhaja iz teksta; da se torej ne ukvarja z vprašanjem, ali resnica romana ustreza neki zunanjji resnici; ali pa s tem, ali so vrednote, ki jih pisatelj zagovarja, res pravšnje vrednote nekega (kajpak kritikovega) časa in prostora. Seveda je treba biti dovolj naiven, da lahko verjamem v možnost take notranje izolacije. Sicer pa, ali si niso tudi pisci novih romanov - vsaj nekateri med njimi - umišljali, da so lahko stvari in objektivni kot oka kamer. (Pri tem se niso spraševali, kdo je to brezosebno kamero namestil in usmeril.) Pustimo to. Res pa je, da je pristajanje na dane resnice in na dano moralno najbolj udobna drža, kar si jo lahko zamislji. To počno skoraj vsi pogrošni pisci, ustvarjalci kiča pa so v tem prav pikolovsko dosledni. In seveda - kritiki so tu zato, da to jasno in glasno povejo.

Na srečo pa se, kot sem že rekel, nima za kritika. Vem tudi, da se večina bralcev ne ukvarja toliko z estetsko platjo nekega teksta - se pravi z avtorjevo konsekventnostjo in z njegovim novatorstvom - kolikor z zgodbo. Z mitom, ki se v romanu nemara skriva. In - zakaj ne - tudi z resnico, ki jo pozna in kakršno jo pozna že od prej, iz drugih knjig; ki jo je prevzel iz ozračja. Zanimivo se je recimo pomuditi ob dejstvu, da sodobne bralce (manj to velja za bralke) pritegne predvsem zgodovinska resničnost. Torej, če že roman, potem fiction-fiction roman. Očitno gre tu za vrednotenje, ki temelji na socioloških premisah. Na delu je kajpak znanstveni vzorec. (Mogoče je v hipu, ko je zapisan propad, dobil v dušah množice največjo moč.) - Vendar, tudi ko gre za »stvarnost«, ni vseeno, za katero in kakšno stvarnost gre. Za uspeh romana je odločilno tudi to, kakšne ideje avtor zastopa in o kakšnem okolju piše. Do nekaterih tem čutijo bralci nepremagljiv odporn. Torej, če so mi rojile po glavi te in podobne misli: vselej se je bilo treba ukvarjati tudi s tistim, kar je ostalo zunaj teksta.

Ljudje, ki verujejo v zunajčutne zaznave, postavljajo njihov izvor v tako imenovane paralelne svetove. Literatura kot taka - pa tudi vsak roman, vsaka novela zase - je konec concev tudi paralelni svet. Od tistega pravega (prvotnega) se sicer v mnogih točkah razlikuje, pa vendar je z njim v nenehnem sovočju. Seveda pa bi ravnal otročje, kdor bi mednje postavil enačaj. To je nesmiselno celo v primeru, ko je avtor dosledno jemal snov iz svojega življenja - iz lastnih izkušenj. Avtorjev »jaza« v romanu je hlinjen, pa čeprav bi nosil avtorjevo ime; tudi po modelu slikani liki nikoli niso identični s civilnimi osebami. Res pa je nekaj drugega. Mogoče bi kazalo prisluhniti tistim teoretičkom percepcijem, ki menijo, da se vsakdo, kdor bere roman (ali ki gleda sliko) postavlja s svojevrstno držo: da si nekako umišlja, da gre tudi tu za pravo pravato stvarnost, pa čeprav hrkrati tega ne misli čisto zares.

Na kratko povedano: ob vsaki knjigi - ob vsakem branju - je morje tega, kar ostaja zunaj teksta, o čemer je zanimivo spregovoriti. Želel sem pokramljati o igri, ki poteka med dvema svetovoma: med svetom romana in zunanjim svetom. Prav in teži se dogaja »razumevanje«. In če naj bom malo bolj konkreten - vsakega izmed obravnavanih tekstov sem verjetno spravil tudi v zvezo z nami tu - in - zdaj: z osemdesetimi leti.

Mile travestije kulturne realnosti:

SMRT KOT VNEBOVZETJE PESNIKOV

Narava človeka, mesto kulture v človekovi naravi; temeljni vprašanji, ki sta zaposlovali mislece minulih obdobij v želji, da bi z razkrivanjem bistva človeka dali človeku možnost eksistiranja kot človeka. Hobbes v 17. stoletju človekovo naravo definira kot HOMO HOMINI LUPUS /človek človeku volk/, a danes na pragu enaindvajsetega stoletja ljudi ni več, le volkovi, ki nosijo požrttega človeka v želodcu.

Pesem je v človekovem srcu zamrla, ker jo je preglasilo kruljenje v želodcu. Vse to spominja na grško mitologijo o nastanku sveta, ko Uranus /Nebo/ po združitvi z Gaio /Zemljo/ po vse svoje otroke v bojazni, da ga otroci ne bi vrgli s prestola. Šele, ko se Kronos /Čas/ skrije v vagino materje Zemlje in kastrira očeta Uranusa, se prekletstvo kanibalstva konča in zavlada Čas.

Slovenci lahko v grški mitologiji iščemo kal svojega kulturnega prekletstva, saj smo sposobi dojeti veličino svojih otrok le POST FESTUM, torej po njihovi smrti. Potem ko se Nebo opije njihovega duha in ko Zemlja použije njihovo telo.

V tem duhu je potekal literarni večer konec maja v Gimnaziji. Gost večera, MARIJAN ŠTANCAR - MONOS, pesnik med pesnikurji, je skušal opisati svojo pot na Kalvarijo, pot skozi Čas, ki mu je kot zaveznik ostajal za zamah nedosegljiv. Monos je po štirih desetletjih prisostvovanja na kulturni sceni ostal brez dostopa do izdane zbirke pesmi, oz. založniki čakajo na njegovo smrt, da se bodo navidezno oddložili svoji ekonomski vesti.

Na tem mestu nastopi dvom o razpadu slovenskega kulturnega prostora: občinstvo zadovoljuje le svoje fizične potrebe, založnički finančne - KULTURA JE PROBLEM ELITE. Tu pa seveda ni govora o eliti, ki ji je kulturni dogodek pranje velikega avtomobila in poziranje v gostilnah z ljudmi polnih »lepih« nasmeškov. To je problem MISELNE ELITE.

Dejstvo, da se ob literarnem večeru pesnika Monosa zbere pesčica, postavi pod vprašaj vso vzgojo v šolah /kritika profesorskega kadra, ki večinoma samo zahteva in malo da/, ter funkcija kulturnih institucij, ki pesniku niso bile zmožne dostojno prezentirati s navori.

Kako kratka je pamet Kranjcev, je vedel že Prešeren, ki je umrl preklet v Kranju, katerega spomin se obuja 8. februarja, v šolah in gostilnah, ko alkohol ponovi staro Prešernovo resnico: »Živej naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan...«. Ne dan, ko so sed bo mejak, temveč ko pesnik bo umrl in založnik prost bo vsak, Slovenc pa se bo poezije učil iz učbenikov - merilom dobrost.

Tako se lahko vprašamo, kje je dan, ko bo Slovenec spregovoril Monosove besede in spoznal: GLEJ ČLOVEK.

Iz opusa MARIJANA ŠTANCARJA - MONOSA:
zbirke: GLEJ ČLOVEK /1963/ samozaložba
POEMA O JANU PALACHU /1970/ samozaložba
PESMI /1982/
KULTURNA SKUPNOST SLOVENIJE JE OSTALA VEDNO NEMA!!!

Tomaž Kukovič

Miro Duič, direktor škofjeloških Mesoizdelkov:

Ni bojazni, da bi spitana živina ostajala v hlevu

"Če bi gledali strogo podjetniško, bi kupovali samo uvoženo meso, vendar pa tako nismo in ne bomo ravnali."

Še pred nekaj leti ste morali za polletni čas podražiti živino, da ste je dobili dovolj za nemoteno oskrbo z mesom. Zdaj takšnih problemov nimate, mesa je zadost.

"Ponudba je velika: poleg živine, ki jo odkupujemo na Gorenjskem, in živine iz kooperacijske reje dobivamo še meso iz uvoza, ki je cenejše od domačega - goveje za približno 20 odstotkov, svinjsko za 30 odstotkov. Če bi gledali strogo podjetniško, bi kupovali samo uvoženo meso, vendar tako nismo in ne bomo ravnali, ker se zavedamo obveznosti do gorenjskih živinorejcov in tudi tega, da uvoz - vsaj dolgoročno - ni povsem zanesljiv."

"Nasprotujemo takšni konkurenči, ki ima možnost zakola živine brez nadzora in prodaje brez plačila dajatev."

Uvoženo meso pa je vendarle povzročilo nekaj nejevolje, na eni strani pri živinorejcih, na drugi tudi pri potrošnikih.

"Če smo hoteli konkurirati ostalim mesno-predelovalnim obratom in trgovskim organizacijam, smo bili primorani, da kupimo tudi cenejše uvoženo meso. To je povzročilo nekaj težav. Pri odkupu živine je prišlo do določenega zamika, v trgovinah oz. mesnicah pa so se pojavile dvojne cene, ki so vzbujače dvom in omogočale razne mahinacije. Junija smo zavrnili meso iz uvoza, prednost smo dali gorenjskim živinorejcem, tako pa bomo storili vsakokrat, ko bomo ugotovili, da bi bil zaradi uvoza ogrožen domači odkup. Bojazni, da bi spitana živina ostajala v hlevih, ni."

Poltenih motenj v preskrbi z mesom, kaže smo občutili pred leti, torej ni pričakovati?

"Čeprav bi se julija in avgusta povsem ustavil odkup živine, ne bi bilo motenj v preskrbi, ker je na voljo meso iz uvoza, precej meso pa imamo tudi na zalogi - približno 150 ton govejega in 100 ton svinjskega."

Odkup mleka

Dve tretjini prvorazrednega mleka

Kranj, 12. junija - V Gorenjski kmetijski zadrugi so v letošnjih prvih štirih mesecih odkupili 6 milijonov in 142 tisoč litrov mleka, kar je 87 tisoč litrov manj kot v enakem lanskem obdobju. Med štirimi zadružnimi organizacijami so odkup povečali le v nakelski (za 117 tisoč litrov oz. za 7 odstotkov), v vseh ostalih pa so ga zmanjšali - v cerkljanski za 132 tisoč litrov (šest odstotkov), v tržški za 22 tisoč litrov (deset odstotkov) in v kranjski Slogi za 50 tisoč litrov (dva odstotka).

Zanimivi so tudi podatki o kakovosti mleka. Nekakovostne je bilo v prvih štirih letošnjih mesecih le 213 tisoč litrov oz. 3,5 odstotka, sicer pa je bilo 4,1 milijona litrov (68 odstotkov) v pr-

VAŠKA OPRAVLJIVKA

Na Nizozemskem so gospodarska poslopja grajena enostavno, tudi stanovanjske hiše so za naše razmere majhne in enostavne, kmetijski stroji so pod milim nebom, kmetije tudi niso pretirano obremenjene s stroji, saj se za nekatera poljska opravila poslužujejo uslug...

Pri nas smo bolj bogati! V gospodarska poslopja je vgrajeno na desetine kubičnih metrov betona in na tone železa, stanovanjske hiše so velike (na kmetih se kar skušajo, kdo bo postavil več!), kmetijski stroji so v glavnem v garažah, v lopah in pod nadstreški, kmetije pa so pretirano obremenjene s stroji (nekateri imajo tudi po tri traktorje). Naši kmetje se bolj poredko poslužujejo uslug drugih, še strojne skupnosti ne morejo zaživeti, ker ima vsak najraje svoje stroje, čeprav nekatere rabi le nekaj dni na leto...

Republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je že pripravil teze za osnutek zakona o načinu in pogojih vračanja zadružne lastnine. Zakon je bojda zelo dobro pripravljen. Na sodiščih, kjer so ga tudi ocenjevali, skorajda nimajo pribomb. Zadružne lastnine, ki se je po politični poti "preoblikovala" v družbeno in jo bo treba vrnilti zadragam, pa je tudi veliko. Po nepopolnih podatkih bo treba zadragam vrnilti 1678 hektarov gozdom, 1000 hektarov kmetijskih zemljišč, dve hlevu, eno mlekarno, sedem trgovin, trinajst gospodarskih poslopij, 27 stavbnih parcel, hotel z enajstimi sobami, poslovno stavbo, 24 stanovanj, del enajstih kmetijskih servisov in del petih podjetij, 156 strojev, 602 glavi živine, skladisče, oljarno...

Brez prekucij?

Čeprav so nekateri namigovali, da bo nova (Demosova) oblast na hitro likvidirala "socialistične latifundije", zemljo pa razdelila kmetom, pa je po prvem mesecu dela in življenja pod novo oblastjo že mogoče sklepati, da se tudi v kmetijstvu ne bo ničesar spreminja na revolucionarno-boljševistični "ho-ruk", ampak le preudarno, premišljeno, strokovno... Čeprav je oblast v rokah skupščine in vlade, ki naj bi uresničevala skupščinske odločitve, pa nekaj velja tudi mnenje novega kmetijskega ministra prof. dr. Jožeta Osterca, ki je izjavil, da kakšne revolucije ne bo mogel narediti in da bo vztrajal pri tem, da se za družbeni in zasebni sektor popolnoma izenačijo pogoji gospodarjenja. Obrat, ki se bo v vseh vidikov, z ekonomskoga, ekološkega in strokovnega, lahko kosal z zasebnim kmetijstvom, pa itaj po njegovem mnenju ostane, tudi zato, ker je v družbenem sektorju veliko strokovnjakov, ki so veliko naredili... Da novo kmetijsko ministrstvo ni za nepremišljene prekucije, dokazuje tudi mnenje prvega moža, da vračanje zadružne lastnine in zemlje kmetom, ki jim je bila odvzeta s krivičnimi procesi, zaplembami in podobnimi, lahko poteka samo po pravnih poteh in da bi vsakršno drugačno (politično?) reševanje problemov povzročilo nove krivice. Nekateri so v predvolilnem boju tudi zahtevali, da je treba zapreti vse prasičje farme, ki onesnažujejo okolje. Tudi novi kmetijski minister je za ekološko uravnovezeno (sonaravno) kmetovanje, vendar modro opozarja tudi na drugo stran: "Preden bomo sprejeli kakršenkoli ukrep, si moramo jasno odgovoriti na vprašanje, kje bomo dobili nadomestno proizvodnjo". ● C. Zaplotnik

V Bohinjski Bistrici

Nova kmetijska trgovina

Boh. Bistrica, 12. junija - Gozdarsko kmet zadruža Srednja vas v Bohinju bo danes, v petek, ob desetih dopoldne odprla na Triglavski cesti 12 v Bohinjski Bistrici sodobno trgovino s kmetijskim reprodukcijskim materialom, kmetijskimi stroji in nadomestnimi deli. V stavbi, v kateri je bilo prej skladisče, bo tudi blagajna zadružne hranično-kreditne službe. ● C. Z.

Protest zvezni vladi

Uvoz ogroža domačo živinorejco

Jubljana, 12. junija - Kmetijski minister dr. Jože Osterc je na zadnjih sejih seznanil republiško vlado z razmerami v živinoreji. Če so živinorejci še nekako zadovoljni z odkupno ceno mleka, ki vsaj na nadpovprečnih kmetijah krije stroške prireje, pa je vse bolj težaven položaj na kmetijah, ki se ukvarjajo s pitanjem živine. Odkupna cena živine namreč krije le nekaj več kot polovico stroškov, ki jih je za prirejo kilograma mesa naračunal Kmetijski inštitut Slovenije. Porušeno je tudi razmerje med odkupno ceno mleka in mladega pitanega goveda. Zdaj je 1 : 3,9, moralno pa bi bilo vsaj 1 : 5,9 oz. 1 : 6,5, kot je to v kmetijsko razvitetih državah. Na seji so se dogovorili, da bo slovenska vlada protestirala v Beogradu in zahtevala od zveznega izvršnega sveta, da za uvoz mleka, mlečnih izdelkov in mesa uvede prelevmane, s katerimi bi zaščitila domačo živinorejco.

Meštar

V Slovenski zadružni kmetijski banki, ki je gospodarstvu in občanom odprla vrata 15. maja letos, veljajo naslednje obrestne mere:

za podjetja, ustanove in druge pravne osebe

- avista sredstva (žiro računi, vodenici v korist banke)	12 %
- polog, vezan za določen čas brez namena:	
nad 1 mesec	16 %
nad 3 mesece	26 %
nad 6 mesecev	27 %
nad 12 mesecev	28 %
nad 24 mesecev	29 %
nad 36 mesecev	30 %

za občane

- dinarske hranične vloge na vpogled	14 %
- nenamenski dinarski depozit, vezan za določen čas in depozit z odpovednim rokom:	
nad 1 mesec	18 %
nad 3 meseca	28 %
nad 6 mesecov	29 %
nad 12 mesecov	30 %
nad 24 mesecov	31 %
nad 36 mesecov	32 %

Kakšne so cene zaščitnih sredstev v nekaterih trgovinah Gorenjske kmetijske zadruge?

vrsta zašč. sredstva	enota	Naklo	Cerkle	Primskovo
prometrin S-50	1 kg	117,50	—	113,98
radazin WP	1 kg	86,20	86,30	82,60
deherban A	1 l	78,40	78,40	78,83
dicofluid MP combi	1 l	143,00	141,00	141,30
reglone	1 l	171,10	—	171,10
asolox	1 l	297,50	—	158,20
cidokor	1 l	369,20	—	356,98
basagran	1 l	219,60	—	216,90
primekstra	1 l	123,10	120,20	119,00
dithane	1 kg	127,20	127,20	127,25
ridomil MZ	1 kg	197,00	192,00	196,90
antracol	1 kg	129,30	129,30	130,95
antracol combi	1 kg	—	203,10	—
cuprablau	1 kg	45,30	45,30	43,97
cupramiks	1 kg	—	69,20	69,18
zolone	1 l	122,00	—	—
basudin	1 kg	195,50	—	196,00
cineb	1 kg	—	72,90	—
propineb	0,3 kg	—	60,70	—

Huda gniloba čebelje zalege

Čebeljarje peste v zadnjih letih številne bolezni čebel, izmed katerih je huda gniloba čebelje zalege, imenovana tudi kuga čebel (*Pestis Apis*) bolezni, s katero se ne želijo srečevati.

Pred dvajsetimi leti smo bolezni odkrili v okolici Poljan nad Škofjo Loko, pred tremi leti v Brodah in še desetih čebelnjakih na območju občine Škofja Loka. Leta 1989 na Godešiču, letos maja pa v dveh čebelnjakih v Zmencu in Sopotnici. Pred dvema letoma smo odkrili posamezne prime-re bolezni v Radovljici in območju Kranja. Bolezni se pojavi v več oblikah. Čebeljarje opozarjam, da so pri pregledu čebel pozorni na vsako pokrito celico zalege, ki je na robu nagrizena ali z močnejšo vkljenjenim pokrovčkom. Prav tako je sumljiva vsaka presledkasta pokrita zalega, zato je moramo skrbnejše pregledati. Pokrovčke celic, ki so sumljive odpremo z zobotrebcom. Če je celica navidez prazna, ali se na zobotrebci prilepi klejasta masa in se razvleče v nitko dolgo nad en centimeter, preden se pretrga, ga je sum bolezni utemeljen.

Čebelar je dolžan bolezni prijaviti veterinarski organizaciji ali inspekciji, saj je nujno pregledati vse čebelje na zapornem območju s prememrom 6 kilometrov. Le tako bolezni izkorjenimo.

Bolne družine, med in vosek uničimo, panje, orodje, pribor in čebelnjak pa razkužimo z 2 odstotno raztopino lužnega kamna. Bolezni se ponovno pojavi le, če razkužni čebelnjak na območju je bolezni ostala neodkrita pri neznanih čebelah, ki pašajo. V zimskem času propade ena ali več družin. Preko leta z roji število družin čebelar zopet obnovi, vendar le životarijo. Vse čebeljarje z tega področja prosimo, da prijavijo čebelje za pregled, če tega do sedaj še niso storili. Pregled čebel je brezplačen.

Institutu za zdravstveno varstvo rib in čebel pri Veterinarski fakulteti v Ljubljani smo poslali sumljive sate. Huda gniloba je potrjena, zato opozarjam vse čebeljarje, da je občinski veterinarski inšpektor prepovedal prevoz na pašo čebel na območju od Visokega do Škofje Loke, ter Sopotniške grape, prav tako pa tudi vsak promet s čebelami, medom, voskom, maticami, satjem, panji oziroma družinami, dokler zapora ne bo ukinjena. Povzročitelj bolezni je zelo trodrož in preživi v starih panjih nad 30 let.

Vse občane prosimo, da prazne embalaže z ostanki medu ne zavržete prosti na smetišču. Čebelam med na daleč diši. Izperimo med v čaj ali z vodo v pomivalno korito, da trose razredčimo pod kužno mejo.

Jože Rode, dipl. vet.

ČLANOM KRAŃSKIH SINDIKATOV!

RAZGLAS

O ORGANIZACIJSKEM IN PROGRAMSKEM PREOBLIKOVANJU KRAŃSKE SINDIKALNE ORGANIZACIJE

1. Občinski svet Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Kranj se preoblikuje v SVET KRAŃSKIH SINDIKATOV kot povsem samostojno interesno združenje sindikatov območja, ki pri svojem organiziraju in delovanju sledno izhaja iz načela sindikalnega pluralizma. **S tem Svet kranjskih sindikatov ni več organizacijska oblika Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.**

2. V Svet kranjskih sindikatov se na prostovoljni podlagi kolektivno vključujejo sindikati podjetij in ustanov, posamezni stanovalski sindikati ter različne oblike ozjega funkcionalnega organiziranja sindikatov (npr. v okviru sestavljenih oblik podjetij) z območja občine Kranj, lahko pa tudi z območja drugih občin. V Svet kranjskih sindikatov se lahko delavci vključujejo tudi posamično.

3. Svet kranjskih sindikatov kot samostojno interesno združenje sindikatov ni organizacijska vezan in podrejen nobeni sindikalni centrali, pač pa bo z njimi sodeloval le na programske osnovi. Zato članstvo posameznih sindikatov v Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, Zvezi neodvisnih sindikatov Slovenije ali kateremkoli drugem republiškem sindikalnem združenju ni niti pogoj niti ovira za vključitev v Svet kranjskih sindikatov.

4. Svet kranjskih sindikatov nima ambicije prerasti v programsko vseobsežno sindikalno asociacijo in v tem smislu konkuričati zvezni svobodnih, zvezni neodvisnih in drugim novim zvezam sindikatov. Predstavlja bo obliko povezovanja temeljnih organizacijskih oblik različnih sindikatov območja zaradi skupnega uresničevanja tistega dela interesov delavcev, ki so skupni vsem delavcem in njihovim sindikatom na območju, ne glede na njihovo poklicno, panožno ali splošno sindikalno pripadnost in jih je mogoče po teritorialnem principu in z »bližnjega nivoja« uresničevati učinkovitej kot po panožnem. **Poleg panožnega je smiseln in potrebno tudi teritorialno povezovanje različnih sindikatov, kajti določena organizacijska oblika nikoli ni sama sebi namen, ampak mora biti prilagojena točno določeni vsebini.**

5. Svet kranjskih sindikatov torej na načelu ne bo več neposredni izvajalec politike nobenih izmed splošnih ali panožnih sindikalnih central, ampak bo s samostojnim delovanjem in samo v neposrednem interesu svojih kolektivnih in posamičnih članov le-tem zagotavljal predvsem naslednje:

- a) nudjenje brezplačne pravne pomoči vsem delavcem - članom in skupno izgrajevanje ter izvajanje sistema celovite sindikalne zaščite delavskih pravic;
- b) usklajevanje in izvajanje aktivnosti za utrjevanje položaja posameznih sindikatov podjetij v odnosu do delodajalcev;
- c) skupno izvajanje aktivnosti za učinkovito razreševanje problematike presežkov delavcev;
- d) aktivno vključevanje v načrtovanje in izvajanje ukrepov socialne politike v posamezni družbenopolitični skupnosti ter ustanavljanje namenskih sindikalnih skladov;
- e) nudjenje strokovne pomoči in podpore sindikatom podjetij in sindikalnim aktivistom pri uveljavljanju interesov in pravic delavcev preko kolektivnih pogodb in splošnih aktov na ravni podjetja ter preko drugih oblik sindikalnega boja;
- f) skupno in racionalnejše gospodarjenje s sindikalnimi počitniškimi kapacetnimi in drugo sindikalno lastnino na podlagi vzajemnega dogovora med člani sveta;
- g) skupno organiziranje različnih drugih dejavnosti za izboljšanje materialnega in socialnega položaja delavcev (sindikalna trgovina, skladi vzemne pomoči ipd.).

Navedene programske usmeritve so tudi že v glavnem konkretnizirane v dokumentih, obravnavanih na zadnji seji sveta.

6. Vsem sindikatom, ki bodo zaradi skupnega izvajanja navedenih interesov in dejavnosti po teritorialnem principu pristopili v Svet kranjskih sindikatov, **priporočamo, da se zaradi boljšega uresničevanja, specifičnih panožnih in drugih parcialnih interesov povežejo tudi v ustrezne republiške sindikate dejavnosti. Vendar pa bo panožna organiziranost in delovanje nizjih oblik te organiziranosti vezano na republiške panožne centrale (ROS-e) ter bo organizacijsko in programsko ločeno od Svetega kranjskih sindikatov.** Strokovna služba Svetega kranjskih sindikatov bo sicer na podlagi posebege dogovora lahko nudila tem oblikam sindikalne organiziranosti vse potrebne storitve (prostorske in strokovne), vendar pa glede na opisano organizacijsko in programsko zasnovno formalno **ne bodo tretirane kot konstitutivni del Svetega kranjskih sindikatov. V okviru Svetega bomo načrtno razvijali le panožno povezovanje sindikatov** podjetij oz. ustanov na tistih področjih, ki so posebej odvisna od ukrepov na ravni občine (npr. šolstvo in druge družbene dejavnosti), ter nekatere oblike ozjega funkcionalnega povezovanja v interesu sindikatov podjetij v občinskih okvirih in izven (npr. sindikalne koordinacije večjih sestavljenih oblik podjetij).

7. Glede na to, da bo Svet kranjskih sindikatov deloval kot specifična in povsem neodvisna oblika interesnega povezovanja različnih sindikatov na določenem območju, bo potreben jasno razmjejiti tudi celoten sistem finančiranja sindikalne dejavnosti. V odvisnosti od vsebine in obsega v njem uresničevanih interesov naj bi člani za financiranje Svetega kranjskih sindikatov **namenjali določen skupno dogovoren delež sindikalne članarine, medtem ko se bodo panožne in druge oblike sindikalne organiziranosti financirale posebej.** Svet kranjskih sindikatov torej načeloma, razen na podlagi čistega pogodbenega odnosa, ne bo več zbiral članarine in opravljal finančnih funkcij niti za Ževo svobodnih sindikatov Slovenije, niti za katerokoli drugo sindikalno centralo.

8. Svet kranjskih sindikatov ima svoja pravila, žig in je pravna oseba. Svet kranjskih sindikatov je glede materialnih pravic in obveznosti pravni naslednik Občinskega sveta ZSSS Kranj.

9. Ta razglas predstavlja hkrati tudi ustanovitveni akt Svetega kranjskih sindikatov.

Na podlagi 6. člena Odloka o priznanjih občine Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske, štev. 8/89) Komisija Skupščine občine Jesenice za občinska priznanja in odlikovanja Jesenice

RAZPISUJE OBČINSKO PRIZNANJE 1. AVGUST ZA LETO 1990

Občinsko priznanje 1. avgust je najvišje priznanje v občini Jesenice in se podeli:

1. posameznim zaslужnim delavcem ali skupini delavcev za:

- večletno uspešno in vidno delo, izredne delovne in druge uspehe v organizacijah združenega dela, družtvih ter drugih organizacijah in skupnostih, ki so prispevali k napredku in razvoju občine ter pri uveljavljanju občine Jesenice v širšem območju.
- izjemno pomembna družbenokoristna dejanja na kateremkoli področju delovanja, ki so trajnejše družbene vrednosti.
- za izredne uspehe, rezultate ter konkreten prispevek pomemben za razvoj občine.

2. organizacijam združenega dela, delovnim in drugim skupnostim, družbenim in drugim organizacijam ter društvu za:

- nadpovprečne in izjemne rezultate s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, ki so prispevali in prispevajo k razvoju in napredku občine,
- za izredne uspehe in dosežene rezultate zaradi znanstvenega odkritja, novatorstva, racionalizatorstva ter oblikovanja novih organizacijskih oblik pomembnih in koristnih za ožjo in širšo družbenopolitično skupnost.

Predlog za podelitev priznanj lahko podajo organizacije združenega dela, podjetja, krajevne skupnosti, politične organizacije, organi družbenopolitične skupnosti, društva in družbene organizacije ter delovne in druge skupnosti.

Predlogi za podelitev priznanj morajo biti pismeni in obrazloženi ter predloženi Komisiji Skupščine občine Jesenice za občinska priznanja in odlikovanja do 30. junija 1990.

Obrazložitev predloga za podelitev priznanja posamezniku naj vsebuje kratek živiljenjepis, uspehe, konkretno zasluge, rezultate in konkreten prispevek pri delu na delovnem mestu ali pri družbeni dejavnosti oziroma politični organizaciji.

Obrazložitev predloga za podelitev priznanja organizacijam in drugim skupnostim naj vsebuje podatke o obsegu in kakovosti proizvodnje oziroma poslovanja ter uspehov, ki jih dosega.

KOMISIJA SKUPŠČINE OBČINE JESENICE
ZA OBČINSKA PRIZNANJA IN ODLIKOVANJA

PROJEKTIVNO PODJETJE KRAJN
Cesta JLA 6
64000 Kranj

Projektivno podjetje Kranj odda v najem poslovne prostore v XVII. etaži nebotičnika na Cesti JLA 6, v izmeri ok. 240 m². Informacije osebno ali po tel.: 064/22-194.

PREGLED
TRGOVSKIH IN USLUVNOSTNIH STORITEV
NON - STOP tel.: 064/23-299

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO Najugodnejša ponudba TV - HIFI - VIDEO tehnik v Kranju AKCIJSKA PRODAJA

V času svetovnega prvenstva v Italiji vam nudimo barvne TV sprejemnike iz programa GORENJE po izredno ugodnih cenah:

ekran 71 cm	za samo 9.990,- din
ekran 63 cm	za samo 8.990,00,- din
ekran 55 cm	za samo 7.990,- din
ekran 37 cm	za samo 5.990,00 din

POHITITE, KOLIČINE SO OMEJENE MOŽNOST NAKUPA NA 6 MESEČNO POSOJILO

Na zalogi tudi TV, videorekorderji, HIFI stolpi, walkmani, radiokasetofoni, tranzistorji, kasete itd. proizvajalcev FISHER, NORDMENDE, SAMSUNG, GOLDSTAR, SELECO, ITT NOKIA, TENSAI, HITACHI, ICS, MEMOREX, SONY in Skite bike (rolka kolo)

OTVORITEV BO V SOBOTO, 16. 6.

1990, ob 9. uri!

Vljudno vabljeni!

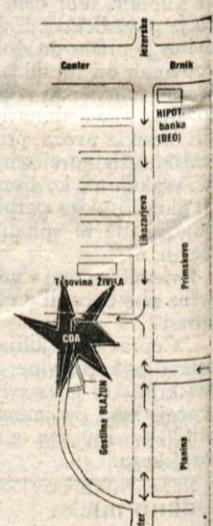
TV - HIFI - VIDEO
CENTER KRAJN
Cesta Talcev 3
Tel.: 064-26-408

DELOVNI ČAS:
9.00 - 12.00 in 15.30 -
19.30

sobota

8.00 - 12.00

HIFI - TV - VIDEO
CDA d.o.o.

Kokra AKCIJSKA PRODAJA 35 % popust

posteljnega perila, prtov in namiznih garnitur proizvajalca Bombažne predilnice in tkalnice Tržič v dneh od 13. 6. do 10. 7. 1990

— v veleblagovnici GLOBUS, Kranj, oddelek: dekorativa

— v blagovnici TINA, Kranj, oddelke: bala

— v blagovnici KOKRA, Kranjska gora

— v trgovini GRAD, Bled

— v trgovini SLON, Žiri

Kilogramski ostanki metrskega blaga BPT, Tržič po ugodnih cenah v veleblagovnici GLOBUS, oddelek: dekorativa.

Nakupi pri nas in čez mejo

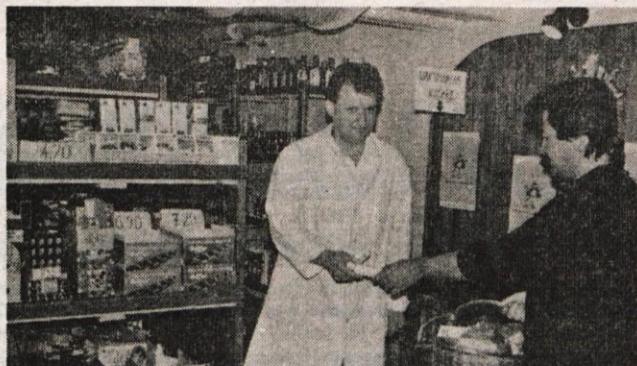
V KGM kilogram paradižnika za 8,9 šilinga

Kjub temu, da nas domači trgovci z najrazličnejšimi reklamami vsak dan znova prepričujejo, da so domače cene konkurenčne cenam čez mejo, je bilo minule dni v avstrijskih trgovinah spet ogromno Jugoslovjanov. Seveda vsak posebej še kako dobro izračuna, kaj se splaća kupovati čez mejo in kaj doma, res pa je, da je še vedno marsikaj ceneje v Avstriji, naiši bo v Celovcu ali Beljaku.

Še vedno se v avstrijskih trgovinah zelo izplača nakup hrane, naiši bo marmelade, kisih kumaric, majoneze, oliv, kompotov, sokov,... po čemer naši kupci največkrat segajo. Cene so od enkrat do trikrat nižje kot v naših trgovinah. Podobno je s ceno kozmetike, od mila (palmolive milo) je naprič 19.90 ATS za 3 kose, pri-

nas pa je toliko 1 kos) do deodorantov, ki so v povprečju vsaj tri krat cenejši od naših ali uvoženih pri nas (FA je 19.90 ATS). Precej cenejši so šamponi, še naprej pa ostaja reden nakupovalni artikel toaletni papir. Mlade mamice precej ceneje kupujejo kvalitetne Pampers plenice, ki so pri nas (kjer jih je pač moč dobiti) dvakrat dražje kot čez mejo.

Se posebej smo si to pot ogledali cene zelenjavne, ki je v Avstriji še vedno precej cenejša kot v naših trgovinah in na tržnicah. Tako je naprimer zelena solata v KGM 7,90 ATS, grapefruit 7,90 ATS, marelice so po 24,90 ATS, jagode po 9,90 ATS, banane po 14,90 (ali 17,90) ATS, paradižnik pa le po 8,90 ATS (vse cene so za kilogram). Če vemo, da je pri nas paradižnik med 30 in 40 dinarji, banane okrog 40 dinarjev, jagode okrog 30,... potem je seveda jasno, da bodo avstrijski trgovci še služili.

Diskont TONČEK

Kranj, maja - Tisti, ki hodite po filme v videoteko OSA, veste, kje je diskont TONČEK, ki sta ga sredi marca odprla v kleti stanovanjskega bloka v ulici Janeza Puharja 10 na Planini stanovalca tega bloka Bojan Tičar in Jani Burja. "Tončka" že dobro poznajo tudi stanovalci tam okrog, marsikdo pa le še ne ve, da ima diskont, založen s pijačami, keksi, vloženimi solatami, paštetami in konzervami, ter s skoraj vsem, kar potrebuje povprečno gospodinjstvo, v neposredni bližini. Bojan in Jani sta hvaležni svojim sostanovalcem, da so jima dovolili v kleti odpreti trgovino, stranke pa so vesele, da imajo zdaj trgovino tako blizu. Kar želijo, pa še ni v trgovini, se takoj znajde na seznamu in v nekaj dneh je želeno blago tu. Ko bo tu še hladilna vetrina, bodo na voljo tudi vakuumsko pakirane delikatese, jogurti, mleko, sladoledi in še marsikaj. Sprejemala bosta tudi naročila za pripravo vsega potrebnega za piknike, sindikalne ali zasebne. Lokal je prijetno urejen, posebnost pa so nakupovalne košarice, ki so prave, iz protja spletene. ● D. Dolenc

Predstavitev škojeloških zasebnikov

Večer glasbe

Škojelo Loka, 14. junija - Škojeloški zasebniki, večinoma mladi, pripravljajo v petek, 22. junija, ob 20. uri prireditve z naslovom "Večer glasbe in mode". Na modni reviji se bodo predstavili: Modno šivilstvo Meta, Oblikovanje pletenin Saša, Modno krojaštvo Bevk, Zlatorstvo Pustovrh, Optika Maretic, Frizerski salon Meta ter trgovinici Zajček in Ostržek. Ves večer bo za ples igrala skupina Legija, gosta večera bosta Marjan Smode in 12-letna Petra Bizjak iz Ljubljane, zaplesala pa bodo tudi simpatična dekleta plesne skupine Helena iz Kranja. Predstavitev bo vodila Nataša Bešter. Vstopnice za prijeten in, kot običajno, bodo obnovljene.

Janez Jalen, računalnikar s Podrečja:

Le znanje in trdo delo

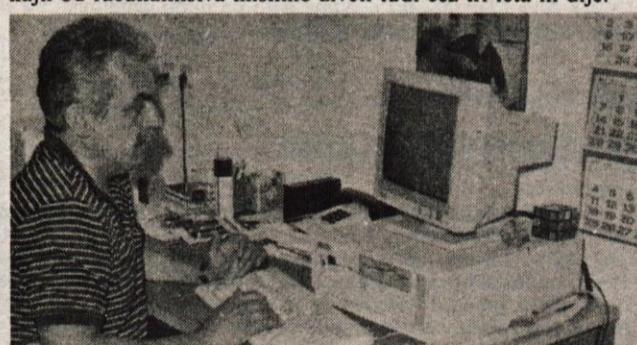
Podrečja, junija - Po poklicu je profesor matematike, študiral je tehnično fiziko, nekaj let učil na kamniški gimnaziji, toda ves čas ga je vleklo k računalništvu. Priložnost se mu je ponudila, ko so ga povabili na Republiško izobraževalno skupnost, kjer je poseben oddelek v začetku sedemdesetih let začel z računalništvom. Pred štirimi leti je začel na svoje in danes ima na Podrečju št. 96 svojo obrt AOP ORI - Avtomatska obdelava podatkov - organizacija, razvoj, izvedba.

"S še dvema sodelavcema se skupaj ukvarjam v glavnem s softvarkom na nivoju osebnih računalnikov in na nivoju VAX-a. Izdelujemo programe za osebne računalnike, pokrivamo celoten program financ, računovodstva, kot so knjigovodstvo, salda konti, glavna knjiga, osebni dohodki, materialno knjigovodstvo, drobni inventar, osnovna sredstva, obračun obresti in podobno. Vse to delamo za podjetja. Poleg tega pripravljamo programe za posebna naročila, za točno določena področja. Dela je zaenkrat še dovolj, kljub temu da se je močno razmehnila taka in drugačna konkurenca in da tudi nizkih udarcev ne manjka. Skratka, trd deluje.

Kako v našem poklicu uspeti? Le z znanjem in trdim delom. Priznam, da še nikoli v življenju nisem tako trdo delal, kot danes. Delovnega časa ni, našim delovnim organizacijam smo nekakšna servisna dejavnost in na voljo jim moramo biti tisti trenutek, ko nas rabijo.

Z materiali ni problemov, kajti vse se dobi iz uvoza. Nakup zunanj ali obisk sejma ti sme vzeti le dan in povzročiti kar najmanj stroškov, to pa pomeni, da grež zjutraj ob štirih od doma, ponoči nazaj, naslednji dan si pa že spet doma v poslu. Gorje, če v našem poklicu zaostaneš. Razvoj je silno hiter in tesno mu mora slediti.

V našem poslovanju smo vezani v glavnem na Ljubljano in bližnjo okolico. Nekaj korakov smo tudi že naredili v smeri podjetništva; pripravljamo se, da bi imeli kompletno ponudbo tudi na področju hardware, to je strojne opreme, pri takšnem poslovanju pa je sama obrt že preozka. V podjetništvo nas sili gola potreba, kajti naše stranke v svojem razvoju potrebujejo hardware in če se jim ne bomo prilagajali, jim sledili v njihovih potrebah, bomo ob podjetje, ob delo. Mi pa gledamo naprej, dolgoročno, kajti od računalništva mislimo živeti tudi čez tri leta in dlje.

Pri našem delu pa nas najbolj moti to, da pri nas še vedno ni urejena zakonodaja na področju avtorskih pravic pri izdelavi programov. Zato toliko kopiranj, dobesedno kraj. Zaščitimo se lahko do neke mere le sami s tem, da vgradimo določene strokovne zapore proti kraji, absolutne zapore pa ni. Miselnost ljudi se sicer spreminja, a marsikdo si misli, zakaj bi kupoval, ko pa lahko dobim "kar tako". Tuji vedo, kaj se pri nas dogaja, zato tudi pogosto nepričazen odnos do nas, ki prihajamo na njihove sejme. Tudi tu je nujno poštenje, če hočemo v Evropo." ● D. Dolenc

V soboto, 16. junija, prva iz serije prireditve

Poletje v Kranju '90

Jutri, v soboto, 16. junija, med 9. in 13. uro bo znova zaživelno kranjsko staro mestno jedro... Agencija Pan iz Kranja, ki ima osnovno delovanje na področju glasbenega managementa, produkcije in založništva in je ves čas v stiku z dogajanjem na glasbenoscenskem področju, pripravlja prvo prireditve iz serije Poletje v Kranju '90. Gre za komercialno zasnovan program na Titovem trgu, kjer bo ob dinamičnem in pestrem dogajanju možno posredovati marketinška sporočila za proizvode, programe, usluge,... Tomaž Pangercič in Mitja Petrovič sta si zamislila dogajanje na trgu, saj je to prostor že od nekdaj služil komunikaciji med ljudmi. Ta tradicija je sicer po vojni izumrla, vendar pa se vrača v nekatera večja mesta v Ljubljano, Celje, Ptuj in s tem velja poizkusiti tudi v Kranju. Dejala sta, da ima prireditve namen oživiti staro mestno jedro. Lokacija na Titovem trgu ima zanimiv pregled nad trgovskimi in obrtnimi lokalimi, v neposredni bližini se nahaja kar nekaj butikov in gostinskih lokalov. Prireditve je zasnovana v štiriurnem programu, ki ima osnovno enourni blok, ki pa je sestavljen iz 40 minut živega nastopa in dvajsetminutnega reklamnega dela ekonomsko propagandnih sporočil, ki bodo predčasno posneta na kaseto, v dveh delih po deset minut. Za sobotno prireditve so povabili kot glasbenega gosta ansambel Karavanke iz Lesc, ki je pri agenciji PAN izdal prvo kaseto z naslovom Izlet po Gorenjski... ● Drago Papler

Kranj - Že pol leta ima Marija Skok v Tavčarjevi ulici odprto trgovino Steklo, v kateri po ugodnih cenah prodaja izdelke iz porcelana, kristala, kristalina ter lončene izdelke. Njeno trgovino že pozna marsikatera gospodinja, gostinec in tisti, ki je iskal primerno darilo. Trgovina je odprta od 9. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 12.30 ure. Foto: G. Šinik

Kam po nasvet glede sevanja?

Bralka Helena z Bleda nas je prosila, naj ji povemo naslov, kam naj se obrne, ker bi rada ugotovila, ali je v njeni hiši sevanje in ali je v zemlji vodna žila. Ker so naši bralci že večkrat spraševali za podoben nasvet, smo se obrnili na znanega škojeloškega biocentera Staneta Oblaka, ki je povedal, da sevanje in vodne tokove ugotavlja Tone Albini iz Gorice pri Radovljici.

Avtomobilski trg

Prodaja japonskih avtomobilov

Kranj, 13. junija - Posredniško podjetje Daš dobiš, ki se sicer ukvarja s posredovanjem pri nakupu rabljenih avtomobilov, je te dni začelo prodajati nova japonska vozila. V njihovem prodajnem programu so avtomobili daihatsu, honda, mitsubishi, nissan in suzuki. Avtomobili so uvoženi z Danske, tako da so cene izredno ugodne, saj stane na primer nissan micra joy z vsemi dajatvami samo 146.297 dinarjev, nissan sunny SLX 179.303 dinarjev in daihatsu charade TS 147.491 dinarjev. V Daš dobiš nudijo tudi 2-odstotni popust ob predplačilu, hkrati pa avto dostavijo v Kranj z opravljenim tehničnim pregledom in začasno registracijo za en dan. ● M. G.

Črna borza

Minule dni je bila na črnoboržanskem trgu zlasti velika ponudba mark, ki so jih kupci dobili brez preplačila po 7,00 dinarjev. To pa je ugodnejše kot na banki — tako za kupce kot prodajalce.

država	devize	dinarji	preplačilo
Avstrija	100 ATS	100,47	1 %
ZRN	100 DEM	700,00	0 %
Švica	100 CHF	831,50	1 %
Italija	100 LIT	0,96	1 %
ZDA	1 USD	11,94	1 %

IZREDNO UGOĐEN NAKUP JAPONSKIH AUTOMOBILOV
DAIHATSU, HONDA, MAZDA, MITSUBISHI,
NISSAN in SUZUKI

po najugodnejših cenah - uvoz z Danske.

NISSAN MICRA JOY
samo 146.297 din
NISSAN SUNNY SLX
samo 179.303 din

AVTO DOSTAVIMO V
KRANJ S TEHNIČNIM
PREGLEDOM IN
ZAČASNO
REGISTRACIJO ZA 1
DAN

Posredujemo tudi pri
nakupu in prodaji
rabljenih avtomobilov!

Marko Por, republiški prvak v tenisu

Moj cilj je nastopanje med profesionalci

Kranj, 12. junija - Na letošnjem članskem republiškem prvenstvu, ki je bilo konec prejšnjega tedna v Titovem Velenju, so kranjski tenisači dokazali, da so v sam vrh slovenskega tenisa. V finalu posameznikov sta namreč igrala člana Teniškega kluba Triglav iz Kranja, Marko Por in Žiga Janškovec, ki sta zmagala tudi v dvojicah.

"Tenis igram devet let, ves čas pri kranjskem Triglavu. Začel sem pač zato, ker so vsi v družini igrali tenis, od očeta do sestre, ki je tudi trenirala. V začetku ni bilo kakšnih posebnih uspehov. Pri pionirjih sem naprimer prišel do polfinala na republiškem prvenstvu, pa tudi drugače sem na turnirjih največkrat tekmoval do četrstinali ali polfinala."

Lani pa si že dosegel vidnejše rezultate.

"Večji uspehi so se začeli na tekmovaljih za mladince do osemnajst let. Lani sem bil mladinski republiški prvak do osemnajst let, tako pri posameznikih kot v dvojicah. Moj največji lanski uspeh pa je bil, ko sem na "Istrski rivieri" dobil prvo ATP točko."

Kaj pa mednarodna tekmovalja?

"Lani sem bil tudi v Ameriki na svetovnem mladinskem prvenstvu, kjer sem se kvalificiral in potem na turnirju izgubil v prvem kolu. Letos januarja pa sem bil v Indiji na ATP turnirju, kjer pa sem izgubil v zadnjem kolu kvalifikacij. Nastop na teh tekmovaljih mi je omogočil sponzor Milan Janc iz Ljubljane."

Letošnji največji uspeh je gotovo zmaga na republiškem članskem prvenstvu?

"Zmagal sem tako pri posameznikih, kot v dvojicah, kjer sva zmagala skupaj z Janškovcem. Težje delo kot v finalu pri posameznikih, pa sem imel v polfinalu, ko sem igral s Trupejem iz Medvod in ga premagal."

Vaša članska ekipa pa letos zelo dobro igra v II. zvezni ligi?

"Letos sicer še igramo v II. zvezni ligi, mislim pa, da se bomo brez težav uvrstili v I. zvezno ligo. Do konca so sicer še tri tekme, vendar smo do sedaj na vseh visoko zmagali, saj smo najboljša ekipa v ligi."

Kakšni pa so načrti?

"Hodim v četrti letnik kranjske naravoslovno-matematične srednje šole in moj prvi cilj je, da uspešno zaključim šolo. Potem bom treniral in se pripravljal za državno člansko prvenstvo, ki bo sredi avgusta v Beogradu. Jeseni pa me čaka služenje vojaškega roka. Moj cilj za prihodnja leta pa je nastopanje med profesionalci, da bi prišel med najboljših dvesto na svetu." ● V. Stanovnik, slika: G. Šinik

Nogometni klub Creina, klub mladih

Kranj, 13. junija - Nogometni klub Creina, klub mladih, s Primskovega dosegajo v zadnjem času velike uspehe pri mladih kategorijah, kar posebej velja za pionirske moštvo, ki je v Tržiču osvojilo naslov prvaka Gorenjske. Varovanci trenerja Gorazda Kužnika so prepričljivo premagali igralce Poleta (2:0) in Tržiča (3:0), posebej pa velja pohvaliti Verbiča, Zdešarja, Bajroviča, Božiča, Javornika, Žiberta, Alibabiča, Jenka, Cimermanca, Omejca, Kiproskega, Samardžiča, Dremlja, Fendeta, Kodeleta, Čivčiča, Lukiča, Kovačiča in druge, ki so dokazali, da v tem klubu dobro delajo z mladimi. Boris Verbič je bil izbran tudi za testiranje državne reprezentance mlajših kadetov v Beogradu in je kapetan slovenske pionirske reprezentance. Obenem pa so izredno nadarjeni še Božič, Žibert, Alibabič, po pristopu do treninga in tekmovalja pa se odlikujejo še Markun, Zdešar, Božič, Bajrovič, Javornik in Sofrič. V klubu ocenjujejo, da juri pri vsem skupaj največ pomeni prav delo z mladimi, iki so prihodnost kranjskega nogometa. Vse skupaj bi radi oplemenitili še z razširitevijo igrišča, pri tem pa so kot vedno veseli pomoči sponzorja - delovnega kolektiva Creine, ki jim z udarnim delom zaposlenih omogoča napredok, pomaga pa tudi Mladinski servis, Loterija Slovenije, IBI in še kdo. S Primskovega do državne reprezentance je zares dolga pot in zato mladi rod NK Creina zaslubi vse priznanje. Pri tem pa zgledno sodelujejo z NK Šenčur (od tam sta nadarjeni Sparakl in Slapar), s katerim želijo tudi v starejših kategorijah skupaj doseči več. Jutri popoldne ob 16. uri bodo v Zdrženem domu na Primskovem na rednem občnem zboru izbrali novo vodstvo tega majhnega, a vztrajnega kolektiva, v katerem se z nogometom ukvarja čez 100 mladih. M. Š.

Tek na Lešansko planino

Leše, 15. junija - Športno društvo Leše nad Tržičem prireja v nedeljo, 17. junija, gorski tek na Lešansko planino. Tekaci bodo razdeljeni v 4 starostne skupine. Start bo ob 10. uri v Lešah pred osnovno šolo. Prijave bodo sprejemali uro pred startom ali po telefonu 50-312 (Cvetko Bohinc). Startnina bo 15 dinarjev.

Kolesarji v Dražgoše

Škofja Loka, 15. junija - Kolesarski klub Janez Peterzel iz Škofje Loke prireja jutri, 16. junija, s startom na Češnjici, pri odcepnu za Dražgoše, kolesarsko dirko v Dražgoše. Prvi start bo ob 16. uri, nato pa v presledku 15 minut. Prijave bodo sprejemali do 15.30 ure na startu, startnina je 50 dinarjev. Cilj bo po 5400 metrih vožnje pri spomeniku v Dražgošah. Tekmovalci bodo razdeljeni v tri skupine rekreativcev, ženske na skupini A in B, in veterani v skupine A, B, C, D in E.

Smučarji v Komendi

Komenda, 15. junija - Jutri, 16. junija, bo jugoslovenska smučarska reprezentanca gostovala v Komendi. V organizaciji Smučarskega in Nogometnega kluba Komenda bodo smučarji ob 18.30 odigrali nogometno tekmo z domačim klubom. Igrali bodo tudi veterani Komende. Srečali se bodo z drugim članskim moštvom Komende. Po tekmi bo družabno srečanje.

Moto - cross spet v Tržiču

Državno prvenstvo v Podljubelju

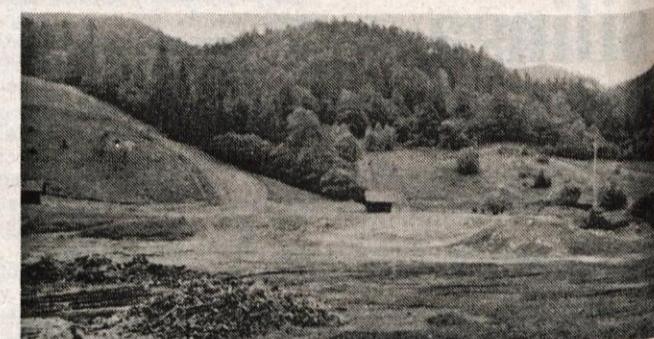
Številni ljubitelji moto - crosa na Gorenjskem si bodo prihodnjo nedeljo lahko ogledali dirko za državno prvenstvo v razredu do 125 ccm.

Tržič, 12. junija - Avto moto društvo Tržič je organizator letošnje tretje dirke za državno prvenstvo v moto - crossu v razredu do 125 ccm, ki bo drugo nedeljo, 24. junija, na tekmovalni stezi v Podljubelju pri Tržiču. Steza je prenovljena in urejena tako, da pripravljeni čaka na mednarodna tekmovalja. Drugo leto bo namreč na tej Evropsko prvenstvo do 125 ccm za tekmovalce do 21 let.

"Ta teden že pričakujemo prijavnice najboljših jugoslovenskih tekmovalcev v moto - crossu, računamo pa, da jih bo do 45. Če jih bo manj kot trideset bodo tekmovali vsi, drugače pa bomo moral pripraviti tudi kvalifikacije. Neuradni trening naj bi se začel ob 11. uri, pričetek tekmovalja bo ob 13.30 uri, start prve vožnje pa ob 14. uri. Na sporedno bodo tri vožnje po dva kroga, razglasitev rezultatov pa bo ob 16.40 uri pred tribuno," je o letošnjem tekmovalju povedal direktor dirke Janez Plajbes.

Motošport iam v Tržiču že dolgoletno tradicijo, saj so že leta 1926 zbrneli motorji na ljubiteljskih strminah. Za tiste čase je bila to velika atrakcija in spodbuda prirediteljem, da so do druge svetovne vojne pripravili še enajst tekmovaljanj. Zadnja dirka, tik pred letom 1940, pa je potrdila in upravičila sloves najtežje gorske dirke

v Evropi. Tradicija ljubiteljskih dirk se je nadaljevala tudi po vojni do leta 1968, ko je Jugoslavija in Tržič doletela čast, da je smela organizirati dirko za svetovno prvenstvo v moto - crossu. Od takrat je bilo v Tržiču devet tekem za svetovno prvenstvo, zadnja leta 1986. "Organizacija tekmovalja za svetovno prvenstvo pa je za nas postala prevelik finančni zalogaj, saj naprimer stane ena tekma okrog 80 tisoč mark. Seveda pa je ljubiteljev moto - crosa v Tržiču in okolici še veliko in letos smo se odločili, da preuredimo progo in jo pripravimo za evropsko prvenstvo, ki bo tukaj prihodnje leto. Tako smo spremnili start, spreminja se del proge na ravninskom delu, vgradili smo devet atraktivnih skokov, vse ostalo pa ostaja, kot je bilo. Proga je dobro urejena, saj na dan tekme pričakujemo delegata FIM-e, ki bo progo licenciral za tri leta,

Na tekmovalni stezi so deset dni opravljali zemeljska dela, priprava za tekmovalje pa bo prav tako trajala deset dni. Proga je dolga 1820 metrov, na najožjem delu pa je široka 6 metrov.

za vsa mednarodna tekmovalja. Lahko rečem, da je proga težka in zelo atraktivna, tako da bodo gledalci lahko uživali v lepi tekmi," pravi Janez Plajbes.

V Podljubelju torej naslednjo nedeljo pričakujejo okrog 20 tisoč ljubiteljev moto - crosa.

sa, vstopnice po 30 dinarjev bodo v predprodaji v tržiških trafikah, v nedeljo pa bo vstopnina 50 dinarjev. Mladina in otroci bodo za vstopnico odsteli le 10 dinarjev, člani podmladkov pa imajo ogled tekme zastonj. ● V. Stanovnik, slika: G. Šinik

Na Kokrici

Sejem navtike

Kokrica, 15. junija - Že danes med 17. in 19. uro bodo organizatorji 4. sejma navtike in počitniške opreme, ki bo jutri in v nedeljo pred osnovno šolo na Kokrici, sprejemali v prodajo navtico in počitniško opremo (čolne, jadrinalne deske, počitniške in kamp prikolice, šotorje in podobno). Sejem pa bo odprt v soboto in nedeljo med 9. in 19. uro. Odziv na lanski sejem je bil dober in najmanj takšnega pričakujejo na Kokrici tudi letos. Organizator sejma je smučarska sekacija Športnega društva Kokrica. ● J. K.

Orientacijski teki

Kranj, junija - Jutri, v soboto, 16. in v nedeljo, 17. junija, bo Udin boršt gostil najboljše domače in tujne tekmovalce v orientacijskih tekih. Tekmovalje organizira Orientacijski klub Tivoli iz Ljubljane, prijavljenih pa je okrog 300 tekmovalcev, od tega okrog 60 Avstrijev, nekaj Čehov in Italijanov. Zbirno mesto bo v osnovni šoli na Kokrici. V soboto se bo tekmovalje pričelo ob 9., v nedeljo pa ob 11. uri. Posamezni tekmovalci, ki se dosedajo še niso prijavili, se lahko prijavijo še uro pred startom, vendar le v kategorijah "začetniki" in "odprt". Začetniki bodo tekli okrog 2 km, elitna kategorija pa okrog 12 km. Za najboljše so pripravljene medalje, zmagovalce v elitnih kategorijah pa čakajo tudi praktične nagrade.

Prireditev bo ob vsakem vremenu. ● D. Dolenc

Dan kranjskih planincev

Kranj, 15. junija - Juninski dan kranjskih planincev je že tradicionalen in ima družaben in poučen namen, saj je druženje priložnost za nabiranje koristnih informacij. Letošnji dan planincev kranjske občine bo jutri in v nedeljo, 16. in 17. junija, ko Planinsko društvo Kranj vabi v gore, posebno pa na obisk Storžičeve transverzale, ki obsega vrhove od Velike Poljane do Jakoba, Kranjskih vrhov, Gorenjske partizanske poti, Poti prijateljstva treh dežel in seveda Slovenske planinske transverzale. Osrednji dogodek kranjskega planinskega druženja pa bo v nedeljo, 17. junija, ob 11. uri pred planinskim domom na Kališču, kjer bo kulturni program, zaslужnim planinskim delavcem pa bodo podeljena odličja. Srečanje bo popestrila vaja kranjskih gorskih reševalcev, ki bodo na ta način osvežili svoje znanje. Srečanje bo ob vsakem vremenu. ● J. K.

Trimčkarji na Jošta

Stražišče, 15. junija - Trim klub Sava iz Stražišča vabi v nedeljo, 17. junija, med 6. in 11. uro na 12. trimski pohod na Jošta. Te izletniške točke nad Kranjem ni treba posebej predstavljati. Leži 845 metrov visoko, do vrha je uro hoda, cilj pohoda pa je Dom Borisa Ručigaja na vrhu Jošta. Tudi letos bodo za pohodnike pripravljene izkaznice, spominske značke in diplome za udeležence. Dosedanjih pohodov se je udeležilo 3281 ljubiteljev, hoje in Jošta. Pohod bo ob vsakem vremenu. Povejmo še to, da dobi vsak za prvi vzpon izkaznico, za drugega bronasto značko, za tretrega srebrno in za šestega zlato značko, za desetkratno udeležbo pa diplom. ● J. K.

Tekmovanja na Brezjah

Brezje nad Tržičem, 15. junija - Na Brezjah nad Tržičem organizirajo konec tedna več športnih tekmovaljanj. Danes ob 17. uri bo balinarski turnir, jutri, 16. junija, ob 10. uri pa bo turnir v malem nogometu. Prijave bodo sprejemali do začetka turnirja. V nedeljo, 17. junija, ob 10. uri pa bo v planinskem domu na Dobrči tradicionalni šahovski turnir. ● J. K.

Tekma gorskih kolesarjev

Škofja Loka, 15. junija - Na Starem vrhu bo v nedeljo, 17. junija, ob 10. uri prva tekma kolesarjev na novi gorski kolesarski progi. Start bo na parkirišču pri spodnji postaji sedežnice na Stari vrh, kjer bodo eno uro pred začetkom sprejemali prijave. Predhodno pa se lahko prijavite pri Športu in rekreaciji Škofja Loka. Podlubnik 1 c, telefon 622-374 in 622-461. Kolesarji bodo razvrazeni v starostne skupine. Obenem pa bo ta tekma štela tudi za skupno posamezno uvrstitev na tekmaših Pokal MtB Loka.

Na Pokljuki

Lokostrelski tabor

Kranj, 15. junija - Zveza telesnokulturalnih organizacij kranjske občine organizira na Pokljuki, v Šport hotelu, lokostrelski tabor, ki bo obsegal začetniški in nadaljevalni lokostrelski tečaj. Tečaj bo trajal od ponedeljka, 9. do sobote, 14. julija. Zbor tečajnikov bo 9. julija ob 15. uri v Šport hotelu na Pokljuki. Na tečaju bo dovolj zanimivega in poučnega tako za začetnike kot tudi za tiste, ki nekaj lokostrelskih veščin že obvladajo. Na koncu tečaja bo preizkus znanja. Cena tečaja je 2000 dinarjev, vanjo pa je vracan 5 polnih penzionov, stroški učitelja in vaditelja lokostrelstva, najemnina lokov, puščic in tarč ter uporaba savne enkrat na dan. Pogoj za vpis je 14 let starosti, mlajši pa lahko sodelujejo le v spremstvu staršev. Udeležba je omejena na 30 tečajnikov. Prijave sprejema ZTKO Kranj, Partizanska 37. Akontacija 1000 dinarjev mora biti nakazana do 24. junija na račun 51500 - 678 - 82913 ali po poštni nakaznici. Pojasnila dajejo po telefonu 21-176 ali 21-235. ● J. K.

TEMA TEDNA

Rešite naše duše!

Ni še tako davno, ko je nad našim bitjem in žitjem politično lebela vseobsegajoča SZDL, v kateri in nad katero je spet bedela partitska avantgarda, v njenem krilu pa so se greli vsi ostali politični subjekti. Zdaj je ta gneča pod SZDL-jevsko marello preminula, pred kratkim pa je celo sama mama Socialistična zveza ali bivša SZDL poklicala svoje prave, zakonske otročice in se je družinica razglasila za SSS - Socialistično stranko Slovenije.

Koliko strank je danes v RS (Republiki Sloveniji), večno samo sodni register. »Dva Slovenci - tri stranke« sploh ni več aktualna krilatica in zbadljivka, ampak kruta stvarnost. Če bo strankarska evforija šla v tej smeri in bomo deležni novih strank vsakih sedem do devet dni, se zna zgoditi, da nas bo za eventualno članstvo kmalu zmanjkal. Še posebej pa je stvar problematična ob dejstvu, da zahodnoevropske stranke v članstvo pokasirajo komaj 20 odstotkov volilcev - vse ostalo je volilna baza, ki se pač strankam da potegniti za ušesa in nos vsake štiri leta. Se pravi, da bomo imeli otožne in osamljene strankarske pravke kakšnih tisoč petsto strank. Prvaki kot generali brez vojske - s tistimi petimi odstotki, ki jih bodo dobili na volitvah, bodo paradirali gor in dol po parlamentu in šli na žive samemu sebi in volilcem.

A vse to so le dolgoročno - dobrotljivi nasveti vročekravnim kreatorjem novih strank. Nasveti, ki jih še v mar ne bodo jemali, kajti očitno je, da smo Slovenci nori na stranke in -

amen! Zato sploh ni presenetljivo, da je zadnje dni toliko buke in rabuke ob IMENIH IN KRATICAH strank: vse tiščijo v naziv S kot stranka, S kot Slovenija, D kot demokratska... Le redki politični sladokusci, ki jim je ves strankarski rompompom v zabavo, ne bodo zajecljali, ko bodo iz kratic vlekli izpeljave..

Kaj je SSS? SSS je lahko: Svobodni Sindikati Slovenije, če je ob SSS emblem, ki je videti kot kroparske Gautre; SSS je tudi Slovenska socialistična stranka, če se kiti z nageljčkom. Za ZSMS vemo, kaj je, za ZKS ni dvoma. Drage gospe volilke in gospodje volilki, imamo pa še Demosovo kompanijo, ki je v kraticah ne znam brez kiksa našteti in se mi tudi zdi škoda truda, saj so tako ali tako eno. Šele tedaj, ko se bodo na tak ali drugačen način ljudstvu dali bolj identificirati, bomo brez zadrge ob tem, kaj je SKZ, SDZS, SKD, SDZ in ...SOS.

Pri slednjih, pri SOS - ovčih je bruhičila težka afra. SOS so se namreč nenadoma žeeli preimenovati v Liberalno stranko. Kot prva pri nas pa se je za LS (Liberalno stranko) registrirala nekdanja ZSMS.

Ceprav so liberalni pionirji protestirali, se SOS ne da. Kdo da sploh so SOS? SOS so kranjski obrtniki, ki niso marali v slovensko obrtniško stranko, ki se imenuje SOPS (Slovensko obrtniško podjetniško stranko). Tako je naneslo, da so kranjski obrtniki zaplavili v ime SOS (Slovenska obrtniška stranka).

Zame je bil SOS vedno mednarodni radiotelegrafski znak, v Morsejevi abecedi tri pikice, tri črtice, tri pikice. Klic v sili torej (Save Our Souls = rešite naše duše). Med vsemi strankarskimi

nazivi mi je bil SOS že pred volitvami več kot simpatičen in za obrtniško stranko več kot prikladen. Deloma zato, ker se »seses« tako svetovljansko sliši, deloma pa zato, ker se s članstvom v SOS stranki že vnaprej odkupiš in priporočaš.

Kaj češ, ko bomo pred sv. Petrom, bo namrgoden, če mu boj jecljaj: »Sem bil pa član ZKS ali SDZDZS...« Vse drugače se bo slišalo, če mu bo ponosno zdeklamiral: »Sem bil pa član SOS!« SOS pač v svetu simbolizira humanost, dobrotljivost, človekoljubje, pomoč v hudi stiski. Kakšni SSS pa SDZS in SLDZS, ki jih živ krst ne kapira! Z SOS na strankarski kapi so ti že vnaprej nekako tolerirani vsi mali in naglavni grehi...

Ni mi jasno, čemu taka obrtniška ihta, da bi bili na vrat na nos LS (Liberalna stranka), ko pa jim je sedanji SOS pisani na kožo?

Če pa že na vsak način res hočjo spremeniti ime, naj bo kaj izvirnega, kaj v hipu razpoznavnega in v ušesa letcega.

Moj strokovni predlog v tej smeri, porojen iz stoterih izkušenj, bi bil: obrtniki, preimenujte se v stranko PPRG! Zakaj? Verjemete, da je PPRG izraz izjemne liberalnosti in svobodnjaštva. Razen tega imajo črk P redke stranke, dveh P pa sploh nobena; črke R ni nikjer, G pa sploh ne.

Kratica PPRG bo šla v ušesa, da bo joj! PPRG naj bi namreč pomenilo:

Pridem pozno - računam grozno... ● D. Sedej

Nekdanji gorenjski župani: Franc Jere iz Radovljice

V veliki občini sta Bled in Bohinj izgubljala

Radovljica, 14. junija - Franc Jere o svojih županskih letih: o blejskih problemih, združitvi nekdanjih občin, samoupravi... V šestdesetih letih se je Žirovnicu priključila Jesenicam, Žiri pa Logatcu. Aktivni in zagnani odborniki, republiški zbor pa najmanj toliko demokratičen kot danes.

Franc Jere, doma iz Bohinjske Bele, zdaj pa živi v Radovljici, je bil radovljški župan od aprila leta 1961 do aprila 1967, ko je postal republiški poslanec, direktor Vodnega gospodarstva Kranj. Vsa minula leta je bil izredno aktiven pri vodnem gospodarstvu.

Pogovor z njim je bil izredno zanimiv in - poučen! Ko poslušaš preudarnega Franceta Jere, si želiš, da pri nas ne bi bilo tako, kot je: da namreč tedaj, ko dobremu županu preteče mandat, družba nanj več ali manj pozabi. Pozabi na bogate izkušnje in koristne ideje, ki jih imajo

Franc Jere

župani, ki so bili res pravi župani. Seveda v okviru pristojnosti, ki jim jih je dajala okrajna in republiška vlada.

Prvi župan velike občine

»V tistem času so bile volitve drugačne,« pravi Franc Jere. »Neposredne in tajne volitve, v katere so bili vključeni zbori volilcev. Sam sem imel protikandidata, Tolarja. Upal bi si trdit, da je bil republiški zbor v letih 1966 do 1971, v času Kavčičeve vlade, najmanj toliko demokratičen, kot je danes. Ni bilo nobenih kadrovskih kuhinj in kadrovskih politike, nikogar ni zanimalo, če šolnik hodi v cerkev ali ne. Iz vsakega kraja so bili aktivni in zagnani odborniki, tako da priznam, da sem se nekaterih kar bal. Vse so vedeli, dali konstruktivne pripombe in predloge. Še se spominjam Sitarja iz Srednje Dobrave, pa Šumarščika iz Brezij in številnih drugih... Nadzor nad delom uprave je bil nadvse javen. Imeli smo svete, pa posebne komisije in številne zbrane volilcev.

Bil sem prvi župan velike občine, kajti v tistem času so se združile občine Bohinj, Bled in Radovljica. Tedaj je bila družbena usmeritev taka, da naj bi imeli ekonomsko zaokrožene celote, tedaj je vse šlo v smeri industrializacije in elektrifikacije. Taka združitev je bila anarhizem, tujek, silno zgreden poteza, saj smo siromašili druge kraje, tako Bled kot Bohinj. Če bi imeli Blejci sami »roko nad svojo občino«, nikakor ne bi prihajalo do takih prostorskih napak, ki so danes še kako vidne.

Igraonica pod kapo hotelov

Spominjam se, da smo tedaj imeli natelj za urbanistično ureditev Bleda in ljubljanskih urbanih posredovali osnovna stališča. V teh so poudarili, da se oži del Bleda nikakor ne sme pozidavati, hotelska pozida na se seli na periferijo. Občina je ustanovila Zavod za urbanizem Bled, ki naj bi vodil to politiko, v smeri gorenjsko-alpske pozidave, a pri tem za-

vodu nismo imeli srečne roke. Objekti Zavoda so bili tujki: samo poglejmo šole. Posrečeni so morda samo alpski bloki na Bledu. Ko so Blejci izgubili soodločanje nad prostorom, se je razmahnila hotelska industrija.

Tedaj smo rušili Park hotel, zidal pa se je Golf, ki ga je kreditirala banka, devize zanj pa so združevala ostale blejske hiše. Zgradila se je blejska igralnica, za katero smo se precej borili in jo z muko tudi dobili. Če ne bi dal Kardelj blagoslova, je tedaj ne bi bilo. Načrtovali smo tako, da bi bila igralnica samostojna in da bi se denar prelival v blejsko turistično infrastrukturo. Sla pa je pod kapo hotelov, z njenim izkupičkom se je prekrivala vsa nesolidnost hotelskih hiš.

Samouprava - potuha birokraciji

Združitve nekdanjih malih občin v večje so imele negativne posledice in danes bi bilo manj problemov, če tega ne bi bilo. V Škofji Loki so Žiri priključili Logatcu, pri nas Žirovnicu Jesenicam. Z referendumom in z demagoško politiko, z oblubami, češ da ima velika industrija prihodnost, da se bodo odpirala nova in nova delovna mesta: kdor ima službo, bo rešen vseh skrb! Gradili smo stanovanjske silose, sprejemali priseljence, ki se težko vključijo v okolje. Policentrična slovenska politika pač. Zgodilo pa se je, da se je jesenška inteligencija selila v Zasip, na Dobe, v Radovljico in v Lesce.

Huda napaka je tudi bila, da se je ukinila odlična kmetijska šola v Poljčah, ki je dajala dobre strokovnjake. Ko pa se je kasneje začela razvijati samouprava, pa je bila čisto navadna potuha birokraciji. Ko sem bil na občini, je bilo vsaj polovico manj ljudi na občini kot danes. Najslabši model od vsega pa je bil fleksibilni mandat: delegati so se menjali, niso bili informirani, raven razprav in odločanja je bila izjemno nizka.

V šestdesetih letih se je zgradil tudi hotel Vogel. Tedaj so bile dileme: ali smučarski center na Voglu ali na Komnu. Osebno sem bil bolj za Komno, ampak prevladalo je pač drugo stališče in gradil se je Vogel.

Mislim pa, da se veliko slabih in dobrih stvari pripisuje županu, kar ni prav. Tedaj je sicer res imel malo več veljavje, kot je ima danes, a prosto odločati vendar ne mogel. Tedaj so bili zagnani in strokovni odborniki, krajevni župani, bili so sveti, v katerih se je kvalificirano razpravljalo in odločalo - župan je vse zadeve pač le vodil, jih usklajeval, v nobenem primeru pa njegova beseda ni mogla biti odločilna. ● D. Sedej

Ozvočenje in gong

V republiški skupščini so se odločili, da se modernizirajo.

Modernizacija bo šla v to smer, da so v prepotrebrem prostoru, ki se mu povsod po Slovenskem lepo reče BIFE ali BUFFET ali celo BIFET, namestili GONG in namontirali ozvočenje.

Upajmo, da je ozvočenje primerne jakosti, kajti ni, da bi v tem družbenem prostoru motili prepotrebne družabne stike.

Lahko bi potegnili tudi »šupro« navzdol, v občine. V Kranju lahko pričakujejo ozvočenje in gong na Brionih, kajti tudi kranjski delegati bodo prejali slej odkriči najbližji BUFET, če ga že niso. V Škofji Loki naj gre napeljava skupščina - bife do Oteta, na Jesenicah pa

se potegne črta »znerviranih delegatov do Pikove dame.

Skratka - za gonge in zvončike prav lepi časi...

Vaja dela mojstre

V republiški skupščini so zaradi zadreg s prve seje dali pregledati glasovalne naprave samemu Inštitutu Jožef Štefan.

Strokovnjaki najvišjega ranga so ugotovili, da zadeva brezhibno deluje. Torej je bil za tuge in muke kritični faktor.

Ko so na minuli seji deležati dobili ustrezna navodila, je šlo domala brezhibno. Vaja dela mojstre...

Prijazni obraz**Lidija Bečan**

Oni dan smo dobili prijazno pismo iz Kotorja, v katerem nas vačani lepo prosijo, naj v rubriki prijaznih obrazov predstavimo tudi njihove trgovke, posebno poslovodkinjo Lidijo, kajti to zasluži zaradi izredne prijaznosti, založnosti trgovine.

Res so prijazna dekleta v Mercatorjevi polsamopostežnici v Kotorju, Lidija, Jana in Joži. Že prvi vtis, ko prideš v prodajalno je tak. Police so urejene, dobro založene, pogovor s strankami sproščen, prijazni, domaći.

Lidija Bečan je dve leti poslovodkinja v Kotorju, prej pa je bila dolga leta v Mercatorjevi samopostežni trgovini na Deteljici, največkrat za blagajno.

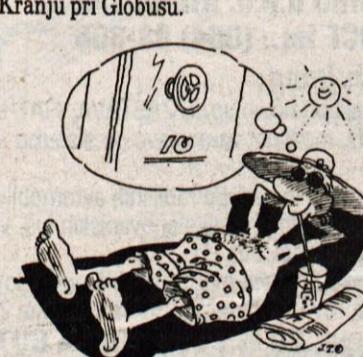
Tole tu je vse drugače. Kotor je vas, kjer imajo ljudje v glavnem vse doma, mleko in mlečne izdelke, kruh, meso in pošteno se moraš potruditi za

prodajo vseake žemljice. Bistveno drugačen način prodaje je tu: vse ljudi skorajda pozna, največkrat že vnaprej veš, počem bo povprašal. Na pol klasična prodaja je pri nas, mladi se seveda sami najboljje znajdejo, starejšim pa pomagamo, pomagamo zložiti v avto, pospremimo celo do doma, če je treba.

Tudi založenost trgovine je drugačna na vasi. K nam gravirajo vasi in posamezne kmetije s Hudego, z Brda, iz Zvirč in od drugod zato imamo na zalogi tudi vse, kar potrebujejo kmetje, krmila za živilo, mlečna krmila za kokoši in podobno. Vse lahko tudi naročijo in v nekaj dneh pripravimo. Zadnje čase se je promet celo povečal.

Prijazne smo, seveda, prijazne tudi zato, ker so ljudje prijazni in pri nas se še vedno sliši »hvala lepa« in »dober dan«, kar je marsikje že redkost. ● D. Dolenc

Vse ostale podrobnosti o uporabi sefa dobite v ekspoziturah Bled in Kranju pri Globusu.

Gorenjska banka d. d., Kranj

**ABC POMURKA
HTP GORENJKA Kranjska gora**

Odbor za kadre in družbeni standard objavlja naslednji prosti delovni mesti:

VODJA KUHINJE v ekonomski enoti Larix Kranjska gora

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe smer kuharstvo,
- 2 leti delovnih izkušenj
- poskusno delo 3 mesece
- delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

KUHINJSKI BLAGAJNIK v ekonomski enoti Larix Kranjska gora

Pogoji:

- V. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe smer kuharstvo ali streha
- 1 leto delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca
- delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati v roku 8 dni po objavi pošljajo na naslov: HTP Gorenjka Kranjska gora, Borovška 86, 64280 Kranjska gora.

OSNOVNA ŠOLA
prof. dr. Josipa Plemlja
Bled

Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja, komisija za delovna razmerja Bled razpisuje dela in naloge:

PREDM. UČITELJA FI-MA za določen čas z nepolnim del. časom - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Pogoji: predm. učitelj FI-MA; opravljen strokovni izpit;

PREDM. UČITELJA TV za nedoločen čas s polnim delov. časom.

Poskusna doba 6 mesecev.

Pogoji: predm. učitelj TV; opravljen strok. izpit;

PREDM. UČITELJA GV za nedoločen čas s polnim delov. časom.

Pogoji: predm. učitelj GV; opravljen strok. izpit;

PREDM. UČITELJA SL za dopolnjevanje obveznosti za določen čas z nepolnim delov. časom do 30. 6. 1991.

Pogoji: predm. učitelj SL; opravljen strok. izpit.

Stanovanj ni. Rok prijav je 8 dni po razpisu oz. objavi. Komisija bo kandidate obvestila v 15 dneh po sklepanju.

KOLINSKA, p.o.
Ljubljana, Šmartinska c. 30

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za gostišče VILA MOJ MIR na Bledu

1. VODJA KUHINJE

Pogoji:

- gostinsko turistični tehnik (V. stop.)
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- 2 meseca poskusno delo

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Kandidati naj pošljijo pisne ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh na naslov: Kolinska, Ljubljana, kadrovsko-socijalna služba, Šmartinska c. 30. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 10 dneh po odločitvi.

**ČGP DELO
PODRUŽNICA KRAJN**
Majstrov trg 12
64000 Kranj

ČGP Delo, podružnica Kranj vabi k sodelovanju

PRODAJALKO

za prodajo v kiosku na Bledu.

Za pogodbeno delo nudimo stimulativno nagrado. Prijava sprejema 8 dni po objavi Podružnica dela Kranj, Majstrov trg 12, 64000 Kranj.

**OSNOVNA ŠOLA STANE ŽAGAR
KRAJN**
Cesta 1. maja 10 a

Osnovna šola Stane Žagar Kranj zaposli
RAČUNOVODJO

za določen čas od 1. 9. 1990 do 31. 8. 1991

Pogoji:

- višješolska izobrazba ekonomske smeri
 - dve leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delu
- Prijava z dokazili naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10 a, 64000 Kranj.

OBVESTILO
**HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO o.s.b.o., KRANJ**

Obvešča cenjene varčevalce in vse druge občane, da ugodno obrestujemo vloženi denar in sicer po 23 % letno za vloge na vpogled. Obresti pripisujemo vsake 3 mesece. HKS ima stoletno tradicijo v hranilništvu, zato je denar v tej varno in donosno naložen.

Svoje prihranke lahko polagate na vseh naših blagajnah, ki so:

v Kranju, Cesta JLA 2, tel.: 21-939, 27-485,
v Lescah, Rožna dolina 50, TOK Radovljica, tel.: 75-253,
75-663,
na Bledu, KZ Bled, tel.: 77-425, 78-388,
v Kr. Gori, v Zadružni blagajni, tel.: 88-208.

V naši HKS lahko varčuje sleherni občan. Na naših blagajnah boste deležni kvalitetnega finančnega servisa brez dolgih vrst.

Večji dvig denarja, prosimo, najavite po telefonu, kjer boste dvigali.

V Ljubljani z našo knjižico lahko dvigate na Zadružni hranilnici, Miklošičeva 4.

Za varčevanje se priporočamo!

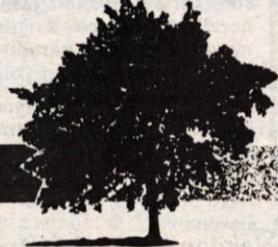
**TERMO
TERYOL**
na pravi strani

**industrija termičnih izolacij
škofja loka p. o.**

Od 4. do 30. junija od 7. do 17. ure v industrijski prodajalni na Trati 32 ter vol po posebno nizkih cenah: proizvodne cene brez marže ali odvisnih stroškov.

Hkrati pa pri nakupu 1. kakovosti izdelkov in plačilu v gotovini 20% popusta, za izdelke 2. kakovosti pa 10% popusta.

Če bi radi izvedeli še kaj, poklicite po telefonu: (064) 631-151 ali (064) 061-151, int. 31. Na voljo smo od 7. do 17. ure.

TERMO
TRIGLAV TRŽIČ
Cesta na Loko 2
64290 Tržič

Tovarna pritrjevalne tehnike in ročnega orodja, p.o. Triglav Tržič razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORA
JA (ni reelekcija)**

Kandidat mora poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- ekonomska usmeritev na VI. stopnji strokovne zahtevnosti in 3-4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih vodilnih oziroma vodstvenih delih, ali
- ekonomska usmeritev na V. stopnji strokovne zahtevnosti in 4-5 let delovnih izkušenj.

Kandidat bo izbran za mandatno obdobje 4 let, s polnim delovnim časom. Vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter opis o dosedanjih delovnih izkušnjah pošljite na naslov: Tovarna pritrjevalne tehnike in ročnega orodja, p.o. Triglav Tržič, Cesta na Loko 2, 64290 Tržič, za razpisno komisijo, v zaprti kuverti v roku 15 dni od objave razpisa. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po odločitvi.

**PROGRESIVNI FINANČNI
SISTEMI**

KOMERCIALNA VERIGA

Investicija 600,00 din.
Izkupiček 625.000,00 din!

FAMILY LINE

Investicija 2.000,00 din.
Izkupiček 925.000,00 din!

**IZKUPIČEK NA VSEH RAVNEH
LESTVICE!**

Informacije: UNITRADE d.o.o. Čakovec
Tel.: 042/818-886
042/815-403
042/818-650
VSAK DAN
OD 06-22 h

**VABIMO SPOSOBNE AKVIZITERJE ZA PROMOCIU
SISTEMA UNITRADE!**

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRAJN
Staneta Žagarja 1
64000 Kranj

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj organizira v poletnem času (julij-avgust)

- 50 urni program poslovnega jezika angleščine in nemščine
 - 30 urni program angleške in nemške korespondence
 - 30 urni program pogovornega jezika angleščine in nemščine
 - 30 urni program obnovitve angleške in nemške slovnice
 - 40 urni program začetnega tečaja italijanskega jezika
- Prijave spremjamamo do 30. junija 1990. Informacije po telefonu 27-481.

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj organizira
— začetni tečaj krojenja in šivanja.

Informacije po telefonu 27-481.

**BALT BIRO d.o.o. KIDRIČEVA 41
JESENICE tel.: (064) 83-365**
Posredujemo:

- pri nakupu novih vozil, ZASTAVA, FIAT-LANCY, FORD, možnost zamenjave po sistemu »staro za novo«
- pri prodaji in nakupu rabljenih avtomobilov
- pri nakupu in prodaji stanovanjskih hiš, vikendov, parcel, stanovanj...
- pri nakupu novih montažnih hiš, vikendov, poslovnih prostorov iz programa »Krivaj«, cene ZELO UGODNE. **20 % POPUSTA ZA GOTOVINO**

Informacije po tel.: 064-83-365, od 8. do 12. in 13. do 17. ure vsak dan v soboto od 8. do 12. ure.

Vljudno vabljeni!

TOVARNA KLOBUKOV ŠEŠIR p.o.
Škofja Loka

zaradi spremembe proizvodnje in povečanega obsega proizvodnje objavlja prosta dela

1. RAZVOJNI INŽENIR, 1 delavec
2. INKORESPONDENT, 1 delavec
3. VZDRŽEVALEC, 1 delavec
4. DVORIŠČNI DELAVEC, 1 delavec
5. DELAVEC V PROIZVODNJI POKRIVAL, 10 delavcev (sedem žensk, trije moški)

Pogoji:
Pod 1.: VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe strojne ali elektro smeri, po možnosti s praksjo na podobnih delih.

Pod 2.: VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe jezikoslovne smeri, aktivno znanje nemškega in angleškega jezika, opravljanje korespondence in ostalih del.

Pod 3.: IV. stopnja ustrezne strokovne izobrazbe ali priučen, sposobnost samostojnega vzdrževanja strojev in podobnih opravil.

Pod 4 in 5.: končana OŠ, opravljen zdravniški pregled.

Za vsa razpisana mesta stalno bivališče v Škofiji Liki. Nudimo zanimivo delo, dobre delovne pogoje in stimulativno nagrajevanje. Nastop dela s 1. 8. 1990. Pisne prošnje za sklenitev pogodbe o zaposlitvi prinesite osebno na naslov: Tovarna klobukov Šešir p.o., Škofja Loka, Kidričeva 57, do 25. 6. 1990. Predhodne informacije lahko dobite osebno ali po telefonu 631-451 int. 30.

REMONT

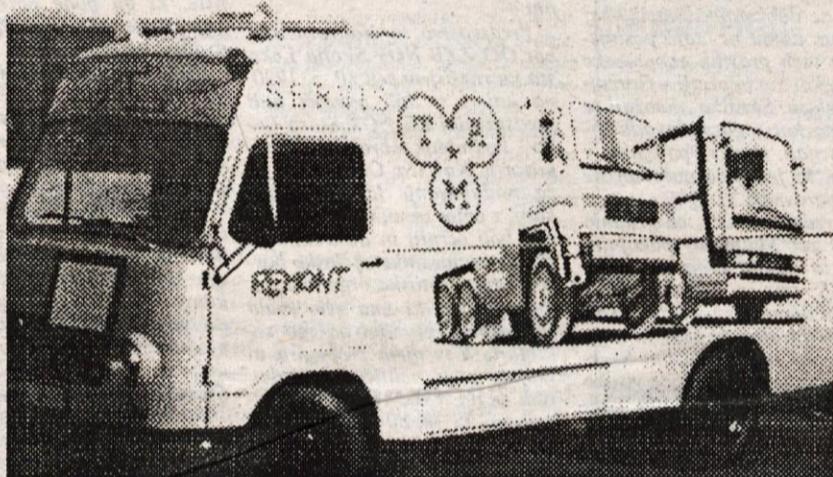

p.o. KRANJ

vam poleg servisiranja,
vzdrževanja in tehničnih pregledov
vseh vrst cestnih motornih in priklučnih vozil
posreduje tudi pri prodaji vseh vrst cestnih mo-
tornih in priklučnih vozil.

Kot novost pa vam nudimo
poslikavo in izdelavo
vseh vrst napisov

na različne podlage:
les, kovino, zidove, stene, pločevino,
pleksi steklo z najsodobnejšo tehniko.

Vaša naročila sprejemamo po tel.:

(064) 22-089 oziroma
(064) 28-161.

**Pripravljeni smo upoštevati vaše
želje in potrebe.**

TURISTIČNA AGENCIJA

NUDI UGODNO 10 DNEVNO LETOVANJE: FIESA, PORTOROŽ, POREČ,
KAŠTELJ, BRAČ ... DO 1.600 DIN PO OSEBI DALJE.

**IZREDNA PRILOŽNOST, DA DOŽIVITE ČAR DALMACIJE PO UGODNI
CENI: VODICE, PELJEŠAC, MAKARSKA.**

PONUDBA APARTMAJEV: POREČ, RAB, PAG, NOVALJA, VODICE.

POHITITE - PRIČAKUJEMO VAS!

MAISTROV TRG 2
KRANJ 64000
TEL: 064/21-790/28-586

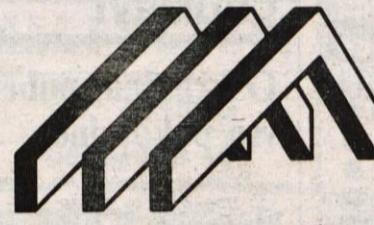
MAP

NA PERUTNINSKI FARMI
DUPLICA PRI KAMNIKU
PRODAJAMO LAHKE KOKOŠI
- KOKOŠI NESNICE.
PRIMERNE SO ZA
NADALJNJO REJO ALI
ZAKOL. PRODAJAMO JIH
VSAK DELAVNIK OD 8. DO 16.
URE IN V SOBOTO OD 8. DO
12. URE.

**PRIPOROČAMO VAM
UGODEN NAKUP!**

JATA REJA

Dr. Hermina Damjan

**SGP GRADBINEC
Kranj p.o.**

Nazorjeva 1, tel.: 26-361

PRIPOROČAMO VAM

gradbene in obrtniške storitve ter razne materiale in izdelke po zelo ugodnih cenah.

ČLANI STANOVANJSKE ZADRUGE imajo še posebne ugodnosti.

PRIČAKUJEMO VAŠ OBISK v vseh naših poslovnih enotah:

KRANJ, JESENICE, TRŽIČ, KAMNIK in LJUBLJANA.

Vabimo
ogled
trgovine

vas na
s
papirnimi izdelki, knjigami, šolskimi
potreboščinami in priložnostnimi darili

PAPIRVS®
Simotisk Ljubljana

Detajlji
center

v Tržiču.
V lokalnu, kjer je bila včasih Ljubljanska
banka bomo sprejemali in posredovali
razvijanje slik in filmov. Na voljo bo tudi
fotokopirni stroj.

Mimo
vsega, kar sodi v trgovino in trgovino
naj novi tržiški Papirus postane tudi mali
kulturni in razstavni

Tržiške občine.

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR Kranj

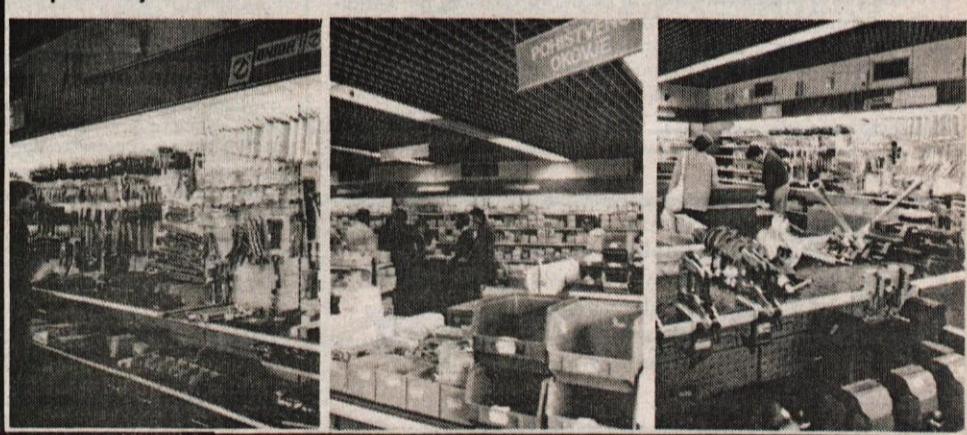
V Merkurjevi prodajalni v Kranju na Koroški cesti 1, ki ji mnogi pravijo »trgovina na vrhu Jelenovega klanca«, je že od nekdaj kupec v središču pozornosti. Blago, ki ga trenutno nimajo na zalogi, vam priskrbijo v čimkratjem času in na vašo željo tudi dostavijo na dom. Skratka: besede »nimamo« ne poznajo. Nemalokrat smo v dvomih pri nakupu in prodajalcu vam s svojimi nasveti pripomorejo k čim bolj racionalnemu nakupu.

In kaj vam priporočajo v teh dneh?
Če ste se odločili za nakup električnega orodja, vam v tej prodajalni nudijo širok assortiment Iskre in Black & Decker.

Kaj pa varline aparati? Električne varline aparate Gorenje Varstroj (od 120 do 210 A) si lahko nabavite po 20 % nižjih cenah.

Brez pretiravanja lahko trdimo, da imajo v tej prodajalni največjo izbiro vijakov. Poslovodja Marko Sušnik pravi, če ne boste v tej prodajalni dobili želenega vijaka, je zelo malo verjetnosti, da ga boste dobili kjer koli.

Še podatek, ki bo lahko odločilno vplival na vašo odločitev. Nudijo vam 6-mesečno obročno odplačevanje!

Odbor za osnovno šolstvo v občini Škofja Loka na podlagi svojega sklepa z dne 9. maja 1990 objavlja

ZBIRANJE PONUDB ZA OPRAVLJANJE PREVOZOV OSNOVNOŠOLSKIH OTROK V OBČINI ŠKOFJA LOKA V ŠOLESKEM LETU 1990/91

1. Prevoze šoloobveznih otrok v šolskem letu 1990/91 v občini Škofja Loka bomo organizirali na relacijah, ki so objavljene na oglašni deski bivše Službe SIS, Spodnji trg 40, Škofja Loka.

2. Prevoze na omenjenih relacijah lahko opravlja osebe, ki imajo vozniški izpit B in D kategorije in ustrezno lastno prevozno sredstvo (osebni avto, kombi, avtobus).

3. Ponudbe za opravljanje prevozov zbira Odbor za osnovno šolstvo občine Škofja Loka, Spodnji trg 40 do 15. julija 1990. Poznejših ponudb ne bomo upoštevali. V ponudbi je treba navesti naslednje podatke: a) ime in priimek ponudnika ter naslov
b) izbrano relacijo (lahko več!)
c) prevozno sredstvo, s katerim želi opravljati storitev
d) ceno za prevozeni km
(izbran bo prevoznik z najugodnejšo ceno)

4. Dodatne informacije v zvezi z zbiranjem ponudb in pogoji opravljanja prevozov dobijo interesenti po tel.: 620-473 oz. ustno na Spodnjem trgu 40 v Škofji Liki ali v osnovni šoli, ki je najbližja posamezni relaciji.

5. Izbranimi prevozniki bomo sklenili pogodbe z veljavnostjo od 1. septembra 1990 do konca tekočega šolskega leta.

6. O izbiri bodo interesenti obveščeni najpozneje do 20. 8. 1990.

ODMEVI

Oskrbnina pobere vso pokojnino

Prišlo je v navado, da o domovih upokojencev pišejo vsi - občani in novinarji, le slabo. Redkodaj se zgodi, da naše delo kdo pohvali, čeprav sem prepričana, da zaslужimo poleg graje tudi pohvalo. Bralci Dela in Sobotne priloge so gotovo opazili v PP 29 sestavke pod naslovom »Kdaj rožnati časi za osivele panterje«, sedaj pa smo na dnevnem redu kot »Elanovi upniki«. Saj ni narobe, da se kritično piše tudi o naši dejavnosti, vendar ni razumljivo, zakaj se nihče ne poglobi tudi v naše poslovne težave in zahtevnost našega dela. Zakaj nam nihče ni pripravljen priznati, da smo v zadnjih letih s dobro politiko širše družbene skupnosti in našim prizadevanjem v domovih upokojencev naredili velik korak naprej, tako pri stanovanjskem standardu kot pri vsebinskem delu. Lahko pa rečem, da se je v korist upokojencev marsikaj spremenilo pri pokojninski skupnosti, socialnem skrbstvu in tudi v zdravstvenem varstvu.

Domovom upokojencev se očita, da so dragi in da oskrbnina pobere vso pokojnino. Gledano z očmi plačnika so naše storitve res drage, drage zato, ker skoraj v celoti bremene oskrbovanja ali svoje, ker denar vzamemo iz njegovega žepa. Nihče se ne pričuje nad visoko ceno oskrbnega dela stroškov v bolnišnici ali zdravilišču, ker te stroške poravnava v primeru zdravljenja zdravstvena skupnost. Čeprav je oskrba pri nas cenejša kot v bolnišnici ali zdravilišču, je izdatek visok. Rekli boste, kako si upamo primerjati z bolnišnico ali zdraviliščem - pa si upamo, ker oskrbni del gotovo ne zaostaja za bolnišničnim. Rzalika pa je v zdravstveni oz. medicinski negi. Po mnenju nekaterih smo predzni, ker se primerjamo s hoteli. Res, s slednjimi se ne moremo primerjati. V hotelih so samo zdravi gostje, ki so sposobni skrbeti zase, ves dan se sprehaajo, kopajo, v jedilnico pridejo sami, se sami hranijo itd. Tudi v vrtci ali jaslini se ne smemo primerjati. Ti delajo le pet, kvečemu šest dni v tednu po 8 do 10 ur dnevno. V domovih upokojencev delamo 365 dni po 24 ur. Podatki kažejo, da zdravih stanovalcev praktično nimamo, dodatno oskrbo pa nudimo 60 do 70 odstotkom stanovalcem. V nekaterih domovih je ta odstotek celo višji. Cene v hotelih B kategorije znašajo okoli 220 do 500 din na dan. V našem domu je ekonomsko cena v prvih treh mesecih znašala 6.761 din mesečno ali 218,10 din na dan. Maja znaša najnižja cena 108 din, najvišja pa 126 din dnevno. Če stanovalec potrebuje še dodatno oskrbo I, plača še 71,80 din za dodatno oskrbo II pa 35,90 din na dan. Torej stane najdražja oskrba v enoposteljni sobi z dodatno oskrbo I za 31 din 6.131,80 din, skupaj s sladkorno dieto pa 6.441,80 din (najvišja možna cena). Sicer pa znaša ekonomsko cena maja 7.326,80 din ali 236,35 din dnevno. V tej ceni so zajeti vsi stroški za prehrano, ogrevanje, pranje, čiščenje, zdravljenje domskega perila in osebnega perila stanovalcev, stroški zdravstvene nege, osebne nege, hranjenja, zabave, kulture - skrbita vse ali skoraj vse za življenje. Od zneska 7.326,80 din prispevajo stanovalci k plačilu takole: 49 odstotkov za osnovno oskrbo iz pokojnin, prispevki svojcev ali socialnega skrbstva, 15,2 odstotka za dodatno oskrbo pokrivajo stanovalci iz dodatka za pomoč in postrežbo, ki ga prejemajo iz naslova pokojnine po predlogu invalidske komisije pri pokojninski skupnosti. Če stanovalec nima pokojnine, morajo ta znesek plačevati svojci ali socialno skrbstvo. Delež 0,8 odstotka prispevajo plačniki iz pokojnine za dijetno prehrano, 35 odstotkov pa prispeva k plačilu zdravstvena skupnost za izvajanje zdravstvene nege. Po zadnjih podatkih

je kar 79 odstotkov stanovalcev samoplačnikov. Tako visok odstotek samoplačnikov je v zadnjih letih zaradi redne valorizacije pokojnin, seveda pa moramo upoštevati, da za nekatere dočakujejo k plačilu tudi svojci.

Z navedeno ceno 7.326,80 din mesečno (od 1. 5. 1990) moramo pokrivati celotne stroške poslovanja z investicijskim vzdrževanjem in nabavo nove oz. zamenjavo dotrajane opreme. Dom pa je »star« 13 let in že potrebuje obnovu.

Tako smo postopoma prišli do poglavja Elanovi upniki. Zakaj in kaj smo posojali Elanu? Posojali smo sredstva neporabljenje amortizacije iz preteklih let in sredstva, ki smo jih postopoma združevali za investicijsko vzdrževanje. S sposojanjem smo skušali ob visoki inflaciji ohraniti vrednost, če ne povečati prihranjenega zneska. Domovi običajno ne dobivamo dotacij, vsaj v našem domu ne, zato poslujemo po vseh pravilih ekonomske logike, kot ste napisali v Gorenjskem glasu. Skratka obnašati se moramo kot v gospodarskih organizacijah, sicer se potopimo v izgubo, ki je nihče noče ali ne more poravnati.

Iz sredstev sklada za gradnjo domov pri Skupnosti pokojninskih invalidskega zavarovanja RS smo v preteklih letih zgradili domove z ustreznim stanovanjskim standardom, ki si ga upokojenci tudi zaslужijo. Seveda pa ima to za posledico visoko amortizacijo in v zadnjih letih revalorizacijo amortizacije. Če dom le-te obračunava v celoti, ostane brez sredstev za obnovo oz. zamenjavo ali nakup nove opreme. Če lepih domov ne bomo vzdrževali, bodo postali zanemarjeni, razdejani. V razdejnih hišah in gradovih pa so upokojenci in ostareli nekoč že bili. Kako naj kupimo nov pralni stroj, zagotovimo tehnično usposobljenost dvigala, draga popravila pralnih strojev? Še bi lahko naštevali, vendar sem prepričana, da že razumete, v čem je problem.

Seveda pa cena oskrbe ni odvisna samo od višine materialnih stroškov in amortizacije. Pomembno je tudi, kakšno kadrovsко strukturo imamo v posameznih domovih, kakšen stanovanjski standard, skratka, kaj smo se odločili ponuditi stanovalcem. Ti se po možnosti tudi sami odločijo, v katerem oz. kakšnem domu bodo živeli. Vedno skušamo prisluhniti njihovim željam, z vsebino dela pa poskrbeti tudi za nadaljnjo aktivnost stanovalcev ter popestriti njihov vsakdanjak.

Nazadnje moram povedati, da smo ob prebiranju raznih časopisnih sestavkov dobili delavce v domovih občutek, da smo obravnavani kot kriminalci. Jares? Preberite si pismo tovarischa Novaka v delu - Sobotna priloga, z dne 7. aprila 1990 in še katero v tem sklopu, pa nas boste razumeli. Sprašujemo se, ali delavci v domovih nimamo enakih pravic kot v drugih delovnih organizacijah. Nikoli nas še ni nihče vprašal, ali smo dobili regres za dopust, ali imamo počitniške kapacitete in koliko plačamo zanje, ali imamo možnost za nakup stanovanja in niti slučajno, če smo zadovoljni s svojim položajem v družbi, s svojim delom, kako preživimo dan in domu ali smo zadovoljni z osebnim dohodkom za vse dni v letu?

Zaradi kritičnega ali nekritičnega pisanja v časopisu sem se odločila in povabila stanovalcev in njihove svojce na pogovor ob sredah željo, da bi v osebnem pogovoru ugotovila, kaj jih moti, kaj jim ni vše. Ob tej prilnosti ponovno vabim vse, ki se želite pogovoriti o našem delu, odnosno do stanovalcev in čem drugem, da se oglasite pri nas. Slabo bomo skušali popraviti, zadovoljivo tudi izboljšati, le nežje cene vam trenutno ne moremo obljubiti, ker ni odvisna samo od nas. Vseli pa bomo tudi pohvale.

Upam, da sem v teh vrsticah vsaj delno uspela pojasniti nekaj problemov, ki spremljajo naše delo, časopisne hiše pa v imenu

delavcev v domovih prosim, da v prihodnje poiščemo pravi vir informacij. Veseli bomo, če boste prišli in pisali o domovih, včasih tudi tako, kot jih doživljamo delavci, predvsem pa stanovalci sami. Vzemite si čas, ne pišite o nas po nepreverjenih informacijah ali na hitro dobljenih podatkih po telefonu.

Radovljica, 1. 6. 1990

Minka Robič
Dom dr. Janka Benedika
Radovljica

Ponovno nizki udarci v javnem nastopanju

France Kavčič iz Škofje Loke je v Gorenjskem glasu 25. maja 1990 reagiral na pismo sekretariata predsedstva OO ZZB NOV Škofja Loka, ki je bilo objavljeno v istem glasilu 24. aprila 1990 pod naslovom »Še enkrat: Nizki udarci v javnem nastopanju«.

Predsedstvo in Nadzorni odbor OO ZZB NOV Škofja Loka sta na razširjeni seji 30. 5. 1990, na kateri so bili navzoči tudi predstavniki ZB NOV Stara Loka - Podlubnik, obravnavala odgovor F. Kavčiča. Ocenila sta ga za nadaljevanje laži in podtkanj, z enim samim ciljem, kako čim bolj očrni in diskreditirati skozi posameznike občinsko borčevsko in partizansko organizacijo. V odgovoru, ki ima zelo malo skupnega s pismom našega sekretariata (v njem propagira vsiljuje svoje politične poglede), tudi ne naslavlja vprašanj sekretariatu, ki je bil avtor pisma, marveč S. Pečarju. Ni nam jasno zakaj.

Ponovno vsiljuje bralcem svojo resničo o poteku letne skupščine ZB NOV Stara Loka v letu 1987, ki jo je demonstrativno zapustil iz užaljenosti, ker ni uspel uveljaviti svojih namer. S tem pa postavlja na laž 50 udeležencev te skupščine. Objektiven prikaz poteka te skupščine strani našega sekretariata pa razglasil za stalinično obliko.

Bralci si lahko na podlagi njevih obeh pism sami ustvarijo sodbo, kakšnih metod se poslužuje F. Kavčič s tem, ko jemlje drugim pravico do javne besede, do drugačnega mišljenja, do demokratičnih volilnih postopkov oziroma aktivnosti, obožuje, podcenjuje in omalovaže ljudi na najbolj nizkotem način, to je s podtkanji, lažmi in spletkami, kar vse počne iz sovražnih in maščevalnih nagibov, cinizma in vznisenosti.

Ali mora poskus diskreditirati tistega, ki je upal javno, korektno in na kulturnem način vedati resnico o javnih nastopih in osebe, ki je kandidirala za pomembno javno funkcijo (pri tem pa mu očita napad, nepoštost in zahrbitnost), ne sodi med najbolj tipične stalinične metode?

Ne mislimo se spuščati v njejova pospolena in nizkotna obtoževanja partije, ker pričakujemo, da mu bodo nanje odgovorili drugi. Zavračamo pa neargumentov. To predvsem iz razloga, ker tisti, ki ga poznamo, ne more prepričati ničemer, ostalim pa samo razgalja svoj značaj. Ne želimo, da bi se ponovile razprtje iz preteklih let, ki so loški občini prinesle veliko politično škodo. Upamo, da krivce za to še ni pozabil.

Uredništvo Gorenjskega glasa pa svetujemo, da z objavo tega pisma zaključi s to polemiko.

Predsedstvo in nadzorni odbor OO ZZB NOV Škofja Loka

mokracijo. Borčevske organizacije v naši občini tudi nihče ne komandira, še najmanj partija, kar dokazuje podatek, da so od 23 predsednikov združen borcov NOV samo 4 člani SDP, od 9 članov predsedstva OO ZZB NOV pa 3.

Cudi nas sprenevedanje F. Kavčiča ob vprašanju našega sekretariata, zakaj ne reagira tudi na vse pospolene napade na NOB. V zvezi s tem mu je bil tudi namenjen očitek dvojne morale, ki ga je v svojem odgovoru uporabil kot opravilo na povsem drugem mestu oziroma v drugi zvezi.

Nic manj pa nas ne čudi, zakaj F. Kavčič tako sovražno napada partijo, ki ji je bil zvest celih 40 let, tudi v tistih najbolj »svinčenih« časih, kot jim nekateri nazivajo. In kaj ga je resnično pripeljalo do tega, da je sele leta 1981 spoznal svojo zmoto, da ni na pravi strani. Njegovi argumenti, ki jih je navedel, namreč niso dovolj preprljivi za tiste, ki ga bolje poznajo. Ali mar ne gre tudi v tem primeru za dvojno moralno?

Ne mori nas goreča pripadnost F. Kavčiča v DEMOS-u, marveč očitek, ki jih glede gorenčnosti naslavlja drugim, in to, ker s teh pozicij napada borčevske organizacije.

Kako si »demokrat« F. Kavčič zamišlja demokracijo, nam ilustrira njegov očitek, da je partija porabila borce v predvolilni kampanji, kar utemeljuje s tem, da naj bi S. Pečar izkoristil svojo predsedniško avtoriteto s tem, da je na letni skupščini ZB NOV Stara Loka - Podlubnik marca 1990 navajal imena kandidator na listi KPS-SDP in SZ, ki naj bi jih volili borgci. Pri tem pa je zamolčal, da je agitiral za tiste kandidate, ki jih je kandidirala ali podpirala borčevska organizacija. Na koncu F. Kavčiču svetuje, da mora očitno o poteku letne skupščine ZB NOV Stara Loka v letu 1987, ki jo je demonstrativno zapustil iz užaljenosti, ker ni uspel uveljaviti svojih namer. S tem pa postavlja na laž 50 udeležencev te skupščine. Objektiven prikaz poteka te skupščine strani našega sekretariata pa razglasil za stalinično obliko.

Na koncu F. Kavčiču svetuje, da mora očitno že preneha s stalnimi obtožbami in napadi na ljudi brez kakšnihkoli vzrokov in argumentov. To predvsem iz razloga, ker tisti, ki ga poznamo, ne more prepričati ničemer, ostalim pa samo razgalja svoj značaj. Ne želimo, da bi se ponovile razprtje iz preteklih let, ki so loški občini prinesle veliko politično škodo. Upamo, da krivce za to še ni pozabil.

Uredništvo Gorenjskega glasa pa svetujemo, da z objavo tega pisma zaključi s to polemiko.

Brezposelnost močno narašča

V Glasu z dne 1. junija je bil objavljen članek z naslovom »Brezposelnost močno narašča«. V članku je bil povzetek obravnavane problematike naraščanja števila nezaposlenih, ki je bila na izvršnem svetu občine Radovljica. V tekstu so bila navedena tri večja podjetja, ki naj bi imela največ od 263 presežnih delavcev, za katere ni predviden nobenih oblik reševanja. Med temi podjetji je navedeno tudi Iskra instrumenti Otoče.

Ker je objavljena novica med delavci povzročila precej razburjenja, želimo bralce in zaposlene obvestiti, da presežnih delavcev, za katere ni videli rešitve, nismo in da zato ta del informacije ni točen. Problematiko delavcev, ki bi lahko postali presežni, smo pravočasno reševali s prerazporeditvami in upokojevanjem in upalu, da nam bo to uspelo tudi v prihodnje.

Miro Albinini

Cesta na Klanec 3, Kranj (v bližini gostilne Blažun)
Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.
Vsak tork od 15.30 do 17.30 ure ordinira zdravnik okulist.

PREGLED
TRGOVSKIH IN USLUŽNOSTNIH STORITEV
NON - STOP tel.: 064/23-298

SLOVENIJATURIST

Hej, pojrite z nami!

POČITNICE

PREJELI SMO

Razmislek o strankarskih metodah

Na Jeseniškem je s konstituiranjem skupštine zaživelo politično življenje in kot kaže tudi plenost mnjen v vseh svojih razsežnostih. V svojem pisusu bom zavzel ejeističen slog, delno zato, ker politične pluralnosti ne bi želel prikazati le kot nujen spopad (in s tem podlegel marksistični teoriji dialektike razrednega boja), delno pa tudi zato, ker ejeistični slog dopušča teorije hermenevitike, ki jih običajni politični spopad vulgarizira. Za izhodišče bom vzel dva članka. Eden je bil objavljen v Delu 5. 6. 1990 (str. 8), avtorice Vlaste Felc, z naslovom: »Šesti članov jeseniške IS bo funkcijo opravljalo nepoklicno«, drugi pa v Gorenjskem glasu, 8. 6. 1990 (str. 2) z naslovom: »Jesenški prenovitelji so bili na volitvah uspešni - Nezaupnica predstavu CK ZKS«, avtorice Darinke Sedej.

Gre za dve različni besedili, ki prinašajo podobne izsledke, pa vendarle slednje ohranja formo objektivnega sporočila, v katerem se avtorica zavestno postavi v senco in s citati pusti sporočati tistemu, o katerem poroča.

Vlasta Felc v svojem poročaju z druge seje občinske skupštine Jesenice uporabi popolnoma drugo metodo, ki ima po mojem mnenju logično zvezo s posročilom »prenoviteljev v članku »Jesenški prenovitelji so bili na volitvah uspešni«. Felceva je uporabila t.i. metodo implicitnega sporočanja. Že v naslovu izpostavi sporočilo, ki se dotika le IS: »Šesti članov jeseniškega IS bo funkcijo opravljalo nepoklicno«. Nato podnaslovu poimenuje predsednico IS in podpredsednika IS. Še v vsem nadaljnjem pisjanju izvemo, da je postal predsednik občinske skupštine (ali župan) dr. Božidar Brdar. Evidentna je favorizacija IS, čeprav Statut občine Jesenice definira razmerje IS do skupštine občine: »Izvršni svet je dolžan izvajati sklepe skupštine, ter obveščati skupštino o svojem delu...« (Statut, čl. 161, str. 31). Kmalu nato Felčeva v črem (masninem) tisku izpostavi prvi domnevni spodrsljaj novoizvoljenega župana, ko je na seji predlagal svojega sekretarja, češ da je s tem že izgubil del svojega ugleda in s tem novoizvoljenemu poskuša pripisati nesposobnost. Logična napaka pa je v tem, da 16. člen začasnega poslovnika o delu SOB Jesenice pravi: »Na drugi SKUPNI seji delegati na predlog predsednika SOB imenujejo sekretarja skupštine občine«. Seja, na kateri je

- Katalog POČITNICE na morju ali v gorah s CENIKOM!
- Klubske počitnice v Povlji na otoku Braču — 7-dnevni termini, zasebne sobe, ugodne cene in še paket presenečenja!
- POČITNIŠKI VLAK SLOVENIJATURISTA bo vozil ob sobotah iz MB, CE in LJ do Splita (povratek ob nedeljah) od 30. 6. do 9. 9. 1990

Informacije in prijave:

SLOVENIJATURIST KRAJN,
Koroška 29, tel. 21-946

ZASEBNA PODJETJA
IN OBRTNIKI

Izšli sta brošuri:

1. NOVOSTI IN SPREMEMBE V ZUNANJETRGOVINSKIH PREDPISIH IN CARINSKIH PREDPISIH
2. ZA KAJ SE ODLOČITI: OBRT ALI PODJETJE (prednosti in slabosti obeh)

Informacije po telefonu:

061 - 571-125

Od 10. do 15. ure ob delavnikih

MALI OGLASI

27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam HLADILNO OMARO, PRALNI STROJ, BARVNI TV, novo žensko KOLO s prestavami in motor VESPO PX 200 E. ☎ 38-202

Ugodno prodam SLAMOREZNICO ULTRA s puhalnikom. Ekar, Predvor 26 8966

Prodam TRAKTORSKO ŠKROPILNICO Sp. bitnje 24 8920

Prodam prenosni VIDEOREKORDER »CANON VTR 19k in kameri JVC GX88E ter Panasonic a-2. ☎ 622-309 9010

Prodam skoraj nov kompresor TRUBDENIK, rezervar 460 l, kapaciteta zraka 1250 l v minutni. ☎ 34-770 9254

Prodam KROŽNO ŽAGO za razrez hladovine. ☎ 66-096 9259

Prodam CIRKULAR prirejen za miarske dela. Inf. popoldan na ☎ 84-337 9262

Poceni prodam zamrzovalno skriño 380 l in salamoreznico za v trgovino. Informacije ☎ 44-013 ali 28-938 9263

Prodam CIRKULAR. Adergas 46, Cerknje 9013

Prodam dvoredni OKOPALNIK za koruzo. Skodlar, Podbrezje 67 9019

Poceni prodam električni bojler 50 l. Tepina, Pestotnikova 18, Mlaka pri Krani. ☎ 0291

Prodam RAČUNALNIK C 64 z monitorjem in kasetariem. ☎ 632-422

Prodam nova etažno peč za v kleti TTV 24 keramik in nekaj malih radiatatorjev Jugoterm. ☎ 77-874 9166

Rabiljen GARAJNA VRATA prodam. Benedikova 5, Stražišče Krani 9173

Prodam TROFAZNI DVOTARIFNI STEVEC, nov nerabiljen in zemeljski kabel 4 x 50 fi, 65 m - celega, 15 % ceneje. ☎ 42-305 9197

PRODAJA NA 6 MESEČNI POTROŠNIŠKI KREDIT

UGODNE CENE - KAKOVOSTNA PONUDBA

VIDEOPAYER GOLDSTAR VCP - 4300 - P

● hitro iskanje slike

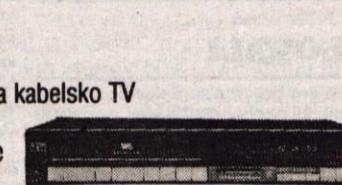
● stojča slika

● avtomatsko previjanje

● daljinsko upravljanje

CENA: 5.000,00 din

VIDOREKORDER GOLDSTAR-AVTOVOX

● nemška proizvodnja

● 4 snemanja

● 32 programov

● 83 kanalov s kanali za kabelsko TV

● stojča slika

● avtomatsko previjanje

● daljinsko upravljanje

CENA: 6.600,00 din

Import Export d.o.o., Tržič
Koroška 26, 64290 Tržič
tel. 064 50 348
fax 064 52-079

Mini Market
Trg svobode 18, 64290 Tržič
tel. 064 52-378

ZA VAŠE PRIJETNE TRENTKE

prodam VIDEOREKORDER GRUNDIG. ☎ 45-623 9214

Poceni prodam ŠIVALNI STROJ RUŽA STEP, nov za 2.000 din ceneje. Kondič Nedeljko, Podlubnik 158, Škofja Loka, vsak dan 9220

Prodam novo peč za centralno ogrevanje Stedler, 35000 Kcal. ☎ 36-097 9224

Ugodno prodam OTROŠKI POSTELJICI - leseno in zložljivo, italijanski STOLČEK in športni VOZIČEK.

Prodam novo etažno peč za v kleti TTV 24 keramik in nekaj malih radiatatorjev Jugoterm. ☎ 77-874 9166

Rabiljen GARAJNA VRATA prodam. Benedikova 5, Stražišče Krani 9173

Prodam TROFAZNI DVOTARIFNI STEVEC, nov nerabiljen in zemeljski kabel 4 x 50 fi, 65 m - celega, 15 % ceneje. ☎ 42-305 9197

NUDIMO VAM IZREDNO IZBIRO ČEVLJEV. KOT STARIZNACI DOBRIH MODELOV - ČEVLJEV POSKRIBIMO ZA VSAK OKUS IN ŽELJO PO ŽEZNANIH UGODNIH CENAH.

POSTREŽBA IN SVETOVANJE!

Rabiljen HLADILNIK Gorenje 180 l, prodam. Cena 500 din. Kikelj, Gradvnikova 11, Kranj 9245

GRADBENI MATERIAL

Strešno cementno opeko FOLC 2500 kosov rabljeno poceni prodam. ☎ 41-103 8933

Prodam LETVE 5 x 3. Srednja vas 41, Šenčur 9058

Prodam HLODOVINO. ☎ 84-589

Prodam OPAŽNE DESKE in ELEKTRIČNI ležeči bojler 80 l. Voklo 44, 49-129 9044

Prodam suhe SMREKOVE PLOHE in COLARICE. Naslov v oglasnom oddelku. 9052

Prodam LETVE 5 x 3. Srednja vas 41, Šenčur 9058

TRGOVINA CVETKA VAM OD DANES DO 30. 6. 90 NA SVOJE IZREDNO KONKURENČNE CENE NUDI ŠE DODATNI 10 % POPUST NA VSO JEANS KONFEKCIJO (OTROŠKE POLETNE HLAČE, JAKNE, KRILA).

POLEG TEGA IMAMO NA ZALOGI PO UGODNIH CENAH SPODNJE PERILO ZA VSO DRUŽINO.

ZENSKE BLUZE ŽE OD MAJICE KRATEK ROKAV OD ŽENSKE ENODELNE KOPALKE ŽENSKE DVODELNE KOPALKE OTROŠKE ZELO KVALITETNE TRENIRKE, TISK PO ŽELJI, ŽE OD DELOVNI ČAS: OD 9. DO 12. IN 14. DO 19. URE SOBOTA OD 9. DO 12. URE

SE PRIPOROČAMO

279,00 DIN DALJE

59,00 DIN DALJE

229,00 DIN DALJE

229,00 DIN

239,00 DIN DALJE

239,00 DIN DALJE

SE PRIPOROČAMO

TERVOL 46 kv m ter 4 ostrešne lepenke 20 % ceneje. Kovačič Anton, Zg. Goreje 64 8949

Prodam DVIZNE STOPNICE in STIROPORA za krušno peč. ☎ 28-248

Prodam 800 kosov rabljene strešne opeke KIKINDA. ☎ 77-736, Podhom 8/a 9261

Ugodno prodam betonsko žleze fi 800 kg, in fi 6 200 kg. Informacije ☎ 43-063 9079

Ugodno prodam ELEKTROMOTOR 3 kW in 5,5 kW, 2880 obratov. Zg. Duplje 80 8792

Prodam 40 l KOMPRESOR. ☎ 61-843 9238

Prodam 100 kv m STIROPORA 5 cm in cca 300 kg betonskega želaza fi 6 in fi 12 v kolutu. Resman, Dvorska vas 22, ☎ 73-071 9200

IZGUBLJENO

Izbogila sem ZAESTNO URO, rjava barve od Planine do Čirč. Na paščku je telefonska št., poštenega najditevja prosim da pokliče in uro proti nagradi vrne. ☎ 33-335

RTV SERVIS PORENTA

Breg ob Savi 75, Tel: 40-347

Obveščam vas, da bom v času svetovanega nogometnega prvenstva skušal popraviti vaš TV aparat po možnosti še isti dan. Se priporočam!

KUPIM

Kupujemo SMREKOV LES, dimenzije: 24, 50, 80 in 100 mm, suh in svež, boljše kvalitete. Tel. 061/662-543 9055

KUPIM en PANJ ČEBEL pod označo A Žnidaršič. Šifra: A ŽNIDARŠIČ 9071

KUPIM jogije. Tel. 33-278 od 16. ure dalje 9269

LOKALI

Iščem prostor za delavnico v Kranju ali okolici. Tel. 38-685 8999

V najem vzamem lokal. Informacije Tel. 064/631-904 9126

STANE PLESTENJAK

avto prevleke	651,00 din
prevleke kroglice	270,00 din
žica ročne	168,00 din
vodna črpalka Z 101	800,00 din
zavorni cilinder	168,00 din
ležaj Z 101 GTL	290,00 din
ležaj Z 101 standard	220,00 din
nihalna roka	241,00 din
gumi tepihi	480,00 din
DELOVNI ČAS: od 14. - 19. ure sobota: od 8. - 12. ure	

OBVESTILA

Inštruiram matematiko in kemijo za osnovne in srednje šole. Tel. 27-344 9271

Vse ki ste se naveličali osamljenosti vabi AFRODITA čenitna posredovalnica vsak četrtek od 15. do 18. ure in soboto od 9. do 12. ure v stavbo iskrene servisa na Planini v Kranju. Tel. 34-581 da se oglasijo. 8134

KANEGRA (SAVUDRIJA) IN NOVIGRAD - POČITNIŠKA STANOVANJA NAPRODAJ. INFORMACIJE PO TELEFONU 24-879 ALI 40-349

Zložljiva SENČILA - MARKIZE za balkone, terase in izložbe izdelujem. Tel. 061/739-293 9098

POPRAVLJAM in PREVIJAM vse vrste elektromotorjev. Svetozar Matjaševič, Tenetiše 4/a, Golnik, Tel. 46-176 9128

Opravljam vsa ZIDARSKA in FASADERSKA dela. Tel. 27-072 zvečer od 20. ure dalje 9127

GASILSKO DRUŠTVO TRBOJE prieja v soboto 16. 6. 1990 ob 20. uri kresno noč ob TRBOJSKEM JEZERU z bogatim srečolovom in kegljanjem. Igral bo ansambel Ivana Ruparja. Za pijačo in jedajo bodo poskrbela trbojske gasilice in gasilci. VABLJENI! 8957

GASILSKO DRUŠTVO PODBREZ-JE prieja v nedeljo 1.7.1990 ob 16. uri veliko vrtno veselico s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo priznani ansambel DON JUAN. VABIJO GASILCI! 9093

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. Igral bo ansambel IVANA RUPARJA. Prireditve bo ob vsakem vremenu. VABIJO GASILCI! 9150

GASILSKO DRUŠTVO ŽEJE - BISTRICA prieja v nedeljo 17. 6. 1990 ob 16. uri pri gostišču TRNOVCA v Dupljah vrtno VESELICO s srečolovom in kegljanjem za teleta. I

GOLF JX diesel, letnik 1988, dvojni na vrata, rdeč, prodam za 133.000 din. 945-433 9099
Prodam Z 101 po delih. 66-119

Prodam 126 P, letnik 1980. Knapič, Predosje 135 9101

JUGO 45 KORAL, letnik avgust 1988, prodam. 78-375 9105
Prodam Z 101 GTL, letnik 1983. Kličite od ponedeljka dalje na 47-505 9107

Prodam Z 750, letnik 1979, poškodovan, registrirano. Vari, Kamna gorica 40 9108

Prodam R 5 Campus, letnik 1988, odlično ohranjen. Informacije na 75-958 Šmid, Dacarjeva 32, Lesce 9114

Prodam LADO RIVO 1500, letnik 1987. ZNOJ, Župančičeva 19, Kranj, 35-078 9114

R 4, obnovljen motor, registriran do aprila 1991, ugodno prodam. 50-490 9115

Ugodno prodam dobro ohraneno, neregistrirano DIANO, letnik 1977. 81-069 9116

Prodam JUGO KORAL 45, junij 1988. 23-655 9117

Prodam Z 750, letnik 1976. Prebačev 40, Kranj 9119

Prodam novo JUGO FLORIO (redče barve). 39-345 9120

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984. Dvorje 48, Cerkle 9123

Prodam osebni avto Fiat 128 Sport in TOVORNJAK 808 KIPER. 70-145 9124

Fiat 126 PGL, dobro ohranjen, letnik 1987/10 prodam. 84-301

Ugodno prodam Z 750, letnik 1976. 36-233 popoldan 9127

prodan OPEL KADET 1.2, letnik 1979 in GOLF diesel, letnik 1985 oba zelo lepo ohranjenega. Mlekarska 14, Črče 9131

Prodam ŠKODA CUPE, letnik 1977, neregistrirano, cena 600 DEM. 70-145 9133

GOLF diesel, letnik 1986, prodam. 632-509, bobnar alojz, gorenja vas - Rateče 11, Škofja Loka 9135

Ugodno prodam FIAT 750, letnik 1976, za dele. 84-443 9136

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. Žebevc, Moša Pijade 8, Kranj 9139

Prodam JUGO 45 E, letnik junij 1987. 33-558 9140

Prodam ohranjen R 4, letnik 1978, registriran do 9.6. 1991, cena 15.000 din. 64-141 9141

R 5 GTS, letnik 10/87, ugodno prodam. 74-923 9142

Prodam Z 850, letnik 1981, registriran do januarja 1991. Kavar Drago, Čadovje 2, Tržič 9143

R 18 TLJ, letnik 1986, registriran do julij 1991, prodam. 37-625 9144

Prodam TOMOS CTX 80, skoraj nov, cena 2.200 DEM, 621-957 samo popoldan 9145

Ugodno prodam PEUGEOT 104 GL, letnik 1978, cena 3.500 DEM in Z 750, letnik decembra 1982, cena 2.000 DEM. Orehovlje 7, Kranj 9146

Prodam UNO 60 S, črne barve, letnik oktober 1986. 39-002 9148

Prodam JUGO 45, sivo moder, star 9 mesecev, 3.000 km, 37-669 9154

DROGERIJA V STRAŽIŠČU

Po zelo ugodnih cenah vam nudimo uvoženo moško in žensko negovalno in dekorativno kozmetiko, bižuterijo, čistila. Nizke cene so naš moto in vaše zadovoljstvo.

Obiščite nas in se prepričajte! Tel.: 064/23-025

Odpri vsak dan od 8. - 12. ure in od 15. - 19. ure sobota od 9. - 13. ure

Prodam ali menjam za cenejši avto ALFA ROMEO 33, 1.3, letnik 1984, cena 13.300 DEM. 36-694 9158

Prodam ŠKODA 120 L, karambilirana. 85-453 9162

Prodam BMW, letnik 1979, tip 525, zeleno metalik barva, cena po dogovoru. 39-868 9165

APN 4, generalno obnovljen stariji letnik, poceni prodam 80-347 popoldan 9167

Prodam JUGO KORAL 55, letnik 1988 september. Vidmarijeva 1, Kranj, 27-562 9168

Prodam JUGO 45, letnik 1984, registracija marec 91. Mavčice 20, 22-065 Zapravljevček 9171

Prodam Fiat 127, letnik 1983, Megljič, Zg Duplje 40/a 9172

Prodam Z 128, letnik 1983, avtoprikolico in sprednje steklo za Z 101. Vučenovič Čedo, Proletarska 6, Tržič, po 17. uru 9174

GOLF JX, letnik 1986, bencin, prodam. Rebernik, Pajerjeva 12, Šenčur 9175

Prodam Z 101, karambolirana, letnik 1986. 46-386 9176

Prodam JUGO KORAL 60, letnik 1989. Velesovo 3, Cerkle 9177

Prodam pol leta star GOLF diesel za 185.000,00 din, RENAULT 11 diesel, I. 88, malo vožen za 175.000,00 din, nov MZ 250 za 20.000,00 din in novo Adria prikolicco 430 Q za 75.000,00 din. 40-555 ali 622-708 9179

Prodam JUGO 45, letnik 1985, registriran do junija 1991. 66-036 9185

SIMCA MATRA BAGHEERA, letnik 1979, odlično ohranjenje, brezhibno, prodam za 12.000 DEM v dinarski protivrednosti. 22-991 9186

prodam neregistriran avto 126 P, Zalog 2, Cerkle 9187

Prodam Z 101 obnovljena, letnik 1979 za 2.000 DEM. Šlibar, Zgoša 15, Begunje 9188

Prodam Z 101, letnik 1986, Podlipnik, Dobropolje 13/a, Brezje, 79-836 9190

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987, bele barve, prevoženih 41.000 km, registriran do 5.3. 1991, cena 6.000 DEM v dinarski protivrednosti. Traven, Janka Puciča 3, Kranj, 39-170 9192

Prodam FIAT 750, letnik 1978, registriran celo leto za 8.000 din. Črne, Krnica 14, Zg. Gorje 9196

Prodam BMW 316, letnik 1984 in barvni TV Mediteran. 28-670 9201

Prodam Z 750, letnik 1979. Strugar Zoran, Bl Dobrava 50 9202

Prodam CTX 80 v garanciji, dodatno opremljen, registriran in zavarovan. Cena 2.500 DEM. 57-688 Brane 9206

Prodam FIAT 750, neregistriran. 38-601 9208

Prodam R 5 GTL, letnik 1985, informacije 21-668 9209

Ugodno prodam Z 750, letnik 1984, registriran, obnovljeno. Slavko Ferlan, Hotemaže 62, Preddvor 9210

Kupim motor za VW 1200 ali 1300. 65-098 9211

Prodam avto PRIKOLICO, novo. Durakovč, Hrastje 48, Kranj 9216

Prodam dobro ohranjen R 4, letnik 1981. Cena po dogovoru. 66-466 9217

Prodam VISO CLUB 2, letnik 1982, registrirana do februarja 1991. 24-628 9221

Prodam Z 101, letnik 1974, 2500 km po generalni, karoserija letnik 1980, Mediteran, garažiran. 061/627-076 9222

Prodam GOLF diesel, star leto in pol. 80-063 9225

Prodam YUGO KORAL 55, letnik 1988 za protivrednost 8500 DEM. Avtoje kot nov, meksikomodre barve, dodatno opremljen, redno servisiran in registriran do maja 1991. 79-964 9228

Prodam Z 126, letnik 1983 za 15.000 din. 84-336 9230

Poceni prodam ATX 50, nov in VIDEORECORDER SCHNEIDER. 621-626 9233

Prodam GOLF diesel, letnik 1987 z dodatno opremo. 78-600 9234

Prodam Z 750, letnik 1973, odlično ohranjen, ogled možen v popolnem urah. Lauseger Igor, Brezje 56, Tržič 9241

Prodam Z 128, letnik 1987. 26-014 9243

Ugodno prodam Z 750, letnik 1985. Vrba 23, 80-203 9244

Prodam Zastavo 101 Confort. Lunar Edo, Na Kalu 20, Naklo 9247

Prodam soebni avto OPEL KADER, letnik 1985. Kleindinst, Kovor 143, Tržič 9248

Poceni prodam AUDI 80, registriran do maja 1991. Informacije po 620-952 po 17. uri 9249

Prodam BMW 316, december 1979, metalno modre barve, garažiran, dobro ohranjen. 83-810 popoldan, sobota po 18. uri 9251

Prodam DIANO, registrirano, letnik 1981, za 1.600 DEM. 37-632 9252

Prodam TOMOS AVTOMATIK - izvozni model. 23-697 po 15. ura 9253

Prodam ZASTAVO 750, letnik 77, dobro ohranjen. Partizanska pot 12, Kokrica, 23-884 8788

Prodam LADO-NIVO, letnik 88. Langerholc, Zg. Bitnje 59 8780

Prodamo 3 avtomobile JUGO 55 AX letnik 1988, registrirani do aprila 1991. Informacije po 22-891 in 27-481.

Prodam VISO 11 E, letnik 87. 43-050 in 23-648 9173

ZAHVALA

Tiho mirno h grobu pristopite, spomnite se, kako trpela sem in božji mir mi zaželite!

V 76. letu je odšla od nas naša mama.

ANGELA KLEMENČIČ

roj. Vodnik

Ob tej boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste ji pomagali v času njene bolezni: dr. Perdanovi in ostalim v ZD Gorenja vas, vsem na oddelku 200 bolnišnice Golnik, ter osebju dežurne ambulante v Škofji Loki, posebno zahvalo pa smo dolžni dr. Koširju in osebju negovavnega oddelka Doma oskrbovanca v Škofji Loki, ki ste ji lajšali zadnje dni njene življenja. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali v času njene bolezni, posebnej še sosedom Planinskovim za vso pomoč. Zahvaljujemo se vsem: sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem SGP Tehnika za izrečena sožalja in darovano cvetje, gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, poseben pa še pogrebcom, ki so težkih razmerah poskrbeli za njen pogreb. Vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami, iskrena hvala.

hčerka Jelka z družino

Prodam Z 750, letnik 1980. 33-851 9255

Prodam Z 128, letnik 1987. Tičar, Preddvor 65 9256

Prodam 126 P, letnik 1987, za 25.000 din. GSELMAN, Smledniška 45, 33-423 9257

JUGO AX, prevoženih 16.000 km, letnik 1987, prodam. Čirče 29, Kranj 9264

BMW 320, letnik 1979, prodam. 73-876 9265

Prodam nov AVTOMATIK še v garanciji za 7.000 din. 633-369 9266

Prodam R 4, letnik 1983. 57-353 9267

VARTBURG, letnik 1980, prodam informacije na 34-356 od 14. do 16. ure 9272

Prodam GOLF diesel, I. 83. 57-648 9273

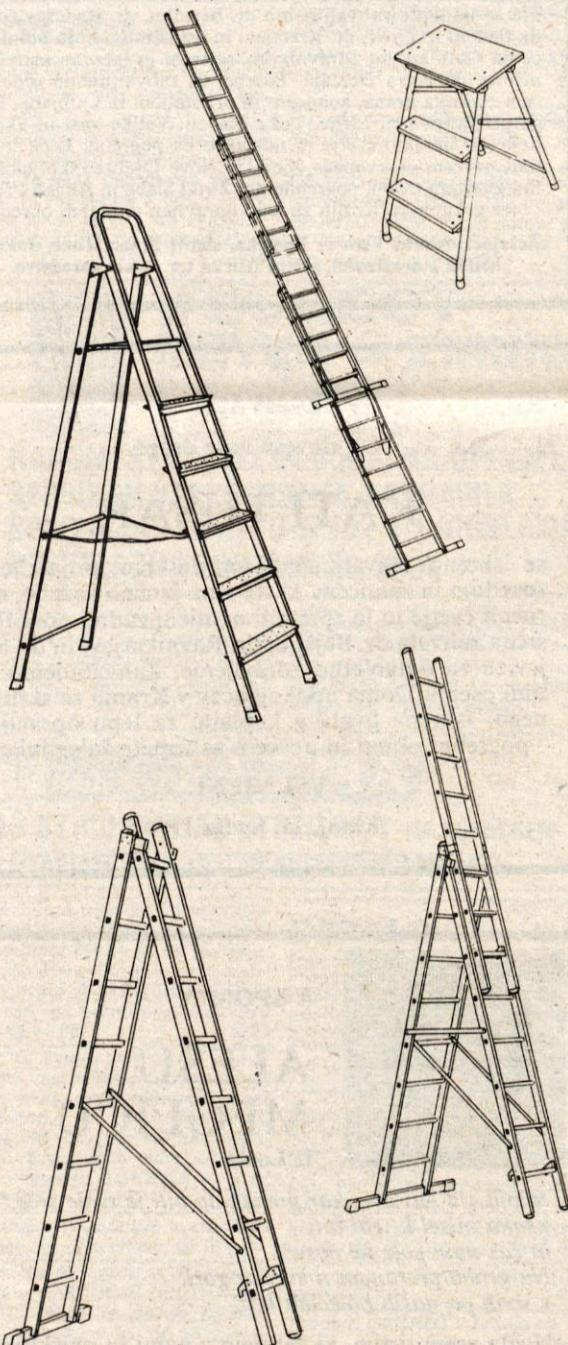
Nove dele za 101, streho, 4 vrata, leva desna stranica, blatnik in zadnje steklo ter nov kontejner za smeti na dva obroka prodam. Zadražnik, Britof 147 9274

DOLŽINO PRILAGODITE POTREBAM!

INKOP KOČEVJE IN MERKUR KRAJN ORGANIZIRATA V PRODAJALNI DOM NAKLO (CESTA NA OKROGLO 8) AKCIJSKO PRODAJO LESTEV.

IZBIRATE LAJKO MED 12 RAZLIČNIMI VRSTAMI LESTEV (STOL S STOPNICAMI, PRISLONSKE, RAZTEGLJIVE...) RAZLIČNIH DOLŽIN.

**IZKORISTITE 26,8 %
ZNIŽANJE CEN.**

PA ŠE TO:
**KOLIČINE SO
OMEJENE**

Guadeamus igitur... Kaže, da so letos z maturantskimi sprevodi na Gorenjskem začeli škofovjevi gimnaziji; ta torej so kljub dejžu glasno zavzeli "plac", se v veržih poslovili od svojih profesorjev, in predali ključ tretjim letnikom. - Foto: D. Dolenc

GLASOVA ANKETA

Prve poteze nove vlade

Čeprav naj bi veljalo stodnevno premirje po nastopu nove vlade, smo se gleda na aktualne predvsem gospodarske razmere v republiki namenili povprašati mimoidoče, kako ocenjujejo prve poteze slovenske vlade.

Pričakovanja so bila velika, jih uspeva novi slovenski vladi uresničevati? Menite, da so poteze, ki jih je najprej povlekla Peterletova ekipa resnično tiste, ki so bile najbolj na udaru? Dejstvo je pač takšno, da je v veliki meri prav od politike republike vlade, glede na usmeritev v konfederacijo (odcepitev) še toliko bolj odvisno, kakšni bodo pogoji življenja.

Janez Vozel: "Osebno sem zadovoljen, mislim, da so prve poteze vlade prave. Eden najbolj važnih ukrepov bi moral biti razčiščevanje sedanja vodstvene strukture v podjetjih in to preko zakonov. Ta struktura namreč poglavito posega v naše življenje. Za večji del ljudi, ki sedijo v vladi mislim, da so sposobni kvalitetno opravljati svoje delo."

Marija Piler: "Ljudje na splošno niso zadovoljni s prvimi ukrepi nove vlade. Gospodarstva bi se morali lotiti še bolj konkretno, stečajev je namreč preveč in se sprašujem, ali se jih res ne da ustaviti. Veliko bolj bi bilo potrebno misliti na to, kako delavci sploh živijo. Tudi sama sem v takšnem podjetju za katerega se ne ve, koliko dni ima še pred seboj."

Anica Brenkuš: "Gospodarstvo. V prvi vrsti je seveda potrebno reševati problem brezposelnosti. Vodilne delavce bi po mojem mnenju morali bolj postaviti na prepih in se hkrati vprašati, ali jih res potrebujemo v tako velikem številu. O tem, kako je vlada strokovna, ne bi mogla nič reci, kajti tako podrobno se za to ne zanjam."

Metka Benič: "Preveč govorijo. Veliko bolj bi se morali posvetiti gospodarstvu. Prosijo samo neko odpuščanje in hkrati pustijo v stetečaj cel kup podjetij. Svojega dela niso zastavili prav. Ne strinjam se s sestavo sedanje vlade, ker mislim, da gre za bivše zapornike... v katerih je še preveč agresije in jo bodo sedaj skozi moč iznašali navzven."

Gregor Filipčič: "Nova vlada zelo dobro nastopa pred javnostjo, še posebej sta po mojem mnenju vidna Janša in Bavčar. Tudi čez prve ukrepe nimam pripomb, ker mislim, da bodo čez čas zanesljivo prinesli korist tudi mladim, o čemer do sedaj nismo mogli prav glasno govoriti. Delo nove vlade? Čimprej naj nas spravijo v "Evropo 2000". ● V. B., Foto: G. Šink

Akcija postanite boter kranjskega radia drugič!

Dragi bralci in bodoči poslušalci kranjskega radia! Veseli smo odziva na našo nagradno akcijo. Že prvi dan po objavi razpisa smo v uredništvu radia dobili nekaj desetin glasovnic. In bili pošteno presenečeni! Na temem smo pričakovali, da se boste opredeljevali do predloženih imen, vi pa ste, skoraj vsi, razmišljali po svoje in predlagali nova, izvirna imena. Zares ste vpregali svojo domišljijo.

In kaj nam predlagate? Ce upoštevamo področje slišnosti kranjskega radia, bi se ogreli za ime **Radio Gorenjska (Gorenec, Gorenček)**, všeč so vam domači hribi in reke (**Storžič, Kokra**), radio bi se lahko imenoval po slovenskih simbolih (**Nagelj, Lipa, Slavček**), predlagali pa sta tudi na pol kratice (**Kra-kra, Gorc**) in udomačene tujke (**Globus, Turist, Magic**). Med predloženimi imenami je dva glasova dobil **Janez**, o drugih pa očitno še niste razmišljali...

Sicer pa smo še na začetku nagradne akcije, v kateri bomo med glasovalce razdelili za več kot 13.000,00 din nagrad. Tuhtajmo in predlagajmo še naprej, tako da se bo kranjski radio konec meseca, že ob pričetku poskusnega oddajanja, lahko ponašal s pravim in všečnim imenom.

Ob tem, ko objavljamo glasovnico za drugi krog akcije postanite boter kranjskega radia, se na kratko spomnilno namena in »pravilne igre«:

- iščemo primerno, domače, neformalno, »ljubkovalno« ime kranjskega radia
- glasujete lahko za eno od predloženih imen: **Srca, Marela, Kraval, Janez, Savski val, ali pa predlagate ime, ki se vam zdi primerno**
- akcija poteka od 12. do 22. junija 1990 z objavami glasovnic v Gorenjskem glasu

- komisijo, ki bo nadzorovala potek akcije, izbiro imena in žrebanje nagrad sestavljajo: **Štefan Žargi, Dušan Rogelj in Franc Puher-Aci**
- med vsemi prispevili glasovnicami bomo po zaključku akcije izberali 8 nagrajencev, ki bodo prejeli:

1. nagrada: Nakup v trgovini **MERKUR Globus, Kranj** v vrednosti 5.000,00 din

2. nagrada: Nakup v trgovini **MERKUR Globus, Kranj** v vrednosti 3.000,00 din

3. nagrada: Nakup v trgovini **MERKUR Globus, Kranj** v vrednosti 2.000,00 din

4. nagrada: Nakup v eni od trgovin **ELITE** v vrednosti 1.000,00 din

5. nagrada: Nakup v eni od trgovin **ELITE** v vrednosti 700,00 din

6. nagrada: Nakup v eni od trgovin **ELITE** v vrednosti 400,00 din

7. nagrada: Vabilo na ogled radia **Kranj** in 3 brezplačna čestitke ali skladbe po želji

8. nagrada: Enoletna naročnina na **Gorenjski glas**

— Imena nagrajenčev bodo objavljena 29. junija v Gorenjskem glasu in v programu kranjskega radia.

RADIO KRAJN, 97,3 Mhz GORENJSKI GLAS
PREDLAGAM, NAJ SE KRAJNSKI RADIO IMENUJE

Kratka obrazložitev:

TO PREDLAGA (ime, priimek in naslov)

Podpis

Glasovnico Izrežite, nalepite na dopisnico ali v kuverti pošljite na naslov:
RADIO KRAJN
Trg revolucije 1
64000 Kranj

Val 202 na Šmarjetni gori

Kranj, 15. junija — Danes Val 202 ljubljanskega radia praznuje 18. rojstni dan. V okviru posebnega slavnostnega programa bodo danes popoldne v živo oddajali s Šmarjetne gore nad Kranjem. Nekaj po poltretji urri se bo začela tekma z gorskimi kolesi od gostilne Mateta Begića do hotela na Šmarjetni gori. Poročevalce bo Franci Pavšer. Pripravili bodo tekmovanje v sestavljanju Rogovih koles - najboljši bo dobil kolo za nagrado, potem bo orientacijski tek - lov na lisco, družinski kviz, predstavili bodo vrsto znanih Kranjčanov in še veliko drugih zanimivosti. Pridite in sodelujte v tekmovanjih in družabnih igrach. Čakajo vas bogate nagrade.

IZREDNA PRILOŽNOST!

Informirajte vsak gorenjski dom o vaši ponudbi z OBJAVO propagandnega sporočila v **GORENJSKEM GLASU**, ki bo v podvojeni nakladi izšel v petek, 22. junija 1990, in ga bodo prejela **vsa gorenjska gospodinjstva**.

Informacije in naročila,
EP, tel.: 28-463.